NUREDDİN YILDIZ

Bu Ümmetin Gençi

TAHLİL

İSTANBUL 1438 / 2016

BU ÜMMETİN GENCİ

Nureddin Yıldız

TAHLİL
YAYINLARI

Tahlil Yayınları: 96

Nureddin Yıldız Kitaplığı: 33

Yayın Editörü
Sadullah Yıldız

Tashih-Ön Okuma
Hafsa Yıldız
İnayetullah Yıldız

Kapak Tasarım
Semih Taneri

İç Tasarım
Şaban Muslu

ISBN
978-605-5271-74-9

İletişim Adresi
Kartaltepe Mah. 60. Sok. No: 50 Bayrampaşa/İSTANBUL
Tel/Faks: (0212) 417 77 75

tahlilyayinlari.com
editor@tahlilyayinlari.com

Her hakkı mahfuzdur.

Bu eserin e-kitap çevrimi **SaveAs Bilişim** tarafından yapılmıştır.
www.saveas.com.tr

Nureddin YILDIZ

1960 yılında Trabzon'un Of ilçesinde doğdu. Hafızlığını ve ilk dinî eğitimini babası Hilmi Yıldız Hocaefendi'nin yanında tamamladı. İstanbul-Gaziosmanpaşa İmam Hatip Lisesi'ne devam ederken değişik gazetelerde haftalık yazılar ve tercümeler kaleme almaya başladı. Aynı zamanda kürsü hatipliğine devam etti. Öğrencilik yıllarında Milli Türk Talebe Birliği ve Akıncılar Teşkilatı'nda aktif görevler üstlendi.

İmam hatip lisesinin ardından Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nde bir dönem eğitim gördükten sonra Mekke Ümmü'l-Kura Üniversitesi'ne geçiş yaptı. Burada Usul-u Fıkıh bölümünü bitirdi. Mekke'de bulunduğu süre içerisinde hadis hocalarından özel dersler ve icazetler aldı. Suriyeli muhaddis Abdulfettah Ebu Gudde, Hindistanlı âlim Ebu'l Hasen En-Nedvi ve Osmanlı ulemasının son devir temsilcilerinden Mehmet Emin Saraç Hocaefendi, icazet aldığı hocalarından bazılarıdır.

İstanbul'a döndükten sonra sürekli içinde bulunduğu eğitim ve sivil toplum faaliyetlerine yeni bir ivme kazandırdı. Hafızlık ve din eğitimi alanında değişik kurum ve kuruluşlarda grup eğitimleri verdi.

Teşkilatlanma bilinci ve sivil toplumculuk alanında özel çalışmalarda bulundu. Tercümelerin yanında özgün eserler kaleme almaya başladı. Başta Senabil Hizmet ve Kültür Vakfı olmak üzere birçok sivil toplum örgütünün kuruluşuna katıldı. Hâlen birçoğunun yönetim, denetleme ve istişare kurullarında görevleri bulunmaktadır. Son olarak da Sosyal Doku Derneği'nin kuruluşuna fikrî öncülük yaptı.

Tebliğ ve irşat faaliyetleri kapsamında çocuk ve gençlerin eğitimi, örnek aile modeli, İslam ahlakı, teşkilat eğitimi, ümmet bilinci vb. konularda yüzlerce seminer ve konferans vermiş, hâlen vermeye devam etmektedir. Çeşitli dergilerde düzenli olarak yazıları yayınlanmaktadır.

Senabil Hizmet ve Kültür Vakfı ve Sosyal Doku Derneği'nde çalışmalarını sürdürmektedir. Evli ve dört çocuk babasıdır. Dünya Müslüman Âlimler Birliği ve Türkiye Âlimler Birliği'nin ilk üyelerinden olup sohbetleri **sosyaldoku.com** üzerinden yayınlanmakta, **fetvameclisi.com** adresinden de sorulara cevap vermektedir.

Telif Eserleri:
1) İşi Vaktinden Çok Olanlar (4 Cilt)
2) Rahmetin Kapısında
3) Mü'min Kimliğimiz
4) Edep ve Amel
5) Dinimize Hizmetin İç Sorunları
6) En Sevgiliden Uzanan Dallar (2 Cilt)
7) Ramazan Risalesi
8) Anahtar Cevaplar
9) Hani Din Hepimizindi?
10) Kıblegâh Evler
11) Baldan Tatlı Sözler
12) Medine Raporu
13) Bu Zamanın Sabrı
14) Aile Davamız
15) Geminin Neresindeyiz?
16) Mahrem Cevaplar
17) Namaz Muhasebesi
18) Hâlimizin İzahı
19) Hanımlar İçin İnciler
20) Mektubunuz Var
21) Mü'min Ev
22) Arş'ın Gölgesindeki Genç
23) Doğal Aile
24) Elbette Allahuekber
25) Mücahide Kadın
26) Bir Umut Bir Mektup (3 Cilt)
27) Hür Yürekli Genç
28) Şehzadebaşı Sohbetleri (2 Cilt)
29) Hacı Bayram Sohbetleri
30) Bu Çağa Rapor
31) Mağaradan Arş'a
32) Bu Ümmetin Genci

Tercüme Eserleri
1) Medine Toplumu / *Prof. Dr. Ekrem Ziya Ümeri*
2) Düzeltilmesi Gereken Kavramlar / *Muhammed Kutup*

3) Kur’an’da Resûlullah / *Prof. Dr. M. Ali Haşimi*
4) İslam İnancı / *Muhammed Kutup*
5) İslami Çalışma Metodu / *Mustafa Muhammed Tahhan*
6) Kur’an ve Sünnet’e Göre Müslüman Kadının Şahsiyeti / *Prof. Dr. M. Ali Haşimi (Heyet)*
7) İslam Fıkıh Ansiklopedisi / *Prof. Dr. Vehbe Zuhayli (Heyet)*
8) Sosyal Bilimler Ansiklopedisi *(Heyet)*
9) Et-Tefsirul Münir / *Vehbe Zuhayli (Heyet)*
10) Bulûğu’l Merâm Şerhi / *Nureddin Itr (Heyet)*

Yakın Zamanda Yayınlanacaklar
• Ömer Müslümanlığı
• Tıbba Müslümanca Bakış

Hamdimiz-Salavatımız

Ey Rabbimiz,

Sana hamd ederiz;

Bizi insan olarak en mükerrem mahlukun şeklinde yarattığın için,

En şerefli kulun Muhammed aleyhisselama ümmet olma şerefi ile bizi şereflendirdiğin için sana en güzel sözlerle hamd ederiz.

Kulun ve peygamberin Muhammed aleyhisselama salat ve selam ederiz. Ona, ehl-i beytine ve ashabına salat ve selamımızı kabul buyur ey Rabbimiz.

bu kitap

***O*n yedi yaşında bir gence ordularını teslim ederek giden Peygamber *aleyhisselama* gözlerini dikmiş genç mü'minlere, kendisine ümmetin orduları emanet edilebilir bir genç olmak için çalışıp çırpınan, heyecanla emir bekleyen ve kendisini yaşadığı anın Üsame'si, Nesibe'si bilen aziz gence,**

Kendisini, ilk insandan bu yana biriken insanlık sorunları karşısında, insanlık için çıkarılmış en hayırlı ümmetin iman edenlerinden biri olarak bilen ve bunu dünyada var olmasının yegâne gereği olarak gören genç mü'min delikanlılara ve mü'min kızlara,

Arandığı bütün zamanları ve mekânları doldurmayı sevda edinmiş,
'Buradayım ey ümmetim' diye uykusuz kaldığı geceler boyunca,
Azim ve çalışma abidesi olarak meleklerin önünde çırpındığı her yerde,
'İşi vaktinden çok' bir genç,
Mü'min,
Salih amelli,
Büyük emelli,
Yaşı ile değil azmi ile değerlendirilen,
Okur, düşünür, konuşur,
Dili Kur'an'lı,
Gözü basiretli,
Eli nasırlı,
Haramların kirletmediği, hayallerin çökertmediği,
Kullara kulluk düzeyinden Allah'a kulluk düzeyine yükselmiş,
Arş'ın gölgesine ermeden soluklanmayan mübarek gence ithaftır.
Bu kitap, ona bir duadır.
Bu, ona söylenecek sözlerin özüdür, ön sözüdür.

bu merhume ümmetin genci
ey sabır çınarı!

Duy beni, benim sesim sana çok ötelerden gelecek; yunusların karnından, ateş alevlerinin içinden, Bedir'den, Uhud'dan, Kadisiye'den, Endülüs'tendir bu sesim.

Duy beni ey genç mü'min! Bu ümmetin genci, senden başka kulak yoktur ses duyabilecek. Duy beni.

Ey Sabır Çınarı!
Ey genç adam, yeni Üsame!
Ey genç kız, yeni Âsiye!

Ümmetimin fidanı, Kur'an'ımın sesi, Peygamber *aleyhisselamın* ondan asırlar sonra gelen kardeşi!

Binlerce yıllık insanlık sorunlarının birikimini devralıp, o sorunları çözmek için 'en hayırlı ümmet' olarak gönderilen bu merhume ümmetin genci olarak, küreselleşmiş dertlerin karşısında yılışıp kalmadığın için seni, on yedi yaşında 'Üsame'ciğimiz' olarak görmek ne büyük bir onur bilir misin? İnsanlık kadar eski ve köklü sorunların karşısındaki sabrın, 'sınırsız bir karşılığı' hak edişinin belgesi olacak Allah'ın izni ile.

Taşların bağlandığı ama köpeklerin salındığı bir dünyada imanını koruyan genç olmak senin için Üsame olmaktır. Bu ümmetin Âsiye'si olmaktır. Sen bağlanmış taşlara ve salınmış köpeklere rağmen dik durduğun için gökler de yukarıda duruyor hâlâ. Bombalanan şehirlere, katledilen ümmetinin kadınlarına ve çocuklarına rağmen sen bozulmuyorsun ya, toprağı su ile yeşerecek niteliği ile tutan emel budur bilesin.

Revaçtadır diye liberalleşmedin, itikad ve amelini laikleştirmedin, gençlerin ve ihtiyarların eline tutuşturulmuş oyuncaklarla oynayıp ibadetleri aksatmadın, ahlâksızlık yasallaştırıldı diye anne babanı ezmedin, haram çaresizlerin ürküntüsü zannedildi ama sen helali aşmadın, sen onu görmüyorsan da o seni görüyor diye Allah'tan hayâ ettin. Ümmetinin büyüklerinin kadrini düşürecek sözlerin olmadı. Ashab-ı kiramı sevdin, sevginin gereğini yaptın. Şehvetini frenledin. Kendini salmadın. Bunalınca

Rabbinin kitabına sarıldın. Rabbinle konuşur gibi onu okudun. Ümmetinle yandın kavruldun. Yaşlıların bile gündemi olmazken sen ümmetini gündem yaptın. Gencecik gözlerinden cennet pınarlarından gelmiş damlalar akıttın. Ümmetine dualar ettin. Allah, önüne okyanusları çıkarmasa yürüyecektin. Cennete adımını atmadan oturmaya niyetli değildin.

İşte bu hâlin kolay olmadı. Seni melekler gördü. Çatlayacak gibi oldun. Yalnızlık bunalttı, tecrübesizlik yer yer yanılttı. Zor oldu bu mücadele ama sebat ettin. Gevşemedin, dağılmadın. Melekler bunu gördü. Bu sabrına şahit oldular. Senin için dualar ettiler. Gökler seni seyretti adeta. Hercümerç zamanında hicret sabrı yaptın. Genç yaşında ileri yaş direnci gösterdin.

Bu zorlukları aştın da sabrın meyve verdi. O sabrın büyüdü ve çınar oldu.

Din işinden geçinenlerden çok dinin için sen çırpınıyorsun ya… Gözü kurumuşlardan çok sen ümmetini dert ediniyorsun ya… Kimse kalmasa da şu koca dünyada sen Muhammedî ahlâkın tek çekirdeği olmaya hazırsın ya… Seni kuşatan ifsat fitnelerine karşı imanını ve mü'min kimliğini muhafaza ediyorsun ya…

Bana söyler misin Rabbin için, Âsiye de Firavun'a karşı tek kalmayı başardığı için Âsiye olmadı mı? O dünkü Âsiye idiyse sen bugünün Âsiye'si olmalı değil misin? Âsiyelik senin hakkındır. O uğurdaki sabrın seni sabır çınarı yaptı.

Resûlullah *sallallahu aleyhi ve sellemin* on yedi yaşındaki Üsame'ye baka kalan gözlerindeki hasret seni bugünün Üsame'si yaptı.

Sen kâğıt parçaları ile tartılıp satılamaz olduğun sürece en ağır değerimizsin. Sen bizim Allah ile ticaretimizin teminatısın. Mal ve can verip cennet almak için sen bizim ağırlığımızsın.

Avucun kadar aletlerin sana dünyanın fuhşunu sunmasına rağmen, haramları ezmeyen ve bu ümmetin karakterini koruyan ahlâkınla sen, Medine toprağına saçılmış mü'min tohumusun. Seni bitirmeyen toprağı şair utandırsın dursun. Sen Peygamber'inin Sünnet'ine sarıldıkça, yabancılaştırılmışların önünde iğreti yaprak gibi duranı, şair utandırsın. Sen dik dur, sebat et, çınarını büyüt ve yürü Medine'ye açılan yollarda. Geri kalanlar, senin adımlarına ayak uyduramayanlar, şairin 'utansın!' dediklerinden olsun.

Sen umut ol. Sen umut yeşert içimizde.

Sana sabrının karşılığının sınırsız verileceği güne selam olsun.

İmanını pazarlık konusu yaptırmadığın mü'min kimliğin, köklerini karıştırtmadığın dirayetin, bu zamanda taşlar üstünde kırbaçlanan Bilal

olmaktır. Senin sabah namazına yürüyen adımların, her şeyin alabora olduğu bir zamanda Medine'ye Resûlullah *sallallahu aleyhi ve selleme* hicrettir. Gevşemeyen ahlâkın imanının sancağı gibidir.

Ey mü'min genç!
Ey bu ümmetin aziz genci!

İmanın, ahlâkın, şehirlerin, kardeşlerin, gelecek her şeyin ve hatta hayatın günübirlik tehditlerle yok edilmek isteniyor ve sen Allah'ın lütfu ile hâlâ Kur'an, Buharî, Müslim… diyorsun. Senin içinden birilerine senin akideni sulandırmak için talimat verilmiş ve sen onlara da kanmadın. Karakterini mala, şöhrete, zevke ve şehvete feda etmedin. Ümmet diyorsun. Kıbleye yöneliyorsun. Toprağın üstü kadar altını da biliyorsun. Kullukta, sultanlıktan daha büyük bir lezzet buluyorsun.

Hâlbuki İblis, binlerce senedir seni bozmak için planlar yapmıştı. Seni bozmak için yeni bir dünya kurmuştu. Sen ise sabit kaldın. Kınanmaktan çekinmedin. Açlıktan korkmadın. Yalnızlıktan ürkmedin. Sabrettin. İşte o sabrın büyüdü ve çınar oldu. Koca çınar oldu ve Arş'ın gölgesinde yer buldu biiznillah. Günü bekleniyor. Mahşer yerinin dehşetli zamanında, gölgenin olmayacağı zamanda seni gölgelemek için Arş'ın gölgesinde bekleniyorsun.

Ey sabır çınarı!
Ey bu ümmetin aziz genci!

Seni bekleyen bekleyenedir. Hurilerin, dostların, sana imrenenler; herkes seni bekliyor.

Genç Enes, genç Üsame seni bekler.

Ümmetinin imanını koruyan ve bu uğurda da sabır örneği olan genç, seni kimler beklemiyor ki, ah bir bilsen!

Sabret ey çınar, bu hasret bitene kadar sabret!

Koca balıkların karnında bile sen himayedesin.

Alevleri şehirleri kuşatan ateşler seni yakamayacak.

Kasalarının anahtarlarını tırların taşıyamayacağı kadar serveti çok olanlar, sana dokunamayacak.

Sen himayedesin. Sen gözlerdesin. Sen gönüllerdesin.

Sen gel diye İskilipli Atıf gitti. Sen gel ey genç mü'min. Gel ve tut bu derisi soyulmuş ellerimizden. Tut bizi, tut beni ey mübarek genç. Tut bizi

ey zamanının Bilal'i, Habbab'ı, Halid'i, Talha'sı..

Tut ki savurmasın bizi dünya.

Ve şimdi tarihi sen yaz.

Herkesin gündelik dünyasının peşinde olduğu bir idrakin ortasında sen günleri, yılları aş ve asırların çatısından bak dünyaya.

Göklerden yeri izle.

Bulutlar gibi seyret dağlar gibi kabarmış sorunları.

Kimi dağları gölgele, kimi vadilere de rahmet boşalt.

Asırları ve asırların biriktirdiği karmaşık sorunları avucunun içine al; günler, yıllar ve asırlar sende bir an gibi olsun.

Geçmişle geleceği buluştur.

Geçmişten geleceğe ara adam ol. Yorulan insanlık, tükenen umutlar, sönen bakışlar sende ruh bulsun.

Sürünen düşünceleri ayağa kaldır.

Dikil dağlar gibi kabarmış sorunların karşısına ve dimdik dur ayakta.

Geçmişe bak, geleceği gör.

Nuh'un gemisinden seyret insanlığı.

İbrahim'in ateşine dal; ateşten gömleklerle çiçekler diken bahçıvanı ol bu nesillerin.

Nemrutlar, Firavunlar, Ebreheler o avucunun içine aldığın koca dağlar gibi dertlerin ortasında kalıvermiş kum tanecikleri gibi senin kabzanda kalsın.

İblis'in karşı cephesine geç.

Onun asırlardan beri peşinde sürüklediği nesilleri kendine çağır.

Sürünenlere yürümeyi, uyuyakalmışlara uyanmayı, lokması kursağında kalanlara yutkunmayı, gülmeyi unutmuşlara gülmeyi öğret.

Ellerindeki Kitab'ı raflarda tutanlara okumayı, okuduğuyla amel etmeyi öğret.

Statlarda tükenen kalabalıklara sarıl, onlarla iletişim kur.

Duyamadıklarını, göremediklerini, anlayamadıklarını önlerine koy.

Dünyayı cennet zannedip de ona tapınır gibi yüreklerine koyanlara cenneti anlat.

Dünyanın cennet olmayacağını bildir.

Elden avuçtan gitmek üzere olan bir neslin önünde dur.

Onlar ne kadar kalabalıksa sen de o kadar genişlet göğsünü ve önlerine geç.

Durdur o kör gidişatı.

Geçmişle geleceğin kesiştiği yerde sen ışık ol, işaret ol, yön ol.

Senin gözyaşların ve alnından boşalan terlerin mürekkep olsun.

Yere bastığın ayağındaki her parmağın da bir kalem olsun.

Asırlar sonra okunacak tarihi yaz.

Şimdiki zamanlarda, her şeyin teknoloji olduğu, insanların mekanikleştiği, metal insandan söz edildiği bir zamanda yaz tarihini.

İnternetin karmaşık ağlarındaki, gözlerden renklerin silindiği, anlayışlardan iffetin kaldırıldığı, imanın camilere gömülüp camilerin iman ve ibadet mezarlığına çevrildiği, peygamberlerin davalarının haftalara, törenlere, afişlere heder edildiği zamanların delikanlısı olarak o gözyaşın ve terinden mürekkep yaptığın, ayak parmaklarında da kalem yaptığın azametinle yapılamayanların yapanı, unutulanların hatırlayanı, gidilemeyenlerin gidebileni umut insan, yürekli insan olarak sen yaz tarihini.

Asır hangi asır olursa olsun, bir gencin ateşlerde yanmadan nasıl İbrahimleşebileceğini yaz.

Senin yazdığını O ilk İbrahim de okusun.

Melekler okusun, nesiller okusun.

Okuma bilen de bilmeyen de okusun.

Asırlar sonra da olsa bir gencin tek başına bir gemi yapıp kalabalıkları gemisine bindirebildiğini göster ve yaz.

Kendi zamanının Nuh'u olarak yaz adını.

Okuyan seni öyle okusun.

O ilk Nuh da seni öyle bilsin, melekler de.

Musa ol, yar denizleri, geç Firavunları, batır Karunları, takılma onların Hamanlarına.

Sen Bilal ol kızgın kayaların üzerinde.

Ammar ol, Sümeyye ol, Mus'ab ol.

Gazi ol, mücahit ol, şehit ol.

Bedirlere dal, Uhudlara tırman, Hendeklerden sıyrıl.

Kadisiyelerden çağır bizi, Yermüklerden sesin gelsin.

Kudüs'ten dön Kâ'be'nin etrafını.

Ne zaman doğmuş olursan ol, nerede yaşarsan yaşa.

Kim olursan ol.

Adını, künyeni, numaralarını unut; hakkı hatırla, hilkat nedenini tefekkür et.

Sonra da başla tarihini yazmaya.

Yazdığın tarihin senden sonra okunsun.
Onu okuyanlar seninle şenlensin.
Bir büyük meydanda senin eline verildiğinde de yazdığın o tarih, sen şen ol.
Şen ettiklerin de senin o gün şahitlerin olsun.
Şen ol, şen et ey tarih yazan genç.
Dünyada iken Arş'ın gölgesine tarih yazan yiğit;
Meleklerin defterlerine yazan kabiliyetin adamı,
Durma bir an, uyuma ve uyutma!
Sadece yaz.
O büyük yerde sana okunacak tarihini yaz.
Gözyaşın ve alnında terin varken yaz sen!

Tam Ömer Zamanı!

Fitneler ve şüpheler etrafımızı kuşattı. Dünya asıl, ahiret tali oldu. Eşya insan için yaratılmışken insan eşyaya esir oldu. Geceler gündüzleştirildi, gündüzler karartıldı. Büyükler küçültüldü, küçükler büyütüldü. Zaman daraldı, mekan küçüldü. Sabır bitti, heyecan söndü, umutlar ezildi. Fitneler ve şüpheler fırtına oldu, sel oldu ve sürükledi. Bedenlerden önce ruhlar yoruldu. Örnekler tükendi. Değerler yendi bitirildi. Erkeklikle kadınlık, gökle yerin ters yüz olmasına benzer bir alaboraya uğradı.

Dillerde bir umutsuzluk, bir bitmişlik, bir çöküş yayıldı.

Adamlık ve adanmışlık yoklar arasında anıldı.

Mekân ve zaman yabancılaştı bize.

Fitneler ve şüpheler bizden biri oldu ya da biz onlardan biri gibi olduk.

Takvimler neyi gösterir, neye işaret eder anlayamaz olduk; geçmiş mi karanlıktı, gelecek mi kararıyor bilemez olduk. Toprağın pınarları kurudu. Onlardan önce de gözlerimizin suyu çekildi. Varlık içinde yokluk gördük.

‘Bu ne zamanıdır ya Rabbi?’ diye haykıranlara, karanlık gecelerin sabahını özleyenlere, sahibi Allah oldukça bitmez bu âlemde umut diye iman edenlere, kitle kitle yetim düşen çocuklara, esir düşen onurlu Müslüman kadınlara, sahipsiz ve itilmiş görülen medrese talebelerine, umreye gidip orada bile heyecanını yitirenlere, Kur’an’ımızın huzur kaynağınız dediği eşlerinde huzurunu kaybedenlere, doğurduğundan ötürü endişeye gömülenlere, her şeyin hercümerç olduğu zamanın kederli insanına toprağın sesi gelsin artık. Esen rüzgarlar bu sesi taşısın. Bulutlar bu sesi yağdırsın üzerimize.

Kulaklarımızda yankılansın bu mesaj:

Bu zaman tam bir Ömerlik zamanıdır.

‘Ben geldim, açılın meydanlara’ diyen Ömer zamanıdır bu zaman. Tavizlere ve tavizcilere varlığı ile meydan okuyan, rikkati ile eriyip eriten, heybeti ile ezen, yürüdüğü yollara şekil veren Ömer’in zamanıdır bu zaman. Çocukların merhamet sığınağı, kadınların çuval hamalı, zalimlerin önünde eğilmez hak dağı olan Ömer, bütün zamanlardan daha çok bu zaman için vardı adeta. Toprak ve gök onun sesine hasret kaldı. Ayağa kalkıp: ‘Bırak

beni ya Resûlallah..' diye varlığını imanı için ortaya koyan o adam; bütün zamanlar ona muhtaçtı ama şimdiki zaman ona hasrettir.

Varlığı Kur'an'a ses, Resûlullah *sallallahu aleyhi ve sellemin* mirasına destek, mazlumların sesi ve soluğu adam!

Adamlığın adamı, insanlığın örneği adam!

Hey gidi Ömer hey; bari rüyalarımıza gel, hayallerimize gir.

Fitnelerin ve şüphelerin salındığı bir zamanda sen şu heybetli sesinle bir çıksan minbere de, sesine hasret hurma kütükleri seni dinlese. Ne sesti senin sesin. Şehirler aşıp bir dağ eteğindeki adamlara ses gönderen adam! Seni şehirler, vadiler özlemez mi? Dağlar bile sesine aşına idi senin. Adaletinden önce adamlığın ve adanmışlığın için tam zamanıdır.

Şimdi Ömerlik zamanıdır.

Allah senden razı olsun. İnsanlık var oldukça, mü'min gençler sana hayran olup senin çıkışlarını taklit etmeye çalışarak sünnete sahip olma heyecanı taşıdığı sürece Allah sana rahmetler yağdırsın ey Ömer!

Ey şirkin başını kesen kılıç, ey fitne dağlarının önünde duran kale kapısı adam! Bugün senin soluğun ve sesin için zaman gelmiştir. Ömer zamanıdır bu zaman. Ömerlik yapacak gençlerin zamanıdır zaman; selam olsun o gençlere. Gözlerinden Ömerlik okunan delikanlılara, mücahide hanım kızlara selam olsun.

Ömerlik zamanının Ömerleri;

Herkesin sevdiği ile haşrolacağı güne ne kaldı şurada, hazır olun; şimdi o Ömer'i taklit ederek yarın da onunla kucaklaşmaya hazır olun. Haydi gençler, zaman Ömerlik zamanıdır. Zaman sizin zamanınızdır. Gelin siz de gitsin keder. Kalkın siz, ezilsin fitneler ve şüpheler.

Allah o Ömer'den razı olduğu gibi sizden de razı olsun. Ve size selamlar olsun.

birinci önsöz

Resûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* buyuruyor ki:

‘İnsan, kıyamet günü beş şeyin hesabını vermeden ayağını kıpırdatamaz:

Ömrünü nerede geçirdiğinden, gençliğini nasıl tükettiğinden, malını nereden kazanıp nerede harcadığından ve ilmi ile ne amel ettiğinden.’ Tirmizî, 2416

Bu nebevî sözün üzerinde düşünmeliyiz.

a- Hadis-i Şerif beş şey sayıyor. Bunlar ömür, gençlik, kazanılan mal, harcanan mal ve ilim. Bu beş şey, Allah’ın huzurunda hesabı sorulacak şeylerdir. Bunların hesabını vermeden de kimsenin ayağı kıpırdayamayacaktır. Bu da şu anlama geliyor: Bu beş nokta, ahirete iman edenlerin en yoğun gündemini oluşturması gereken nokta olmaktadır.

b- İnsan, ömründen sorguya çekilecek. Ömür, doğumdan ölüme kadar olan zamanın adıdır. Sıfır yaşından ölüm vaktine kadar geçen zamanın tamamına ‘ömür’ denmektedir. Çocukluk dönemi, gençlik dönemi, olgunluk dönemi ve ihtiyarlık dönemi ‘ömür’ takviminin bütününü oluşturmaktadır. Bir ömür ele alındığında onun içindeki ihtiyarlık da ele alınmış olur gençlik de. Gençlik dönemi insanın ömrünün dışında bir dönem değildir. Böyle bir anlayış da yoktur zaten. Buna rağmen Peygamber *aleyhisselam* efendimiz aynı cümlenin içinde ilk anda hesabı sorulacak şeylerden söz ederken önce ömrün ardından da gençliğin hesabını gündeme getirmektedir. Bu da gösteriyor ki, gençlik her ne kadar insan ömrünün içinde bir zaman diliminin adı olarak biliniyorsa da insan hayatı içinde ömürden ayrı bir fasıl olarak zikredilmeyi gerektirecek ağırlıkta bir yer tutmaktadır. Hadisin akışı içinde bunu çok rahat tespit etmek mümkündür.

c- Müslümanlar üzerinde sorumluluğu bulunan siyasetçiler, eğitimciler ve sivil toplum mensupları Müslümanların temel hayatını yani insanların hayatlarını Müslümanlaştırma projeleri üretirken görevlerinin sadece bir bölümünü yerine getirmiş olurlar. Siyasetçilerin, eğitimcilerin, Allah’a davet çalışması yürütenlerin Müslüman toplumu düşünüp planlama yaparken, ikinci bir iş olarak da Müslüman gençleri düşünüp planlama yapmak zorundadırlar. Her ne kadar, Müslüman toplumun ıslahı için

yapılan çalışmaların içinde gençler bulunuyorsa da gençlerin farklı bir yeri ve özellikle öne çıkarılmaları gereken kimlikleri bulunmaktadır. Zira hadis-i şerif, kıyamet günü ilk beş sorgulamayı önümüze koyarken gençliği ayrı bir başlıkla önümüze koymaktadır. Ahiret mantıklı bir hayatın planlamasını ancak bu daire üzerinden yürütülen bir çalışma ile gerçekleştirebiliriz.

Camilerde cemaatle namaz planlaması yapılırken gençler için ayrı bir planlama gerekmektedir. Vaizler gençlerin dilini ve derdini bilen bir vaazla onlara hitap etmelidir. Kitap yazan müellifler gençlik psikolojisini bilmelidir. Eğitimden iş hayatına kadar her alanda gençlerin farkı ve önemi bilinmelidir. Bu bilginin gereği de ihmal edilmemelidir.

d- Müslüman insan dünya hayatını değerlendirirken ya da hayat muhasebesi yaparken özellikle gençliğine dair muhasebesini ayrı bir dosyada yapmalıdır.

e- Ümmet-i Muhammed'in mevcut durumu, geleceği ve projeleri değerlendirilirken ekonomik ve sosyal veriler etrafında ele alınırken gençlerle alakalı veriler üzerinden de konuya eğilmelidir. Siyasetçinin başarısında bu ölçü kullanılmalıdır. Eğitimcinin etkisi, vaizin ağırlığı, vakıf veya dernek yöneticilerinin gerçekçiliği gençlerle ilgili veriler üzerinden özellikle tespit edilmelidir. Yarın Allah'ın huzurunda ilk ve en etkin muhasebe başlıklarının bizim için ihmal edilebilir olması mümkün müdür?

Ahiret için bir dünya ise gayemiz, gerçek böyledir.

Hiçbir genç, sıradan biri olamaz. İnsanoğlunun cennet yolundaki beş başlığından biri kadardır her bir genç. Netice olarak da bu ümmetin gençleri, bu ümmetin beş başlığından biridir; ayakta durabilmek ve ayak kıpırdatabilmek için.

f- Bir zaman dilimindeki toplum önderi durumunda olanların hatta âlimlerin bu hakikati bu mantıkla takdir edemiyor olmaları hiçbir gence kendisini takdir edememe hakkı vermez. Herkes kendi başına Rabbinin huzurunda duracağına göre bu büyük gerçeği de kendisi düşünecektir.

ikinci önsöz

Kıyamet günü insan olarak diriltilip hesaba çekilecek herkes için gençlik söz konusudur. Gençlikten önceki çocukluk dönemi zaten sorumluluk alanında değildir. Sorumlu olarak Allah'ın huzuruna alınacakların hesap dönemi gençlikle başlamaktadır. İnsan için bir ihtiyarlık döneminden söz edilemeyebilir; erken ölüm buna mani olur ama bir yıllık hatta bir haftalık bir dönem için de olsa gençlik yok sayılması mümkün olmayan bir dönemdir.

Herkesin zorunlu dönemi niteliğindeki gençlik için bir cinsiyet ayrımı da yoktur. Erkek veya kadın, Allah'ın dünya hayatı imtihanı için yarattığı her insan bu süreçte vardır. Ne kadınlar erkekleri ne de erkekler kadınları daire dışına itebilirler. Erkekler veya kadınlar kendilerini de yok kabul edemezler.

Bu ümmetten olduğunu kabul edip de mesela kadın olduğu için bu ümmetten olmanın gereklerinden kendini sorumsuz kabul edenler asla doğruyu bilmiyorlar. Yarın Allah'ın huzurunda ömürlerin ve gençliklerin hesabı sorulurken kadınların genç kız oldukları dönemleri de onlardan sorulacaktır. Tıpkı erkeklerin genç delikanlı oldukları dönemin hesabını vermeden ayaklarını kıpırdatamayacakları gibi... Bu ümmetten olup da hesap dışı olmak mümkün değildir.

Gençlik buluğ çağı ile başlayan ve en çok kırk yaşına kadar devam eden yirmi beş yıllık dönemin adıdır. Bunu ortalama bir rakamla on beş ile kırk yaş arası olarak belirleyebiliriz. Özellikle genç bayanların bu yaşlarına karşılık gelen yıllarını nasıl geçirdiklerini düşünmeleri gerekmektedir. Bu kadar hassas bir konuda bayan-erkek ayrımı yapmanın dayanabileceği makul bir gerekçe yoktur.

Erkeklerin genç kızları 'kadın' diye ihmal etmeleri yanlıştır. Bu yanlış kadar başka bir yanlış da genç kızların kendilerini erkeklerin onları gördüğü 'kadın' gözüyle görüp ihmal etmeleridir. Allah'ın dinine topluca muhatabız. İmanımız ve bütün ibadetlerimiz cinsiyet ayrımı olmaksızın bize emredilmiştir. Peygamber *aleyhisselam* efendimiz hepimizindir. Din hepimizindir. Ümmet bizim ümmetimizdir. Daha da önemlisi, hangimizin çalışmasında bereketin gizli olduğu belli değildir. Bir Âsiye, bütün bir dünya çapında olabilir.

Kadınlardan peygamber gelmedi ama Allah Teâlâ iki kadın olan Âsiye ve Meryem'i kadın-erkek ayrımı yapmadan iman edenler için örnek olarak göstermektedir. Bu ümmetin genci olmanın en önemli ilkelerinden biri erkeklik-kadınlık düzeyinden kulluk düzeyine yükselmek olmalıdır. Allah'ın kulu olmanın hakkını veren kazanmıştır; kadın verdiğinde kadın, erkek verdiğinde de erkek kazanacaktır. Bu ümmetin gençleri, Resûlullah *sallallahu aleyhi ve sellemin* ümmetinden olmanın onurunu taşıyabilen herkestir. Adlarının ve cinsiyetlerinin ne olduğu değil, o vasfa ne kadar ehil oldukları önemli olmaktadır.

Bu ümmetin genç kızları, son asırlarda önce onları yetiştirenlerin köhne zihinlerinde esir edilerek, yeni zamanlarda da beşerî değerlere kurban edilerek umumiyetle bu büyük sınav dairesinin dışında tutuldular. Böylece bu ümmet, potansiyelinin belki de yarısını yok kabul ederek diğer milletlerle bir yarışa girdi. Adeta erkeklerin omuzuna yüklenmiş bir ümmet heyecanı ile son iki asrı yaşadık. Genç kızlarımız, bu ümmetin yükünü erkeklerle beraber taşımaya hazır edilselerdi bugün daha farklı bir ümmet sahnemiz olurdu. Kaybettiğimiz ya da değerlendiremediğimiz her genç kızımız, yitirilmiş bir Âsiye olarak kaybedilmiştir.

Geri dönmeye ve gerinin sorgulamaları ile vakit yitirmeye gerek yoktur. Yarınları düşünüyoruz. Ümmetimizin geleceğini aydınlatmak istiyoruz. Bunun için de, dinî örfümüzün genç gördüğü herkes bu ümmetin bağrındaki yerini alacaktır. Genç olduktan sonra 'genç erkek' ya da 'genç kız' olmasının çok önemi yoktur. Genç olsun ve bu ümmetin olsun. Önemli olan budur. Bu ümmet, ilk kurulurken çoğu genç erkekler ve genç kızlardan oluşanların omuzlarında kuruldu. Mekke, Medine, Uhud onlarla doluydu. Resûlullah *sallallahu aleyhi ve sellemin* mescidini onlar dolduruyorlardı. Yine öyle olmak zorundadır. Cinsiyetine ve özelliklerine göre değil kimin ümmetindensin sorusunun cevabına göre yol alacağız.

Geçmişteki büyük açığın kapanması için de özellikle ve yoğun olarak bu ümmetin genç kızlarının ümmetin yüküne talip olmaları gerekiyor.

üçüncü önsöz

‘Ümmet’ bir lüksümüz değildir. Etnik kimliğimiz ya da coğrafi çizgilerimizin yerine oturttuğumuz bir değerimiz de değildir. Evet, namaz ve oruç gibi bizi dinimize, dindarlığımıza bağlayan temel şartlar/kavramlar arasında ümmet adı yoktur. Buna aldanamayız. Bir mutfağı, odayı, salonu, masayı sayarken aslında evi sayarız. Evi yok kabul ettiğinizde de bu sayılanların hiçbirinin varlığı olmaz. Zira bunlar, ev varsa yer bulabilecek ve anlam ifade edebilecek isimlerdir. Evin olmadığı yerde bunların adı var, etkisi yoktur. Belki direkt benzetilmesi yerli yerinde olmaz ama esasen bizim bir ümmetten söz etmemiz yani ümmetimizin olması namaz ve oruç gibi ibadetlerimizin barındığı evimize benzemektedir. Ümmet kimliğimiz olmadığında haccımızdan zekâtımıza kadar pek çok dinî değerimiz bir zemine oturamayacaktır.

Çok net bir şekilde şunu tespit edebiliriz:

Bizim iman etmiş olmak için ‘Muhammedün Resûlullah’ diyor olmamız, bütün yönleri ile ‘Muhammed *aleyhisselamın* etrafında toplananlar’ olmamız demektir. Etrafında toplandığımız isimle anılıyor olmamız da pek tabii olmuştur. Muhammed ismi etrafında toplanmamız asla bir lüks değildir. O ismin etrafında toplanmayacaksak ya hiçbir yerde toplanmayacağız ya da başka isimler etrafında toplanacağız demektir ki, böyle bir sonuca Müslümanlık denemez. Genç veya ihtiyar, kadın ya da erkek hepimizin zorunlu toplanma noktası bu mübarek isimin çevresidir. Böyle bir toplanmayı sembolik bir birliktelik olarak da kabul edemeyiz. Çünkü sevgili Peygamber *aleyhisselam* Efendimiz’in ismi iman/küfür çizgisinin kesiştiği yerin ismidir.

Bu ümmetten olmayı ve bunun hakkını vermeyi ebedî cennet sebebi olarak gördüğümüze göre bu ümmetten olmanın dışında bir alternatiften de söz edilemez. Cennet hedefi olan bütün insanlar Muhammed *aleyhisselamın* ümmetinden olmak zorundadır. Bedeli ne ise o bedeli de ödemeyi kabul etmek mecburîdir. Bedeli ödenmeyen bir kimlik yoktur.

Özellikle gençler bu ümmetten olmayı, başkası olamaz düzeyde gördüğünde esasen dinini de gerçek şekliyle anlamış olacaktır. Bu anlayış

da gençlere Ashab-ı Kehf'in sırlarını açacak, Mus'ab bin Umeyr *radıyallahu anhın* Yesrib başarısını öğretecektir.

Ümmet kavramını, dinden bir parça olarak görürüz. Ümmet için yapılacak fedakârlıklar bir sosyal hizmet değildir. Ümmetin kazancı olan her şey aynı zamanda dinin kazancıdır. Din kazandıkça da mümin kazanacaktır. Gerçek dindarlık budur.

dördüncü önsöz

Allah Teâlâ, Tevbe suresinin yetmiş bir ve yetmiş ikinci ayetinde mü'min erkek ve mü'min kadınlardan söz ederek, yaptıkları iyi işlere karşılık onlara rahmet edeceğini, onları altlarından ırmaklar akan cennetlerde ebedî kalmak üzere yerleştireceğini hatta Adn cennetlerine koyacağını haber veriyor. Sonra da ayet şöyle bitiyor:

'…ve Allah'ın razı olması en büyüktür. İşte budur en büyük kazanç!'

Cennetlere girmek, orada ebedî kalmak hatta Adn cennetlerinde olmak, rahmete ermek… Bunların hepsinden daha büyük kazanç Allah'ın rızasına ermek!

Bu ümmet Kur'an ümmetidir. Kur'an'ı okumak, anlamak, gösterdiği hedefe yürümek için var olan bir ümmettir. Bu ayetler de çok açık bir şekilde asıl hedefi, en büyük kazancı gösteriyor: Allah'ın razı olacağı bir insan olmak! Allah kulundan razı olduktan sonra cennetler de senindir zaten. En büyük hedef bu olmalıdır.

Gençler, imanın şartlarını, namazın farzlarını, abdesti öğrendikleri gibi bunu da öğrenmelidirler. Peygamber *aleyhisselamın* siretini ders olarak okuyup ondan bir şeyler öğrendikleri gibi bunu da öğrenilmesi gereken hususlar arasına katmalıdırlar. Mü'min genç, sonunda ne için uğraşıyoruz sorusuna 'Allah'ın rızası için' diyebilmelidir. Bu sözü söylerken de tavırlar ve düşünceler buna uygun olmalıdır. 'Allah'ın rızası en büyük kazançtır' diyen biri diplomaya, işe, düğüne, emekliliğe takılıp kalmamalıdır. Gelip geçici değerler uğruna ebedî kazanç olan Allah'ın rızası feda edilmemeli ya da bir kenarda tutulur gibi yapılmamalıdır.

Bu ümmetin genci olan genç kızlar ve genç erkekler, imanî hayatlarını bu büyük gayeye yaslamada ne kadar pratik olabildiklerini test etmelidirler. Dünyalık değerlerle bu ebedî kazanç arasında gelgitleri olan nesille, Allah ve cennet kelimelerine her şeylerini feda edebilen sahabi nesli arasındaki fark, kat etmemiz gereken yolun mesafesini gösteren farktır.

Bu ümmetin gencinin gayesi bellidir. Bu gaye, nihaî manada bir İslam devleti kurmak da değildir. Bütün insanları Müslümanlaştırma da değildir. Yaşadığı topraklarda ezanların okunması, okullarda Kur'an dersinin aktif olarak verilmesi, kadınların tesettürlü olması değildir. Bunlar ve

benzerlerinin tamamı nihayet ‘Allah’ın rızasını kazanma’ hedefinin içindeki büyük küçük parçalardır. Aslolan kulun, Allah’ın razı olacağı bir noktada bulunmasıdır. Gerisi kolaydır. Kendini bu ümmetin genci gören bütün gençler, Tevbe suresinin bu iki ayetini okuyup tefekkür etmelidir. Gayelerini bu büyük hedefe ne kadar ayarlayabildiklerini ve bu hedef için yapılacak herhangi bir işin aslında ne kadar küçük kalacağını anlamalıdırlar. Bu da onları ve hepimizi, bu ayetleri anlayan mübarek nesillerin, elindeki elmalardan birini bir çocuğa verir gibi mallarının tümünü ve canlarını, topraklarını ‘verdim Allah için’ derken ne kadar sade ve samimi olduklarını anlamaya götürecektir. Allah için olan işleri ertelemeden vaktinde ve en iyi şekilde yapma heyecanını ancak bu şekilde yakalayabiliriz.

Bu ümmetin gencinin hedefi bellidir: En büyük kazanç olan Allah’ın rızası.

Üniversite, medrese, memurluk, zenginlik, ev, arsa neye denk olabilir bu büyük kazancın yanında!

beşinci önsöz

a- İnsan, insan olduğu için mükerremdir, saygındır.

b- İnsanın saygınlığı ilimle donandığı zaman yerini bulan bir saygınlık olarak sürer. En büyük bilgi ise Allah'ı ve dinini bilmektir. Bu bilginin ana kaynağı 'okumak' ve okuma niteliğindeki bilgi kaynaklarıdır.

c- Müslüman, mükerrem insan olmanın hakkını vermeye çalışan insandır. Allah'ın kulu olmanın şuurunu idrak etmiş, bu idrakin gereği olarak da emredilen ibadetleri yapan insan Müslüman insandır.

d- Müslüman, kendisi gibi insanların yaşadığı bir dünyayı kabullenir. Bütün insanlarla insanlık alt paydasında beraber olduğunu bilir. İman kardeşliği oluşan insanlarla da ümmet beraberliği vardır. Dünyayı tek başına kullanma, iman kardeşlerini ikinci sınıf görme gibi bir sorun onun beyninde yer bulamaz.

e- Ümmet olmak iman, amel ve siyasette beraber olmaktır. Bu nedenle de ümmete bağlılık yani ümmetten bir parça olmak imanla alakalıdır. İmanla alakalı olduğu için de pratik sonuçları vardır. Bu bağlılık belli haklar ve görevler getirir. Ümmete bağlılıktaki yükseliş ve düşüş imandaki yükseliş ve düşüş olarak yansıyabilir.

f- Müslüman'ın ümmet idraki, yaşadığı coğrafyada 'ülkesi' olarak yorumlanacak ikinci bir bağlılığı olmasına engel değildir. Böyle bir bağlılığı imandan ve ümmetten üstün tutan anlayışlarda sıkıntı olur.

altıncı önsöz

İbni Mace (1346) ve Ahmed bin Hanbel (199) ashab-ı kiramdan Abdullah bin Amr *radıyallahu anhümaya* ait bir hatırayı naklediyor. Hatıra özet olarak şöyle:

"Kur'an'ı bir araya getirmiştim. Onu bir gecede okudum. Resûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* bana buyurdu ki:

'Korkarım yaşlanırsın da usanırsın. Sen onu her ay bir hatim yapacak şekilde oku.'

Ben dedim ki:

'Bırak beni gücümü ve gençliğimi kullanayım.'

Buyurdu ki:

'On günde oku o zaman.'

Ben tekrar dedim ki:

'Bırak beni gücümü ve gençliğimi kullanayım.'

Buyurdu ki:

'Bir haftada oku.'

Yine dedim ki:

'Bırak beni gücümü ve gençliğimi kullanayım.'

Kabul etmedi gerisini."

Bu tatlı hatırayı bu ümmetin gençleri unutmamalıdır. Maddî-manevî bir değeri olmayan kâğıt parçalarına takılıp kalmış hayallerin sahibi gençler bu hatırayı incelemelidirler. Bu incelemeye yardım etmesi için şu noktalara dikkat edebiliriz:

a- Bir sahabi yapılabilecek en güzel işlerden birini yapıyor; Kur'an'ı ezberleyip okuyor. Bu okuma da bir gecede olacak şekilde hızlı oluyor. Resûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* bunu öğrenince ona hayat gerçeğini hatırlatıyor. Bir gecede okumanın iyi olmayacağını söylüyor. İtidalli okumanın ayda bir hatim edecek şekilde olacağını öğretiyor. Genç sahabi bir ayı uzun buluyor. On gün teklifine de yanaşmıyor. Bir haftada olmasını söylüyor neticede.

b- Bu hatıranın içinde o genç sahabinin Peygamber *aleyhisselama* karşı yalvarırcasına söylediği cümle çok önemlidir. Bu cümle onun içindeki duygularını, gücünü ve gençliğini nasıl değerlendirmek istediğini gösteren

bir ifadedir. Bugün teknolojiye kurban edilmiş nesilleri yetiştirenlerin ve gençlerin sloganlaştırması gereken bir söz olarak tarihe geçmelidir. Kuru sloganlar yerine gerçek bir beyandır bu:

'Bırak beni gücümü ve gençliğimi kullanayım.'

c- Bu hatırada, Allah ondan razı olsun, Abdullah kendine güvenini öne çıkarıyor. Bu güveni de Allah'a kulluk olan bir iş için sergiliyor. İsteği bir evlilik veya ücreti garantili bir iş değil. Cennet kazanacağı bir iş için 'bırak beni' diyor. Bugünün gençleri de bunu örnek görmelidirler kendilerine. Herhâlde günümüz gençliğinin kendini basit görmesi, yabancıların onları meydanın dışına itmesinden daha önemli bir sorundur. Ümmetin büyüklerinden Zührî rahmetullahi aleyh, gençlere nasihat ederken dermiş ki:

'Yaşınız küçük olduğu için kendinizi basit görmeyin. Ömer bin Hattab radıyallahu anh bir sıkıntı ile karşılaştığında gençleri çağırır, onların keskin zekâsından istifade için istişare ederdi.' (Beyhaki, es-Sünen el-Kübra, 20331)

Gençliğin geri gelmeyeceğini bilen bir insan için yatırım yılları olan gençlik adına derin bir düşünce alanı oluşturuyor bu alan. Resûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* Efendimiz genç Ali'leri, Üsame'leri, Erkam'ları, Abdullah'ları bulunca İslam çeyrek asırda dünya dini oldu. O önünde, 'Bırak beni gücümü ve gençliğimi kullanayım.' diyenleri buldu. Bugün ümmetimizin beklediği ve özlediği genç de o gençtir: Biz onu bırakacağız o da gücünü ve gençliğini Allah için kullanacak. Kendini kurtaracak, ümmetine umut olacak. Bunu bekliyoruz. Bunun hasretini yaşıyoruz.

yedinci önsöz

Allah'ın dini İslam bir bütündür. Ancak o bütünü bütün olarak kabul edenler Müslüman olabilirler. Dini parçalayıp, parçalardan beğendiğini kabul etmek Yahudi hastalığıdır. Dinimizin hiçbir emri veya yasağı hiçbir zamanda yok sayılamaz, ikinci sınıfa itilemez. Böyle bir uygulamayı laiklik adına toplumumuza zorladıklarında bunu reddederiz. Müslüman insanlardan bir fert olarak böyle bir anlayışı herhangi bir işimizde de kabul etmeyiz. Laikliği topluma dayatıldığında reddederken kendi hayatımızda makul görmemiz tehlikeli bir akıştır. Bu ümmetin gençleri, bu ümmetin dinini bütün olarak alan ve yaşamaya çalışan gençlerdir. Bu gerçek de tartışılması kabul edilemez bir gerçektir.

Bütününü yaşamakta eksikliğimiz olabilir. Bazı hatalarımız bulunabilir. Eksiklerimiz daha fazla da olabilir ama itikadımız tamdır. Bütününe talip olmamızda bir sıkıntı olmamalıdır.

Haramlardan bir haramı kendimiz için izinli durumuna getiremeyiz. Farzlardan biri ikisini tercih etmiş gibi diğerlerini ihmal edemeyiz. Peygamber *aleyhisselamın* mirası içinde o zamanda kalmış bölümler göremeyiz. Kur'an'ımızın haşa eskimiş ayetleri olabileceğini düşünemeyiz. Dinimiz bir bütündür; indiği günkü bütünlüğü ile de kıyamete kadar kalacaktır. Kimileri onu parçalamak istiyor olsa bile bizim için din olduğu gibidir, öyle kalacaktır. Mü'min gençlerin bu bütünlüğü koruma görevi de ebedî olarak devam edecektir.

sekizinci önsöz

Denizlerin karalardan daha yoğun olduğu gibi bizim umudumuz da sıkıntılarımızdan daha yoğundur. Bizi hayata tutunduran, hayatı yaşanılır kılan, yarınlara bakacak gözlerimize enerji aktaran umudumuzdur. En ince ayrıntılara kadar hayatın her alanında umutla nefes alırız, umutla ilerler adımlarımız.

Firavun'a bile açılan rahmet kapısı bizim için de sonuna kadar açıktır diye umut taşırız. Dünya karaları kadar hatamız olsa, Karun kadar batmış bile olsak, deniz köpükleri ile boğuşan bir suç birikimimiz olsa yine de Rabbimizden umutsuz kalmayız. Ne olursak olalım, kabahatimiz ne denli büyük olursa olsun bizi yaratan Rabbimizin lütfedeceği mağfiretine, o mağfireti coşturan rahmetine itimadımız sınırsızdır. Sevaplarımızdan fazla o rahmete umut bağlarız.

Hayata tutunur gibi ilim basamaklarını tırmanırken o umut varlığımız bize ışık tutar. Hiçbir şey bilmez iken bir şeyler bilir olmayı bize ihsan eden Allah'a umudumuz vardır da, o umut sayesinde kalın kalın kitapları okumak ve anlamak, sonra da bildiğimizle amel etmek mücadelesine girişiriz.

Meçhulümüz bir eş adayı ile bir araya gelip aile kurmak sonra da o ailenin meyve vermesi, salihler ve salihât yetiştirmesi için gayret etmemiz ne ile mümkün oluyor? Her akşam veya sabah yeni bir dert üreten evlerimizden dertsizlik diyarını kazanma heyecanımızı nasıl sürdürüyoruz? Rabbimizin rızasına vesile umudu olmasa idi hangi çocuğu hangi anne baba el değdirmeden, dil uzatmadan büyütebilirdi? Sorunlar yumağı aileden cennet bahçelerine uzanan ırmaklar nasıl akıtılırdı? Hep o umut hazinesine daldırılınca çıkar bu parıltılar.

Düne kadar ölen insan sayısı, bugün var olan insan sayısından kat kat fazladır. Ölülerin dirilerden daha çok olduğu bir dünyada yaşıyoruz. Ölümün yaygın korkusu hayat emarelerinden daha fazladır. Yine de biz, hayata tutunuyor, bir gün daha fazla yaşamak, bir nefes daha fazla almak için çırpınıyoruz. Ölülerin yoğunluğu dirileri öldürmüyor.

Biz bir ümmetiz. İlk insandan beri var olan hakkın tarafıyız. Hakkın tarafında olmanın yükünü taşıyoruz. Hayatı ve diriliği temsil ediyoruz.

İlk insandan bu yana batıl da var, batılın adamları da var. Hakkın adamları kadar batılın adamları da çalışıyor, batılın adamı olmanın gereğini yapıyor.

Batılın gücü var, adamı var, hesabı var ama Mevla'sı yok. Var yok bir tek dünyadır ellerindeki. Daha da ötesi yarın için bir umutları da yoktur. Ya yaşadıkları bugünleri ya da yokluktur gözlerinin gördüğü.

Mü'min ise umut doludur. Dünya için de umut doludur ahiret için de. Yaşarken hayata tutunur, ölünce de imanına. Mü'min olmak umut yüklü olmaktır. Kahır çekse, ezilse, itilse yine umudu tükenmez. Çünkü mü'min, umudu yaratanın kuludur. Mü'minin imanı ölümü ve hayatı yaratan Allah'adır. Ölümden ötesini anlayamayanların bilemeyeceği hakikattir bu.

Ümmet olmak hatta Muhammed *aleyhisselamın* ümmeti olmak böyle bir histir. Bütün insanlığın yükünü taşımak, gelecek nesiller adına dertlenmek, güneş sönmesin diye onu elle gezdirmek Muhammed ümmeti olmaktır. Gece görülmüş rüyalarla gündüzü yaşamak yoktur onun idrakinde. Hayal edip projelendirmek sonra da keyif sürmek yoktur. İman etmek ve teslim olmak vardır. En büyük ibadetlerimizden biri olan haccı yapmak için üzerimizde avretimizi örten elbiselerden arınıp ibadete başlamak bunu simgeler. Allah için olduktan sonra acıdan haz alabilen ümmet bu ümmettir. Ölürken 'kazandım!' diyebilen ümmet bu ümmettir. Atıldığı kuyudan saraylara yükselen iman bu imandır.

Biz, Muhammed *aleyhisselamın* ümmetiyiz. Bizden bir köle bile, dibinde işkence gördüğü Kâ'be'nin üstüne çıkıp Allah'ın azametini ilan eder bir gün. O böyle bir sonuç beklemez ama sonuçlar onu bulur.

Biz böyleyiz.

Böyle olacağız.

Umut yüklü idik, umutla başladık hayata.

Umut yüklüyüz.

Ölülerin dirilerden daha çok olmasının hayattan koparmadığı gibi batılın estirdiği fırtınalar da bizi imanımızdan koparamayacaktır.

Çünkü biz Muhammed ümmetiyiz. Sallallahu aleyhi ve sellem

dokuzuncu önsöz

‘Mobil’ ibadet ve ahlâk sözlüğümüzde bulunmayan bir kelimedir. Günlük hayatımızda ise en yaygın kelimelerden biridir. Mü’min kimliğimiz ve hayatı yaşayış tarzımızla alakalı olarak bu kelimeyi ‘mobil olan mü’min’ ya da ‘mobil olamamış mü’min’ şeklinde kullanmaya mecbur olduğumuzu zannediyorum.

Önceleri iyi mü’min için ‘seccadesinin başında’ ifadesi kullanılırdı. Şimdi ise yeryüzünün bütün mü’minlere mescit kılındığı hakikatinin en net biçimde önümüze konduğu bir zamanda mü’minlerin mobil olmaya mecbur olacaklarını söylemek mübalağa sayılmamalıdır. İbadetlerde ve ahlâkta durağan ya da donuk kalmak imanı eritmeye neden olabilmektedir.

Bir numaralı ibadetimiz olan namazı simgelemek için seccade kullanabiliriz. Namazı mü’minin miracı durumuna getirmek için ise seccadede, havaalanında temiz mermerler üzerinde, piknikte çim üzerinde, iş yerinde/inşaatta tuğlaların kenarında, hastanede başında beklediğimiz hastanın sedyesinin kenarında; kısacası mü’min bir insan olarak bulunmak durumunda olduğumuz her yerde eda edilmesi gereken bir ibadet olarak görmek gerekiyor. Bunu becerebildiğimiz zaman namaz bizim miracımız olacaktır. Namazla beraber tescillenmiş mü’min kimliğimiz bizi yansıtacaktır. Namazı örneğini zikrettiğimiz mekânlarda aktif tutamadığımız zaman, evlerimizdeki seccadeler ya da camilerdeki özel imal edilmiş namaz halıları bizim mü’min kimliğimizi tescil ettirmeye yetmeyecektir. Bunun adına da namaz zaviyesinden bakılan mobil bir Müslümanlık dememizde sakınca olmayacaktır diye umuyoruz.

Müslümanlığı camilere, evlerimizdeki namaz seccadelerine daralttığımız zaman bilerek veya bilmeyerek kendi içinde kaybolup giden bir Müslümanlığa doğru ilerleriz. Zira hayat, izlenmesi güç denebilecek bir hızla ilerlemektedir. Artık dünya insana yetmez hâle gelmiş ve dünya dışında mekânlarda yaşama emeli oluşmuştur. Gün gelecek denizlerin üzerinde şehirler kurulacaktır belki de. Bizim Müslümanlığımızı Mekke merkezli ama insanın nefes alabildiği her yerin Müslümanlığı olarak planlamamız ve ödenmesi gereken bedeli de ödememiz, böyle bir zamanda yaşıyor olmanın vacibidir. Bunu Müslümanlığı mobilleştirme olarak tatbik

edemeyiz ama Müslümanlığı yaşamayı mobilleştirebiliriz. Vacip olan budur.

Namazdaki örneği zekât üzerinden sürdürmek mümkündür. Zekât, hurma üzerinden konuşuldu ilk indiği zamanlarda. Medine'deki fakirlere verildi. Şimdi zekât tatbikatımız bizim zamanımız ve bizim şartlarımız itibariyle tatbik edilmelidir.

Aynı şey oruç için de konuşulabilir. Orucun şartlarını, şeklini değiştirecek değiliz. Bunu telaffuz etmek bile sınırlarla oynamak olur. 'Hurmanın tadına bakmak orucu bozar.' Bu bir kuraldır. Bu kural değişmeyecek. Bu gün ise yeni bir kural olarak tespit etmemiz zorunlu hâle gelen bir internet ağına takılmış yaşıyoruz. 'İnternet başında geçirilmiş oruçlu bir gün ne kadar oruçlu geçirilebilmiştir?' diye de sormamız gerekiyor artık. Belki de kitaplara, 'internet oruç bozar mı?' şeklinde bir soru girmeyecektir. Bunu soranın da din bilgisi sıfır sayılacaktır. Ne var ki, 'bu ümmetin bu internetli hayatta tuttuğu oruç hangi oruçtur?' sorusu ve o sorunun gerektirdiği cevap 'sakız çiğnemek orucu bozar mı?' sorusundan daha acildir. Böyle bir gündem de mü'min kimliğimizi mobilleştirme olarak tarif etmemizde sakınca olmayan gündemdir.

Müslümanlığımızı mobilleştirmenin en önemli alanlarından birinin ahlâk olduğu açıktır. Ahlâkımız mobil ahlâk olmalıdır. Gerçi ahlâkın dinin neresi ve ne kadarı görüldüğü artık tartışma konusu durumuna da gelmiştir denebilir.

Dinde bir fantezi olarak görülüyorsa ahlâkın ne donuk olanına ne de mobiline kimliğimiz açısından müdahale gereksiz sayılabilir. Eğer ahlâk, en iyi mü'min olmanın şartlarından ise -ki, öyle olduğu Peygamber *aleyhisselamın* lisanından sabittir- bu şart, insan olarak bulunduğumuz her yerde önümüzdedir. Camide mü'min ahlâkı ile bulunmamız, namaz kılınan bir yerde bulunduğumuz için değil mü'min olduğumuz içindir. Ticarette ahlâkımız bizimle bulunur; bu da müşterimizi etkilemek için değil mü'min olarak ticaret yaptığımız içindir. Sokakta ahlâklı oluşumuz, meri yasalara karşı suçlu düşmemek için değil meleklerin kayıtlarına dikkat eden mü'min olduğumuz içindir.

Bizi her an murakabe eden, bir an bile bizi kendimize bırakmayan Allah'a iman edip, onun hesabını dikkate alan anlayışla yaşadığımıza göre ahlâkımız bizim bulunduğumuz her yerdedir, her zamandadır. Evden mescide, mescitten iş yerine, seyahate ve her yere taşıyabildiğimiz, her

yerde bizimle bulunabilen ahlâkımız iyi mü'min olma teminatımızdır. Mü'min olmak budur, böyle bir yaşama tarzıdır.

Resûlullah *sallallahu aleyhi ve sellemin* ahlakının 'yaşanan bir Kur'an' olarak tarif edilmesi bunu gerektirmez mi?

onuncu önsöz

Bizden Önceki ümmetlerin ellerindeki din de bugünkü İslam gibi İslam olan bir dindi. Bugün Yahudilik olarak bilinen din, kaldırılmadan önce hak bir dindi. Hristiyanlık da haktı. Her iki dinin de hak kitabı vardı. Peygamberleri hak peygamberlerdi. O dinlere iman edenler cennete gireceklerdi, girdiler de. İbadetleri doğru ibadetler, zikirleri gerçek zikirlerdi. Mabetleri Allah'a ibadet edilen yerlerdi. Kestikleri kurbanları onlara sevap kaynağı oluyordu. Mağaralarda inzivaya çekilmeleri onlara dereceler kazandırıyordu. Sabredenleri kazanıyor, cihat edenleri şehit/gazi oluyordu. Bizim din olarak neyimiz varsa o veya bu şekilde benzeri onlarda da vardı. Cennet-cehennem, mizan, sırat telakkimiz onlarla aynı idi.

Bugün o dinlerin mensupları ile hak yolda olmak açısından aynı yolda değiliz. Onların tamamen yanlış ve tamiri mümkün olmayan bir hata içinde olduklarına inanıyoruz. O kadar ki, Yahudiler veya Hıristiyanların bugünkü varlıkları ile 'biraz doğru' olmaları bile mümkün değildir diye inanıyoruz. Ne dinleri ne de ellerindeki Allah'tan indiğini iddia ettikleri kitapları 'biraz olsun bile' hak olma kabiliyetinde değildir. Artık yok durumundadırlar.

Bu hakikati bu şekilde biliyor ve şartsız, tevilsiz olarak inanıyoruz. Onları hidayete muhtaç kimseler olarak görüyoruz. Neden? Aslının hak olduğuna inandığımız ve bizimle ilk varlığında ortak paydalarının neredeyse bütünü oluşturduğunu kabul ettiğimiz o dinlerin mensuplarını neden böyle görüyoruz? Sözünü ettiğimiz dinler Musa *aleyhisselamın* Yahudiliği ve İsa *aleyhisselamın* Hıristiyanlığı değil midir? Elbette bunda bir tereddüt yoktur. İki büyük peygamberin iki hak dinini zikrediyoruz. Hatta 'onlar da İslam'dı' dediğimiz dinleri konuşuyoruz.

Bugün Müslümanlar olarak asla unutmamamız gereken bir hakikat onlarla aramızda iki kutbun insanları olma sonucunu getirmiştir. O hakikat şudur: Hem Yahudiler hem Hıristiyanlar, Allah'ın dinine insan aklını ve zevkini müdahale ettirmişlerdir. Bir kısmı ibadet maskesi altına gizlenmiş şekilde bile olsa zevklerine ve menfaatlerine uyarlanmış bir Yahudilik ve Hıristiyanlık oluşturmuşlardır. Alenen 'biz dinimizi terk ediyoruz' demediler hiçbir zaman. Hatta böyle bir tavır gösterenle savaştılar. İyi bir Yahudi ve Hıristiyan olma iddiasında bulundular. Görkemli kiliseler,

mabetler yaptılar. Kalplerinde olmayan dindarlığı taş yığınlarında var etmeye çalıştılar. Kendi akıbetleri yerine birbirlerinin amelleri ile alakadar oldular. Gece yaşayamadıkları dindarlıklarını gündüz mabetlerde yaşamayı yeğleyip bununla avundular.

Bu ümmetten önceki ümmetler, kendi dinlerinden olmayanlarla cihat ettiler ama kendileri de dinlerini zevklerine uyarlamakta sakınca bulmadılar. Sıkıştıklarını gördüklerinde ellerindeki kitabın âyetlerini ya tevil ya da silip imha ettiler. Hoşlandıklarını da din önderlerinin ağzından 'olur' almış ilkeler hâline getirdiler. Din adamı olarak başlarında bulunanlar onlara çalıştı, onlar da din adamlarına çalıştı. Birbirlerini memnun edip Allah'ın rızasını kazandıklarını hayal ettiler. Birbirlerine verdikleri rüşveti adeta Allah'a verilmiş sadaka gibi tuttular. Bu yaptıkları ile de mutlu oldular, cennet kazandıklarını vehmettiler. Kitleler din adamlarını rab edindi. Din adamları da onlara garantili cennet tapuları dağıttı. Alan da veren de razı olan bir pazar oluşturdular. Neticede de din ellerinden gitti, ebedî hüsrana uğradılar.

Bütün bu vahim sonuç başlarken, Allah'ın dinine bir tek hükümde bile olsa müdahale etmekte sakınca görmemekle başladı. Dine teslim olmaları gerekirken dini kendilerine teslim etme cüreti gösterdiler. Yaptılar, yaptıklarını beğendiler. Birbirlerini alkışladılar. Gidişata ayak uydurmayanı da linç ettiler. Bir hüküm, iki hüküm diyerek bireysel de olsa dinden tavizi, tavizin başladığı yerde kalacağını zannederek basit ya da zararı sirayet etmez zannettiler. Sonuç ise öyle olmadı. Bir hahamın ya da papazın küçük bir tebessümü, din üzerinden kahkahaya dönüştü. Kudüs'te 'küçük görülmüş bid'at' İstanbul'da şirke dönüştü.

Biz ise bu iki dinin kaldırılış sürecini Kur'an ve Sünnet'ten öğrenmiş ümmetiz. Allah'ın dinine müdahalenin, iyi niyetlerle bile olsa akıbetini görmüş bulunuyoruz. Hiç şüphe yok elbette, böyle bir süreç işlese dahi İslam için kaldırılıp başka bir din getirilme tehlikesi yoktur. Elhamdülillah, yoktur. İnsanlar müdahale etti diye din kaldırılıp yenisi getirilmeyecek ama müdahaleciler kaldırılacaktır. Dine şekil vermek isteyenler ancak kendi çevrelerine ve onlara aldananlara etki edebilirler. Din köklerinden zarar görmez. Bu hakikat dinimiz açısından sevindiricidir. Fertler olarak ise bu sürece düşülmesinin bedelini ödemeye mecburuz.

Bilmemiz ve kollamamız gereken parolamız şudur:

İslam kendisine Müslüman arıyor. Tamirci ustasına ihtiyaç yoktur. Teslim olmuş insan Müslüman'dır. Çünkü İslam, teslim olmaktır. Müslüman da

teslim olan insandır. İslam'a teslim olmayanları şeytan kendisine teslim alacaktır. Öncekilerin akıbeti böyle oldu.

on birinci önsöz

Çocuk, büyük, imanın kaç şartı olduğunu biliriz. O bilgiyi de imanımızın yerli yerinde olmasının belgesi olarak görürüz. Öyledir de. Kim imanın esaslarını biliyor, kabul edip ilan ediyorsa mü'mindir şüphesiz. Onun imanını tartışamayız. İmanın o altı şartını yani mü'min olmanın altı temel maddesini birden altıya kadar saymanın içini doldurmak gerekip gerekmediğini ise deyim yerinde ise karıştırmayız. Bugün mü'min olma iddiasında bir toplum olarak karıştıralım veya karıştırmayalım, imanın şartlarına göre bir hayatımızın varlığını ispat etmekte zorlanıyoruz. Bu zorlanmayı çocuklara imanın şartlarını öğretmiş olmakla geçiştiremeyeceğimiz artık anlaşılmalıdır.

1- Allah'a iman eden ve mü'min olan birinin Allah'ın dini hatta Allah hakkında yanlış şeyler düşünmesi mümkün müdür? Evet, ortada alkol kullananlar arasında bile Allah hakkında çirkin ifade anlamında bir yanlış düşünme yaygın değildir ama 'Allah'ın dininin hükümranlığının şart olması' açısından ortada bir yanlış düşünme yok mudur? Allah'ın dininin ya da Şeriat'ının gerekliliği ve geleceği üzerine mü'min insanlar neler düşünüyor? Adı mü'min bir toplumun, Şeriat'ın gerekliliği, şu anda pratiğimizde olmasa bile en azından gerekliliğine imanı 'Allah'a iman' ile alakalı değil midir?

Allah'a iman konuşulurken, Allah'ın düşmanlarının akıbeti hakkında da konuşulmuş olması gerekmiyor mu? Adı ne olursa olsun Allah'ın dininin alenî ve gizli düşmanlarının akıbeti hakkında mü'minlerin Allah'a imanlarından kaynaklanan bir akideleri olması gerekmiyor mu?

2- İmanın temel altı maddesinden biri olan meleklere imanın, kendimizi kapalı veya gizlenmiş hissettiğimiz her yerde bizimle olması gerekmez mi, meleklere iman bunun için var değil midir? Meleklere iman camilerde toplu itiraflar durumunda mı gereklidir. Gözlerimizle göremiyor olmamıza rağmen varlıklarına iman ettiğimiz melekler, bankada ve birilerine zulmettiğimiz yerde kendilerini bize hissettirmiş olmalı değil mi idiler?

3- "Kitaplara ve Kitab'ımız Kur'an'a imanımız içinde, bugün hayatımızda onun yeri nedir?" sorusu üzerinden iyi bir inceleme yapmaya değmez mi?

4- Ahirete imanımız, iman etmeyenlerle en bariz farkımız olduğu hâlde, ahireti uzaklara savsaklayan anlayışı simgeleyen liberalizme sıcak bakan yaklaşımlarımız bizi kimlerle aynı bataklığa sürüklemiştir diye endişe edebiliyor muyuz? Beşerî sistemleri sakıncasız bulan sözler ve tavırların sahibi olarak ortada kimlik sergisinde bulunanlar ahirete iman iddiasında ne kadar samimi olabilirler. Ahireti, dünyada nasibi bitenlerin zorunlu istikameti olmanın ötesinde bir hesap yeri olarak görememenin iman çatısı altında bir yeri olabilir mi?

İbadetlerdeki ihmaller başta olmak üzere, zulüm ve akidede dahi baş gösteren tavizler, kaymalar netice olarak dünyayı asıl mekân durumuna getirdi ise ve bu bizim mevcut durumumuzu yansıtıyorsa ortada imanın şartları hakkında sorulması gereken sorular yok mudur?

5- Ve asıl endişe, ortada sorulması gereken sorular görememek diye bir dert yok mudur?

on ikinci önsöz

Resûlullah *sallallahu aleyhi ve sellemi* Allah, bütün insanlığın hidayet kaynağı olan İslam'ın peygamberi olarak gönderdi. O da insanlara ateşte yanmamaları için onları kurtaracak olan Kur'an'ı öğretti. Kendisi de kolay anlaşılır, kolay uygulanır, unutulmaz sözler söyledi. Anlayan anladı. Anlamayan veya anlamak istemeyen de helak oldu. Onun bu mübarek sözlerine 'hadis' denmektedir. Her bir hadis insanlığımız ve Müslümanlığımız için bir hayat damarı demektir. Onun nübüvvetine iman ederek ümmetinden olma şerefi ile şereflenen herkes için bu sözler imandır, hayattır hatta her biri nefestir. Kim ne kadar nefes almayı becerebilirse o kadar insanca ve mü'mince yaşar.

Özellikle bu ümmetin genci olan genç, Peygamber *aleyhisselamın* hadislerini, aldığı bir nefes gibi içine almalı ve öğrendiği her hadisten sonrası onun için 'o hadisin öncesi ve sonrası hayatım' diye iz bırakmalıdır. Ümmet olmak bunu gerektirir. Bu ümmetin genci olmak böyledir.

Şu hadisi bu şekilde özümsemek üzere okuyabiliriz:

'**Kim bana iki çenesinin arasındakini ve iki bacağının arasındakini garanti ederse ben de ona cenneti garanti ederim.**' (Buharî, 6474)

İki dudak arasındaki dildir. İki bacak arasındaki de cinsel organdır. Erkek veya kadın; herkes içindir bu.

Şimdi oturup, Allah'ın bize cennet yolunu göstersin diye gönderdiği Peygamber *aleyhisselamın* 'cennet garantisi' olarak önümüze ne koyduğuna bakalım. Büyük büyük sözler yetmiyor. Büyük projelerde koca bir ömür yürütmek kurtarmıyor. İnsan, her yolun riskli alanları olacağını bilmelidir. Cennet yolunda da insanın iki ağır riski bulunmaktadır: Dili ve beli. Bu iki organ, bizim yarın cennet garantimizi sürdüren veya bozan iki organımız olacaktır.

Şimdi tekrar dinleyelim sevgili Peygamber aleyhisselam Efendimiz'i:

'**Kim bana iki çenesinin arasındakini ve iki bacağının arasındakini garanti ederse ben de ona cenneti garanti ederim.**'

Günlük hayatımızı düşünelim. Bu iki organımız ne kadar Peygamber aleyhisselam Efendimiz'e garanti edilmiş durumdadır? Ne kadar Allah'ın

gazabını çekecek söz söylemeye karşı korunmuştur? Gıybet, dedikodu, boş söz, yalan, iftira ne kadar arınmıştır dilimizden?

İki bacak arası ve ona sevk eden işlerden ne kadar korunmuş durumdayız?

Şimdi düşünmezsek, biz düşünelim veya düşünmeyelim; bunun hesabı bizden sorulacak muhakkak. Düşünüp hayatımızı ona göre yönlendirdiğimizde ise Allah'ın izni ile cennet garantili yaşamış olacağız. Elbette cennetlik olmak bu iki organdan ibaret değildir ama bu iki organ adeta diğerlerinin de göstergesi gibi durmaktadır ki Peygamber aleyhisselam böyle buyurmuştur.

Şimdi bu hadisi tekrar okuyalım ve düşünmeye karar verelim:

'**Kim bana iki çenesinin arasındakini ve iki bacağının arasındakini garanti ederse ben de ona cenneti garanti ederim.**'

Bu Ümmetin Genci Erkek ve Kız!

Bir okul sınavına hazırlanır gibi cennete de hazırlanıyorsundur muhakkak, değil mi?

İşte cennet imtihanının ağır sorularından biri:

'Kim bana iki çenesinin arasındakini ve
iki bacağının arasındakini garanti ederse
ben de ona cenneti garanti ederim.'

Buyur ve kendini test et. Yaşadığın yıllardaki
geçmişini ve gidişatını test edebilirsin.

on üçüncü önsöz

İşte, Peygamber aleyhisselam sana söylüyor. Yorumlamaya gerek kalmayacak kadar açık ve tane tane söylüyor. Dinle onu ve gerekeni yap:

‘Babalarınıza iyi davranın ki evlatlarınız da size iyi davransın. Siz iffetli olun ki kadınlarınız da iffetli olsun.’ (El-Mu’cemu’l-Avsat, 1002; el-Müstedrek, 7259)

Söze, yoruma gerek yok bu sözden sonra.

Sen ve senin yarının bu sözde gizli, gereğini yapmak sana kalacak.

Unutma!

Anne babaya iyi davranmak bir gelenek, örf ya da ‘insanlık gereği’ değildir; Allah böyle emrediyor. Allah’tan sonraki en büyük hak sahibi onlardır. Onlar senin cennetin veya cehennemindir.

Anne baba duası kabul olma ihtimali çok yüksek dualardır. Senin lehine veya aleyhine yapacakları dua senin iyi veya kötü sonun demektir.

Buna göre de sakın anne babana, çevrenden gördüğün gibi davranmayasın. Onlara Allah’ın sana emrettiği gibi davran. Onları cennetin veya cehennemin bil. Onlar seni bir harama teşvik etmedikçe dediklerini yap.

Unutma!

Anne babanın rızasını kazanmak kolay olsa idi Allah onların hakkını bu kadar yüceltmezdi. Zor olduğu için makamları ve etkileri de yüksek oldu. Böyle koydu Allah bu kuralı. Sen ve bütün mü’minler böyle kazanacak cenneti.

Peygamber aleyhisselam bir sahabiye, anne-babasını kastederek ‘Onlarda cihat et.’ buyurmuştu. Derinliğini anlayabilirsin.

on dördüncü önsöz

Sadece bir hadis; hayatı, imanı ve cennet-cehennemi anlaman için, sadece bir hadis:

‘Cehennem şehvetlerle kuşatılmıştır. Cennet de zorluklarla kuşatılmıştır.’ (Buharî, 6487)

on beşinci önsöz

İyi bir insan olmak, ihlaslı bir mü'min olarak yaşamak için imandan sonraki en büyük şart haramlardan korunmaktır. Her haram, bir adım cennetten uzak kalmak olarak anlaşılmalıdır.

Haramlardan korunmak şüphesiz ki her mü'min gencin arzusudur. Bunun için de gayret ediyordur. Haramdan korunma başarısı için şunu başarmak gerekiyor; harama giden sebeplerden kurtul. Sebepleri önlenmeden haram önlenemez. Bunu birinci kural diye bilmeliyiz.

İkinci kural olarak da şuna dikkat ederiz:

Çağımızda haramların yasak olması bir yana neredeyse harama teşvik kampanyaları ile doldurulmuş bir hayat yaşıyoruz. Haramlar kolaylaştırıldı. Şeytanın insanı cehenneme kaydırma nedenleri insan eliyle güçlendirildi. Mü'min genç, bu farkı bilerek daha titiz ve daha ciddi bir haramdan korunma siyaseti izlemelidir. Rızık elde etme, arkadaş hatırı kıramama, ortam yoğunluğu veya herhangi bir sebep haramlara karşı gevşeme nedenimiz olamaz. Bu ümmetin gencinin açık farkı olmalıdır bu.

Üçüncü bir kural daha zikredelim:

Pek çok genç kendisine fazla güvendiği için sonunda haram bataklığında boğulmuştur. Haramın etrafında dolaşıp istediğinde haramdan korunacağını zannediyorken farkında olmadan içine battığı olmuştur. Kız-erkek ilişkilerinde afetle sonuçlanan pek çok olayın aslı böyledir. Allah Teâlâ zinadan söz ederken 'zina yapmayın' değil, 'zinaya yaklaşmayın!' buyurmuştur. Mü'min genç, bu inceliği anlamalı ve mesela zinaya yaklaştırıcı ne varsa ondan uzak kalmasını bilmelidir. Evet, haramın kendisi olmadıkça diğer yakınındaki şeyler haramın kendisi değildir. Bu doğrudur ama şeytanın böyle bir gerekçeyle pek çok insanı cehenneme sürüklemeyi başardığını da unutmamak gerekiyor. Bunu zina için söylediğimiz gibi haram olan her şey için de söyleyebiliriz.

Dördüncü kuralımız şudur:

Haramdan kökten uzak kalacağız. Onu yapmamayı hayati bir konu olarak göreceğiz.

Olur da bir harama yaklaşmak ya da içine düşmek gibi bir durum olunca da o haramdan kopmayı ve ciddi bir tevbe ile Allah'a dönmeyi bileceğiz.

Tevbeyi geciktirmemek gerekiyor. Bir gün değil bir saat bile geciktirmemek bu ümmetin mü'min genci ile İsrailoğullarının gençleri arasındaki farktır. Bu farkı korumalıdır mü'min gençler.

Beşinci kuralımız:

Haramlardan korunuyor, onlarla savaşıyorsak ve bunda samimi isek haram sahiplerine karşı da ciddi bir tavrımız olmalıdır. Haram işleyenlere sessiz kalmak da haramlardan bir haramdır. Bu haramı da işlemeyeceğiz. Gücümüzün yettiği ve şartların oluşturduğu ortalama ne ise ona göre bir tepkimiz muhakkak olmalıdır.

on altıncı önsöz

Bu ümmetin ilk gençlerinden Abdullah bin Ömer radıyallahu anhüma diyor ki:

‘Resûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* zamanında şöyle idik:

Bizden hiç kimse elindeki dinar veya dirhemini Müslüman kardeşinin hiçbir hakkı olmayan varlığı gibi görmezdi. Şimdi ise dinar ve dirhemin insanlara Müslüman kardeşinden daha değerli olduğunu görüyorum.’ (Ahmed, 5562)

Abdullah bin Ömer radıyallahu anhüma bu ümmetin ilk gençlerindendi. Resûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* onu ve diğerlerini Allah’ın murat ettiği gibi yetiştirmişti. İslam boyası ile boyanmışlardı. Allah’ı ve Şeriat’ını sevmişler, yaşamışlardı. Allah da onları sevmişti.

Müslümanlığın en güzelini yaşadılar. Samimi, sürekli ve kaliteli bir Müslümanlık yaşadılar. İz sürdüler, iz bıraktılar.

Şimdi ise sen varsın; bu asrın gencisin. Bu büyük ümmetin bu asırdaki genci sensin.

Abdullah ile karşılaştırabilirsin kendini. Onun kardeşlik anlayışını, Müslüman kardeşine karşı kendisini, malını ve elindekileri nasıl gördüğünü inceleyebilirsin. Sonra da kendi cömertliğini, kardeşlerine karşı fedakârlığını değerlendir. Sadece dara düşene yardım ulaştırmayı düşünme. Namaz kılmayan kardeşini ve ona karşı ulaştırman gereken merhametini düşün. İmanını kaybeden gençlerin akıbetini ve senin onlara merhametini düşün.

Düşünecek neler var, bak gör.

on yedinci önsöz

Görmek var görmekten ötede. Metreler ötesini görmekle öteler ötesini görmek bir tutulur ve iki görmeye de ‘görmek’ adı verilirse gözlerden birine yazık edilir. Menfaatiyle sınırlı alanı görenin, insanlık adına bakanın gördüğü ile aynı gözü paylaşıyor olmaları ‘görme’ işinde aynı olmalarını gerektirmez. Önüne konanı izleyebilenle, kendisinden kaçırılmak isteneni bile izleyebilen aynı tutulamaz.

Bakma açısından insanı ikiye ayırmak mümkündür: Sadece göz organı ile görebilenler bir grup, gözlerinin yanında kalplerini de görmek için devrede tutabilenler de başka bir grup olmalıdır. En ince filtreyi bile aşamayan gözün sahibi az görüyordur, gördüğünden sonuç çıkarabilecek bir bakışı olamaz onun. Filtreler ve perdelerden etkilenmeyen gözlerin sahipleri ise iyi görürler. Kendileri için de görürler diğer insanlar için de.

Kendilerini çevreleyen olayların kara bulutlar gibi çoğaldığı zamanlarda görebilme kabiliyetini yitirenler sadece görememekle yetinip kalsalardı sakıncaları da olmayacaktı. Hem göremeyip hem başkalarının görmelerini engelledikleri ise çift körlük yaşamış oldular. Kendileri gibi mesuliyetini taşıdıkları çocuklarını, eşlerini körü körüne erittiler. Görme alanlarının ötesine yürümek isteyenleri yanlışla itham edebildiler. Bakar kör olmaları ise dışarıdan izleyenler için bir aldatıcı oldu. Bakışları tuzak görevi yaptı. Bakıyor ama göremiyor olmaları anlaşıldığında ise geri dönülemez noktada bulunuyorlardı.

Bakar ama görmezlerin kendilerini ve onlarla yürüyenleri zarara uğratmaları elbette Allah Teâlâ’nın hesabını soracağı işlerdendir. Sağlıklı evlatlarına bakıp onları Rabbinin nimeti olarak göremeyenler, eşine bakıp onu cennet yoldaşı olarak anlayamayan, kapısını kilitleyip içinde güvenle oturduğu evini fani dünya için yeterli bir nimet olarak hissedemeyenler sözünü ettiğimiz bu bakar ama görmezliği yaşayanlardandırlar.

Kur’an’ı okumak hatta tefsirini anlayacak şekilde onu takip etmek durumunda olduğu hâlde, Mushaf’ın üzerindeki ayetleri görüp o ayetlerde Allah’ın kudretini göremeyenler gördüklerine dair hangi belgeyi ispat edebilirler acaba? Elindeki Kur’an’a bakarken bile kendisinin yarınından tereddüdü olanlar, Kur’an’daki ‘Allah’ın vaadinin hak olduğu’ ayetini

göremedikten sonra görür olduklarını nasıl iddia edebilirler? Mü'minlerin istikbalini karanlık görenler ve bu karanlığın bir daha dağılmayacağını, sabah fecrinin doğmayacağını vehmedenler göz sahibi olabilirler mi? Kâ'be'den önce sıradan bir taşa bakarak, yemyeşil ağaçlardan önce çöllere bakarak, yaşayan insanlardan önce ölüp gitmişlere bakarak Allah'ı ve onun azametini göremeyenler bakıyor olsalar da görür olabilirler mi?

Görmüş olmak için iman edip mü'minlerden olmanın gereklerini görmek gerekir. Kâ'be'yi taş duvar olarak herkes görür ama onun duvarlarında İbrahim ve İsmail aleyhimesselamın himmet ve heyecanını gören göz bakıp görüyordur. Hiç çıkılmaz sokaklardan bile bir çıkış yolu görüp gösterebilenler görüyorlardır. Görmek onlara layık bir eylemdir. Suyu akmayan muslukta su görebilmek, dibi kazınmış tencerede yiyecek emaresi görmek, görülmez zannedilenleri görebilmek göz sahibi olmaktır. Yol ortasında dikili dağı görmek değil, dağın altındakini ve dağdan ötesini görmek gerçek bakışla bakmaktır.

Herkesin görebileceğinin yanında mü'min olanın görebileceğini göremeyen kördür. Yarını, yarınların sahibi Rabbinin müjdesini, yok denen umutları görüyor gibi olmak göz sahibi olmaktır. Bunlara ulaşamayan ise kördür. Gerçek kör kendi gözünü göremeyendir. Kur'an ve Sünnet aynasına bakıp, o aynadaki gözünü göremeyen, bu nedenle de Allah'ın mü'min kullarına vaadinin hak olduğunu anlayamayan kör değil de kim kördür?

Göremeyen ve başkalarının da görmesine engel olan zulmetmektedir. Kendi dar görüş alanını mesuliyetini yüklenmiş bulunduğu çocuğuna ve eşine mecbur edenler körlüklerini onlara da bulaştırmaktadırlar. Bu zulümdür. Bunu yapan zulmünden mesul olacaktır.

Sabrın ve sebatın yerini görememek körlüktür. Kulluğun gereklerini, ibadetleri görememek körlüktür. Tarihin ibretle dolu sahnelerini kendisine ders olarak görememesi de bir mü'min için körlük nedeni olabilir? Bakışı ve basireti olmayan ne kadar bakarsa baksın bakar kördür o. Bakmak başka görmek başka ise asıl körler, Allah'ın ayetlerine baka baka Allah'ın azametini ve yarattıkları üzerindeki hikmetlerini göremeyenlerdir.

on sekizinci önsöz

Allah Teâlâ, ‘Dünyadan nasibini unutma!’ buyuruyor. Allah Teâlâ’nın sözü mü’mine hitaptır. Mü’min ne yapacağını, ne zaman yapacağını anlar O’nun sözünden. ‘Dünyadan nasibini unutma!’ emri, namaz kıl emri gibidir, oruç tut emri gibidir. ‘Namaz kıl!’ emri, her gün beş vakitte yapılan ibadet olarak anlaşılır. Oruç tut emri de ramazan ayı içindeki oruç ibadetini yerine getirmek olarak anlaşılır. Allah’tan gelen bütün emirler için böyle bir alan belirleme yapılabilir. ‘Kurban kes!’ emri de mesela, zilhicce ayı içindeki ibadeti yapmayı emretmiş kabul edilir.

‘Dünyadan nasibini unutma!’ emrini, alan olarak nereye oturtmalıyız? Evet, Karun kıssasının anlatıldığı bir ayetin içinde geçmektedir bu emir. Ayet bütün mü’minlere hitap ettiğine göre, mü’min olan herkesin ‘dünyadan nasipsiz kalmamak’ denebilecek bir hedefi olması gerekmektedir. Namaza bir alan belirlediğimiz gibi bu emre de bir alan belirlemeliyiz. Her ne kadar ‘dünyadaki yegâne nasibin bir kefendir’ şeklinde özetlenebilecek bir daraltma yapılabilirse de ayetteki emri daha geniş bir alana açmak zorundayız. O alan birkaç metrelik bez olmamalıdır. Bir sofradaki yiyecek de olmamalıdır. Kur’an ehli mü’min insanın dünyadaki nasibi, nasibi algılama tarzı Kur’an’a göre olur. Kur’an’ın yetiştirdiği ilk nesil olan ashabı kiram en güzel örnektir. Onların üzerinden iz sürerek ‘dünyadaki nasibimizi unutmayacağımız’ işler ve projeler üzerinde olmak durumundayız.

Şüphesiz sağlıklı bir beden ve o sağlıklı beden için gerekli imkânlara sahip olmak bir nasiptir. İçinde güven ve huzur hissedeceğimiz bir ev, güzel bir nasiptir. Mutfağımızda bizim ve aile fertlerimizin yiyeceği içeceği şeylerin bulunması, bunların temininde sıkıntı çekmiyor olmak bir nasiptir. Kendisiyle huzur bulacağımız eşlerimizin olması en büyük nasiplerden biridir. Mü’min kardeşlerimizin bulunması, onlarla beraber camilerde namaz kılıyor olmamız bu dünyadaki unutmamamız gereken nasibimizdir. Medreselerimizin bulunması, oralarda ilim öğrenmemiz nasibimizdir. İş yerlerimizin olması, tarlalarımızın olması nasibimiz denecek şeylerdir. Bineklerimizin bulunması nasip denebilecek şeylerdendir. Yaz ve kış mevsimlerinde kullanacağımız farklı mekânların tapularının bizde olması

da nasip denen şeyler arasındadır. Zekâtını verdiğimiz kasalar dolusu servetimizin olması böyledir. Helal ve temiz olan her şey bizim bir nasibimizdir.

Bunların hiçbirini unutamayız. Dünyadaki nasibimizi unutmamamızı emreden Allah Teâlâ bize bunları helal kıldı.

Bu dünyada 'en hayırlı ümmet' olarak çıkarılmış bulunan bir ümmetin iman eden mü'minleri olarak önümüzde, unuttuğumuz ya da nasibimiz olduğunu kavrayamadığımız bir husus daha vardır. Ümmet olarak o nasibimizi neden ihmal ettiğimizi düşünmek durumundayız.

Biz bir ümmetiz. Dünyada icra edeceğimiz bir kulluk için çıkarıldık, kulluk için varız. Kulluk da insanî şartlarda ve dünya toprağı üzerinde yapılacaktır. Melek değiliz, uzay boşluğunda meskûn da değiliz. Biz varız, bizim gibi diğer insanlar var. Dünya zor bir mekân! İyisi var, kötüsü var. Kolayı var, zoru var. Bunun için de dünyada insan var olduğundan beri, insanları idare eden sistemler var. O sistemler kâh kanun olur, kâh devlet olur, kâh barış olur, savaş olur. İnsan, kendisini ve hizmeti için bulunması gereken diğer mahlûkatı idare etmeye mecburdur. Bunu dünyada var olduğundan beri yapmıştır da.

Bu ümmet, bütün insanlık için çıkarılmış bir ümmettir. Omuzlarında bütün insanlık vardır. Görevden nasibi bütün insanlıktır. Bütün insanlığı omuzlamış bir ümmetin, kendi idaresinden yoksun olması düşünülebilir mi?

Hayır. Bu ümmetin dünyadaki nasibi topraklarındaki petrolden ibaret olamaz. Bu ümmet kendi insanını, toprağını, nimetlerini idare etme hakkına sahiptir. Bu onun nasibidir. İdare edemeyen ümmet, nasibini unutan ümmettir. Coğrafyasına sahip olamayan, nasibinden mahrumdur. Eğitimini, ekonomisini, siyasetini planlayamayan nasibinden yoksundur.

'Dünyadan nasibini unutma!' ikazını, eve giderken bir ekmek götürmeyi unutma, olarak anlamamızda bir sakınca yoktur. Sakıncalı ve unutulmuş, ihmal edilmiş olan, bu ümmetin başında halifesi, kendi yağı ile kavrulur, kendini idare eder bir ümmet olmayı da Allah'ın ona bir nasip olarak yazdığını unutmaktır. Halifesizlik nasipsizliktir. Kendi yağınla kavrulamamak nasipsizliktir. Ekmeğimizi, elbisemizi nasibimiz olduğu için unutmadığımız gibi, başında halifesi olan bir ümmet olmanın da nasibimiz olduğunu unutamayız. Bize ekmeği helal eden dinimiz bunu önümüze koymuştur.

Petrolden, ziraatten, ticaretten, havadan, sudan, seyahatten nasibimizi isteriz.

Siyasetten nasibimizi isteriz. Sistem ise sistem, ittihad ise ittihad; nasibimizi isteriz.

Nasibimizi unutamayız. Nasibimizi unutmanın akıbeti bizim de unutuluyor olmamız oldu.

on dokuzuncu önsöz

Yarın Rabbinin huzurunda durduğunda sorgulanacaksın. Ömrünün tamamından bir sorgu gelecek. Doğumundan ölümüne kadar bütün günler ve geceler sorulacak. Yıllar, aylar, haftalar ve günler sorulacak. Günlerin saatleri de incelenecek. Saatlerin dakikaları nasıl kullanıldı diye incelenecek. Dakikaları da bölecekler hesap yerinde. Saniyeler koca bir zaman dilimi gibi açılacak gözlerinin önünde. İş, aldığın-verdiğin nefeslere indirilecek o gün. Ne bilmezden gelebileceksin ne de görmezden, her şey belgelenmiş olacak. Melekler senin saniyelerini hesaplamış olacaklar. Sana sadece itiraf etmek kalacak. O itiraf da geri getirilemez fırsatların hasreti ile ezecek seni.

Mü'min olmak, bu hakikati şu anda gözünün önünde gördüğün bir eşyadan daha kesin görüyor gibi inanmayı gerektiriyor. Kim yarattı ise seni, sana ömür veren kim ise hesap soran da o olacak o gün. Pişmanlık fayda vermeyecek, ağlamak gülmeyi getirmeyecek, yalvarmak yararsız olacak.

Namaz kılmamış olmak nasıl bir hata ise Allah'ın en büyük nimeti olan zamanı boşa geçirmiş olmak da öyle bir hatadır. Ağlatan ve kahreden bir hatadır zaman israf etme hatası. Ramazan gününde kasten oruç yemek ne ise sıradan bir günü boş işlerde yiyip bitirmek de öyledir. Biri oruç yemektir diğeri de ömür yemektir. Oruç yendiğinde kazası olur, kefareti olur da, çiğnenip yenen bir günün ya da bir gündeki saatlerden birinin ne kazası olur ne de kefareti. Olsa olsa nedameti olur, hasreti kalır, gözyaşı birikir çenelerinde.

Mü'min kendisine ait olmayanı izinsiz olarak almaz ya; ona verilmiş bulunan zaman da onun değildir aslında. O nasıl kiracı iken kendisini mal sahibi görmüyorsa zamanı yaşarken de kendisini zamanın sahibi gibi görmez. Zaman onun değildir. Kullandığı zamanın kiracısıdır. Zaman başkasınındır. Başkasının malını gasp ettiğinde ya da çaldığında hangi role takılı kalıyorsa, kendisinin zannettiği zamanı heder ederken de o rolde takılıp kalır. Zaman olduğu gibi Allah'ındır. Yıllar O'nundur. Aylar O'nundur. Haftalar, günler O'nundur. Saatler, saatlerin dakikaları, dakikaların saniyeleri O'nundur. Biz sadece O izin verdiği için kullanıyoruz zamanı. Emanetçiyiz, hesabını vereceğimiz emaneti tüketiyoruz.

Böyle iman ederiz, bu imanla yaşamayı mü'min olmak olarak biliriz.

İçinde bulunduğumuz çağ, insanların zaman bolluğu içinde olduklarını zannettikleri bir devir olabilir. İsraf ettikleri zamanı kendi haklarını kullanma kılıfı ile kılıflandırmış olabilirler. Kimsenin kimseye 'ne ettin onca dakikaları?' demeye hakkı olmayabilir. Hatta israf etmek en tabii hak gibi de görülebilir. Varsın insanlar böyle görsün, böyle düşünsünler. Varsın en ucuz şey vakit olsun. Varsın insanlar, geçirdikleri zamanın geri gelmeyeceğini unutmuş olsunlar. Arş'ın gölgesine yürüyen, yüreği hür bir genç isen, sen zaman cimrisi olacaksın.

Bir dakika, bir kere 'Allah en büyüktür!' diye fezada inleyecek bir teşbihi haykırmaya yetmez mi? Bu haykırış da seni Arş'ın gölgesine doğru yürütmez mi? O zaman senin bir dakikan Arş kadar değerlidir. Bir günün seni Arş'a kadar yükseltebilir. Aynı gün senin en derin sefaletlere düşme nedenin de olabilir. Bir gün asla az değildir, ucuz hiç değildir.

Dünyayı hayatın aslı ve esası zannedenler yaşadıkları zamanı yaza-kışa göre bölebilirler. Yazın bir renk, kışın başka bir renk olabilirler. Çiçeklerin şenlik dönemi olan baharı kendi şenliklerine dönüştürebilirler. Meraların güzelliğini, ağaç dallarındaki kuşların cıvıltısını, derelerin gürültüsünü güzelliklerin aslı zannedebilirler. Dinlerini evlerinde bırakıp tatile çıkabilir insanlar.

Sen, gözünü Arş'ın gölgesine dikmiş bir gençsin.

Sen, kalbindeki prangaları parçalamış bir gençsin.

Hürriyetini ilan etmiş, şehvetlerine ve çevresine esareti reddetmiş bir gençsin.

Hürsün. Prangalardan, kör taklitlerden, batıl kültürlerden arınmış bir gençsin.

Elbette tatil yapacaksın. Sen de sahillerde yüzeceksin. Ormanlarda kamplar yapacaksın. Kışlık elbiselerinin yerine yazlıklarını giyeceksin.

Uçağa bin, trene bin, gemide seyahat et. Bisiklet kullan, araba sür. Çimenlere uzan ve gökleri temaşa et. Bulabildiğin en büyük dürbünle ufukları tara. Bak ve görmeye çalış. Arkadaşların olsun, sev ve sevil. Gül ve güldür. Koş, atla, yüz.

Şu dünyanın mubah olan her nimeti sana feda olsun.

Yeter ki sen, Arş'ın gölgesine yürüyen yolundan geri kalma.

Takvanı kışta dondurup yazda eritme!

yirminci önsöz

Bugüne ve yarına umutla bakma hakkı, yeryüzü toprağına iman etmiş insan olarak basanların hakkıdır. Gerçek umut da onların umududur.

İman etmek ve iman ehli olarak yaşamak, yaratan ve yaşatan Allah ile bağlantılı olmaktır. Her ne kadar şeytan ve ona hizmet edenler, iman ehli olmayı biçare olmanın sebebi gibi gösterip inandırıyor olsalar da en büyük hakikat, Allah'ın her şeyin sahibi ve son sözü söyleyen olduğu hakikattir. Bu büyük hakikatin gölgesinde yaşayan mü'min insan umut insanıdır. Hem umutludur hem de umutla bakan gözler ona yönelmiştir.

İman ehli olmak, dünya ile sınırlandırılmış beklentileri aşmak demektir. Ahiret için yaşamak, yatırımını ahirete yapmak, dünyayı bir istasyon gibi görmektir. Dünyayı ve dünya gerçeğini bilen insandır mü'min. **Dünyanın geçmişi ve geleceği, bir balkondan evinin önünü seyreden insanın 'gördüklerini anlaması kadar' açık ve kesin bildiği şeydir.**

Mü'min, dünyayı babası Âdem aleyhisselamdan bilir. Cennetten inip geldiği yer olarak görür dünyayı. Vatan edinmez ama vatanına dönmek için mecburî güzergâh olarak bilir.

Nuh aleyhisselamdan bilir yaşadığı hayatı. Yıllarca değil asırlarca bile sürse önündeki çileler, kahırlar mü'minin umudunu yitirmez. Kurak bir ortamda bulunsa da dünyasını tufan silip götürse de onun gayesi bellidir. Çalışır, çırpınır ama yığılıp kalmaz. O, asırların bitiremeyeceği bir iman ve öyle bir imanın gerekleri ile yaşar.

Mü'minin umut kaynaklarından biri Kur'an'dan izlediği İbrahim aleyhisselamdaki gördükleridir. Önüne çıkan engeller kendi evinden, babasından ya da orduları olan bir sistemden, nereden gelirse gelsin o, sabra ve sebata hazırdır. Umutlu olmayı, yılmayıp devam etmeyi, sabredenlerin sonunda kazanacaklarına dair itimadını İbrahim aleyhisselamdan almıştır. Ateşlerde yanmamayı ondan anlar. Alevlere dönüşse de dertleri, o yine umutlu olmayı, 'O bana yeter' diye Rabbine itimat etmeyi ondan öğrenmiştir.

Musa aleyhisselama bakar mü'min, onda yaşarken nelere katlanmak gerektiğini görür. Çilenin henüz doğmadan başlayabileceğini anlar. Allah korumayı murat ettikten sonra suyun insan boğamayacağını, kimsenin

düşmanlık edemeyeceğini anlar. O böyle anladıkça da içindeki umut filizi büyür de büyür.

Taif'teki duası ile Peygamber aleyhisselamı hatırlar mü'min. Onu Mekke sokaklarında, Medine'deki mescidinde, Uhud eteklerinde görmeye çalışır. Elindeki kazma ile Hendek'te Kisra'nın çöken sistemini müjdelerken görür. Fakirliğin, yalnızlığın, çaresizliğin bitiremediği heyecanını izler. Ashabı ile yaşadığı tatlı acı hatıraları, ailesi içindeki üzücü, güldürücü günleri onunla berabermiş gibi gözünde canlandırır. Her düşündüğü olayla beraber o da bir kere daha o günlere gider. Evini onun evine, namazını onun namazına, şehrini onun şehrine kıyas eder. Sonra da kendine bir yer bulur o koca dünyada. Umutla oturur, umutla kalkar. Umutla girer yatağına da her sabah yeniden doğmuş bir gün için kalkar yataktan.

Allah'ın cennet vaadine bakar mü'min.

Cennetin ırmaklarının kenarında hisseder kendini.

Rabbinin hiçbir ameli boşa çıkarmayacağını bilir de 'iş yapan mü'min' olmak için çırpınır durur. Oturmayı, beklemeyi, hayal kurmayı kendine yakıştırmaz. Ne yapabilirsem, ne kadar olursa ama 'Allah için' der her seferinde. Küçük denecek işler de yapsa Rabbinin o küçük işlerden Uhud dağı gibi sevaplar büyüteceğine iman eder.

Bugününü, yarınını, elindekini ve hayalindekini Allah'a emanet eder. Allah'a terk edilen hiçbir emanete de ziyan gelmeyeceğini bilir.

Bu olunca mü'min, neden umut hakkı onun olmasın. İyi bir dünya da iyi bir ahiret de onun hakkıdır. Beklemek ve beklediğine ermek onun hakkıdır. Cennet de cenneti umut etmek de.

Delikanlıca Sözler

Bu ümmetin genci olup da delikanlıca düşünmeye engel ne olabilir diye merakı olan için bu hadisi tefekkür etmek gerekiyor. Hadisteki üç örneği hayatın eksenine yayarak anlamayı kolaylaştırabiliriz. Yine hadiste geçen 'savaş'ı da şeytana karşı mücadelenin bütünü olarak görebiliriz. Gerisi kolay anlaşılacaktır.

Ebu Hureyre radıyallahu anh Resûlullah *sallallahu aleyhi ve sellemin* şöyle buyurduğunu rivayet etmektedir:

Peygamberlerden biri savaşa gidecekti. Kavmine dedi ki:

– Bir kadınla evlenmiş ancak henüz zifafa girmemiş ama zifafa girmek isteyen,

– Evler inşa edip de henüz tavanını kapatmamış olan,

– Koyun veya gebe develer satın almış ve onların doğumunu bekleyen kimse benimle gelmesin. (Buharî, 3124; Müslim, 1747)

Önce Ne?

Mü'min ve imanı ile ilgili derdi olan insanlar olarak her şeyden önce 'Allah'a iman' ve o imanın hakkını vermek gibi bir gayretimizin olacağı açıktır. Her şey Allah'a iman ve o imanın uzantıları ile başlıyor. İman gerçekleşmeden ikinci bir kelimenin sözlüğümüzde anlamı yoktur. İlk Peygamber Âdem aleyhisselamdan itibaren bütün peygamberlerin çalışması istisnasız böyle başlamıştır. Her bir peygamberin çalışma takviminde Allah'a imanı sağlamak olmuştur. Başarı veya hüsran da buna göre belirlenmiştir.

Peygamber aleyhisselam Efendimiz'in de çalışması farklı olmamıştır. Bir yandan onun yirmi üç yıllık nübüvvet dönemini adım adım izlerken bu gerçeği tespit ediyoruz. Diğer yandan da kitabımız Kur'an, herkesin çok rahat anlayabileceği bir dille Allah'a imanın ilk ve ertelenemez şart olduğunu anlatmaktadır. Taviz verilemez, ertelenemez, değiştirilemez bir şart olarak bunu neredeyse her surede izlemek mümkündür. Önce iman ve o imanın içini doldurmak! Hatta diyebiliriz ki, insanın yeryüzünde var olma nedeninin de kısaca özetlenmiş ifadesidir bu.

Bu kadar açık bir hakikati uzatarak daha da açık duruma getirmenin anlamı yoktur. Din budur zaten. Dindarlık da böyledir.

Bugün yeryüzünde son peygambere iman eden ümmeti olarak bizim de bulunuş gayemiz, çalışma takvimimiz elbette Allah'a iman ve o imanın tecellisi olacak işlerdir. Ne önceki ümmetlerden bizim bir farkımız vardır ne de Peygamber aleyhisselam Efendimiz'in önceki peygamberlerden bu anlamda bir farkı vardır. Aynı insan, aynı iman vardır dünyada. Hakikat budur, gerçek böyledir.

Bir başka hakikat daha vardır ki, bugün 'bizim gerçeğimiz' niteliğinde kabullenmemizi gerektirmektedir. O hakikat de şudur: İlk şart olan imanı, mü'min olmanın içini dolduracak ikinci ve üçüncü başlıklar izlemektedir. İmanı izleyen pek çok görev mü'minin iman ehli olmasının tabii sonuçları olarak önünde durmaktadır. Kitabımızın 'iman ettik demekle salınacağını mı zanneder insanlar?' şeklindeki sorusu da bu hakikati tespit etmektedir. Bizden önceki ümmetler için de durum böyle idi şüphesiz. Onlarla paylaştığımız bu hakikatin bizimle onlar arasındaki farkı ise şudur: Her

ümmet, imandan sonraki görevlerini, yaşadığı zamanın getirdiği sorunlar arasında bulur. Her ümmet kendi önüne konan listedeki işleri gerçekleştirmekle mükellef olur. Öncekilerin ve sonrakilerin listesi o ümmeti ilgilendirmez. Listede iman ilk sıradadır. İmandan sonra da o ümmetin yaşadığı zamanın imtihanları üzerinden Allah Teâlâ'nın murad ettiği ne ise mü'minler o murada uygun olarak imtihan kazanır veya kazanmaz.

Bugün ateşe tapınmak, put yontmak, insanları bariz bir beyanla tanrı ilan etmek gibi bir imtihan çeşidi görmüyoruz. Önceleri bunlar vardı. Bunlarla imtihan olunan nesiller de vardı. Bugün ise bunlar yaygın anlamda yoktur. Bunların yerini yaşadığımız çağın yoğun gündemini oluşturan yeni fitneler/imtihan konuları almıştır. Putperestliği, taştan veya ağaçtan yontulmuş nesnelere tapınmak olarak anlamak yerine matbaada basılmış kâğıt paralara tapınma olarak anlasak, bu ümmetin imtihanı olan mal imtihanını kavramış oluruz. Kitabımızın 'hahamlarını ve papazlarını rabler edindiler' ayetini okurken, elinde rab belgesi bulunan ya da referandum sonucu rab olduğu tescil edilmiş kişiler aramak yerine bir kâğıt parçası olan diplomayı ilahlaştıran idraki kavramış olsa idik, ilimle ilmi sömürmek arasındaki farkı da kavramış olurduk.

Bizim ümmetimiz hangi zamanın ümmeti ise imtihanı da o zamanın şartlarına göredir. Putlar, bu zamana göredir. Cinayetler, bu zamanın silahları iledir. Kız çocukları da bugünün teknolojisi ve sosyoloji ile diri diri gömülmektedir. Bunu anlayabilmek, bütün zamanların ve mekânların ilahı olan Allah'ın dini İslam'ı anlamaktır.

Çocuklarımızı mü'min insanlar olarak yetiştirmekle görevlendirilmiş muallimler kıyamete kadar önce Allah'a imandan başlayacaklardır. Bu değişmez bir kuraldır. İmandan sonra elbette imanın içini dolduracak olan namaz gibi görevler gelecektir. Daha sonra neyin geleceğini ise hayal âleminde yaşayanlar değil bu âlemde yaşayanlar belirlemelidir.

Kadın-erkek telakkisinin alabora edildiği bir dünyada yaşıyoruz. Herkesin her şeyi bildiğini vehmettiği bir bilgi kirliliği ortamındayız. Kur'an ayetlerinin, hadis metinlerinin, onlara iman edip mü'min olduğunu beyan edenlerin bile dilinde sıradanlaşabildiği bir zamandayız. Ashab-ı kiramın bizden farksız durumda olduğunu zanneden cühelanın ortasında kaldık. Siyaset dinin dışına itildi. Ticaret haram ve helal çizgilerinden koparıldı. Bid'atler yer yer Sünnet'ten güçlü kılındı. Ve biz bugünün gidişatından

sorumlu mü’minler olarak dirileceğiz. Dirilecek ve hesap vereceğiz. İmanı, Kitab’ı, ümmeti ne yaptığımızı izah etmek durumunda olacağız.

Bu zamanda,

Bu şartlarda,

Bunca fitne-fesat ortasında,

Bu büyük rehavet içinde önce nereden başlanmalı ve ne yapılmalı, kabir suali kadar ağır bir sualdir. Cevabı ve pratiği azaptan kurtarır biiznillah. Kekeleyenler için ise tokmaklar kaçınılmazdır maazallah.

Özgül Ağırlığımız

Ümmet olarak özgül ağırlığımız bütün insanlık ile tartılacak düzeydedir. ‘İnsanlık için çıkarılmış’ bir ümmetiz. İlk insan Adem aleyhisselamdan bu yana insanlık adına oluşan birikim ve bugünü, yarını ile insanın biriktireceği birikimin tamamı bizim ilgi alanımızdadır.

Güzelliklerin korunması ve yaşatılması, kötülüklerin imhası adına ne varsa o, bu ümmetin omuzlarındadır. Yaşadığımız çağ ve mekânla sınırlı değiliz. Bu nedenle de ümmet olarak özgül ağırlığımız asla ‘orta doğu’ ya da ‘Araplarla’ sınırlı değildir. İslâmlık adına insanlığın muhatabıyız. Omuzlarımızdaki yük insanlık adına yüklenilmiş bir yüktür. Ağırlığımızı, insanlığın ilk insandan son insana kadar olan bütünü ile tartabiliriz. Böyle bir tartma kabiliyeti olanlar ancak bu ümmeti anlayabilirler. Bu ümmetin çilesini ve iş ağırlığını başka bir mantıkla takdir edebilmek de mümkün değildir.

Ümmet olarak, Peygamber aleyhisselam efendimizin ağırlığını da bu yükün en ağırını taşıyan olarak görüyoruz. Biz ümmet olarak bu denli ağır ve yaygın bir yük taşıyorsak o yük esasen Peygamber *aleyhisselamın* omuzlarında idi zaten. Ona ümmet olmak da onun yüküne omuz vermek demektir. Peygamber *aleyhisselamın* muhteşem kimliğini tahlil ederken onun, miraç görmüş olması ve benzeri meziyetleri ile anıyoruz. Diğer peygamberlerden farklılıklarını, Allah Teâlâ nezdindeki büyük değerini, hakkında varit olan sözleri zikrederek onu anlamaya çalışıyoruz. Bunların yanında onun omuzundaki yükün ağırlığını da tefekkür etsek onu daha iyi anlamış oluruz. Onun ‘âlemlere rahmet’ olması, âlemlerin yükünü taşımasıdır aynı zamanda. ‘Âlemler’ ne ifade ediyorsa, âlemlere rahmet olarak gelen Peygamber aleyhisselam efendimizin yükünün ağırlığı da onu ifade etmektedir. Büyüklüğünün ve azametinin içini dolduran gerçeklerden biri de bu büyük gerçektir.

Dinimiz İslam da insanlık için son çaredir. Onunla insanlık, insan olarak var olma şansını sürdürmektedir. Bu da bizi, İslam’ı namaz ve oruçla sınırlandırılmış bir din olarak anlamının hata olacağı anlayışına götürmektedir. İslam’ın özgül ağırlığı çok daha büyüktür. ‘İslami eğitim’

denebilmesi için eğitimin muhtevasını bütün insanlığı kuşatacak konulara yaymak gerekmektedir.

Müslüman ailenin, Müslüman toplumun, Müslümanca bir ticaretin hatta Müslümanca bir seyahatin bile özgül ağırlığı yaygın bilinen ağırlığından çok daha fazla olmalıdır. Seyahatle cihadı birleştirebiliyor olmak budur. Aileyi 'cihat merkezi' gibi görebilmek budur. Toplumu, birbirlerinin kardeşlerinden oluşmuş merhametli ve vakur insanların beraberliği diye anlamak budur.

Bir genç 'Müslüman genç' olarak anıldığında onun özgül ağırlığını ne bedeninin kaç kg olduğu ile tartabiliriz ne de sahibi olduğu diplomalarla tartabiliriz. Müslüman gencin özgül ağırlığı, onun yüreğindeki imanı ile tartılmalıdır. Ashabı kiramın delikanlıları öyle tartıldılar. O tartılma anlayışı ile de şimdiki neslin 'çocuk' kabul edilen yaşlarında orduların başına geçirildiler. Her şeyden öteye, Peygamber *aleyhisselamın* elindeki sancağa talip oldular, onu taşımaya uygun bulundular. Allah onlardan razı olsun. Tam anlamıyla, Allah'ın onlar için takdir buyurduğu özgül ağırlıklarının hakkını verdiler. O ağırlıkları ile bulundukları konumları da ihya etmiş oldular. Zira onlar, bu ümmetin delikanlıları idiler. Bu ümmet adına ve bu ümmet ile vardılar. Bir tek delikanlı idiler veya beş kişi idiler ama bulundukları yerdeki binlerle tartıldılar. Allah'ın onlar için takdir buyurduğu ağırlık olan 'Muhammed *aleyhisselamın* gençleri' olma ağırlığına uygun kaldıkları için de bir kişi iken bir ordu gibi görüntü verdiler. Şimdiki nesillerin ve şimdiki nesilleri yetiştirmekle mükellef bulunanların bunu bilmeleri gerekiyor. Gençleri, diploma olacak kâğıt ağırlığı ile değil de bu ümmetin genci olmanın ağırlığı ile yetiştirmelidirler. Gençler de bunu istemelidirler. Tartılmak için çıktığımız tartının ibresi buna göre ayarlanmalıdır. 'Bu ümmetin genci olmak' diye ayarlanmış tartılarla tartılmalıdır gençler. Bütün çağlarda ve bütün mekânlarda bu tartı ile tartılarak özgül ağırlığımızı bulabiliriz. Diğer tartılardaki ağırlığımızı gösteren bütün rakamlar, ya yer çekiminden etkilenmiş ya da birilerinin hilesi ile şekillendirilmiştir.

Genç kızlarımızın ve genç erkeklerimizin yer çekimi etkisindeki tartılardan kurtulup, cennetlerin etkisindeki tartılarla tartılmaları gerekir. O zaman gerçek ağırlıkları ortaya çıkacaktır. O zaman bir yetişmiş Kur'an hafzının kim olduğunu anlayabiliriz. O zaman bir kere 'subhanallah' demenin nasıl göklerle ifade edilen bir ağırlığa denk geldiğini anlayabiliriz. O zaman şehidin ne bulduğunu hissedebiliriz.

Özgül ağırlığımızı bizden daha hafif nesneler nasıl tartabiliriz? Bütün dünya menfaatleri ve dünyanın tamamı bizim için ‘sinek kanadı’ bile değilken biz dünyevi değerleri tartı aracı olarak kullanırsak karşımızda belirecek rakamlar bizim özgül ağırlığımızın rakamları olmaz. Dinimizin bize ne dediğini de o şartlarda anlayamayız zaten.

Bu Ümmet

Bizi kuşatan olayları kavramak için Kur'an'ımızın Âl-i İmran suresindeki yüz onuncu âyetini anlamak zorundayız. Allah Teâlâ bu ümmetin 'insanlık için çıkarılmış bir ümmet' olduğunu önümüze koymaktadır. 'Namaz ümmeti' olduğumuz kadar 'insanlık için çıkarılmış' bir ümmet olduğumuzu da unutamayız. Hac, ahlâk, zikir, cihat... Dinimizi bize hatırlatan, dindar oluşumuzu belgeleyen ne kadar özel kavramımız varsa bu büyük gerçek onların tamamı ile beraber anılabilecek bir gerçektir: Bu ümmet insanlık için çıkarılmış bir ümmettir. Bu karakterimizi de tarihî süreç içindeki olaylar belirlemiş değildir.

Bizi biz yapan kitabımız Kur'an bunu belirlemiştir. Artık biz ne kendimizi camiye kapatarak ne de evlerimize sığınarak 'iyi bir Müslüman' olmayı yakalayabiliriz. Cami ve medrese kadar insanlığın bulunduğu nokta da bizim Müslümanlığımızın ne durumda olduğunun göstergesi olacaktır. Zira bu ümmet insanlık için çıkarılmış bir ümmettir. İnsanlık için çıkarılıp camiye daraltılmış olmamız gösterge olarak çıkarılış nedenimizin gerçekleşmediğini gösterir. İnsanlık ise Arap yarımadası, Anadolu, Asya veya Afrika ile sınırlandırılamaz. Nefes alan her insan ve o insanın bulunduğu coğrafya biziz. Kuzeyden güneye bütün insanlık ilgi alanımızda olmalıdır. Varlık nedenimiz budur. İbadet ve kulluk mefhumu bunu da ihtiva etmektedir.

İnsanlığın mevcut durumu üzerine ilave izahata hacet yoktur. İnsanlığın durumu ortadadır. Biz bu insanlık için çıkarılmış bir ümmet iken insanlığın bu durumu; bizim umre yaparak, camilerde törenler yaparak, Peygamber aleyhisselam efendimizi şiirlerle yâd ederek kapatabileceğimiz, geçiştirilebilecek bir sorun gibi durmamaktadır. Daha gerçekçi olmaya, düşünce alanımızı, çalışma meydanımızı daha kapsamlı ve geniş tutmaya çalışmak zorundayız. Artık 'hoca', çocuklarımıza Kur'an ve ilmihâl öğreten değil, onlara Kur'an ve ilmihâl yanında hayatı ve insanlığın gidişatını da öğreten biri olmalıdır. Çocuklarımız 'yaz kursu' yerine 'hayat kursu' niteliğindeki kurslara taşınmalıdırlar.

Bu ümmetin mevcut sıkıntıları dininden kaynaklanmıyor. Sıkıntının kaynağı ümmetin çıkarılış nedeninden kaynaklanmaktadır. Bütün insanlığı

ilgi alanına almış bir ümmet, Âdem aleyhisselamdan beri insanlığın birikimi olan bütün sorunları uhdesine almış bir ümmettir. Bir kıtanın bir kenarındaki bir kabile gibi göremeyiz bu ümmeti. Doğunun ortasında veya batısında, insanın bulunduğu her yerde sorunlar olacaktır şüphesiz. Bu sorunlara da insanlık için hazırlanmış bir ümmetin mü'minlerinin muhatap olması gayet tabii görülmelidir. Keyif için gelmiş bir ümmet değiliz. Dünyayı cennetleştirme iddiamız ve beklentimiz asla yoktur. Böyle bir beklenti iman ettiğimiz değerler açısından yanlış olur zaten. Cennet gibi bir dünya olamaz hiçbir zaman, cennete gidilecek bir dünya olabilir. Umudumuz ve gayretimiz de odur.

Sadece zihinlerimizi netleştirme açısından bir kavramı tekrar ele almamız doğru olacaktır.

Peygamber aleyhisselam Efendimiz'in ve ilk dört Raşid Halife'nin yaşadığı zamana 'Asr-ı Saadet/Mutluluk çağı' adı verile gelmiştir. O çağı insanların mutlu olduğu çağ olarak görürüz. El-hak bu doğrudur da. O çağdakiler pek mutlu bir hayat yaşamışlardı.

Bugün etrafımızdaki karanlık tablolar, kahreden haberler, ezip bitiren sıkıntıların bunalttığı insanlar 'ah Asr-ı Saadettekiler' diye iç çekerler. O çağa imrenenler, yarım asır civarında olan o çağın nesine imrendiklerini tekrar düşünmelidirler. İnsanlık için çıkarılmış bu ümmetin o ilk çağının mutlu insanları, yaşadıkları o mutluluğu ne olarak anladılar acaba? Sosyal güvenceleri, iklimin güzelliği, ekonomik girdilerinin yüksekliği, boşanmalarının olmadığı aile düzenleri, ulaşım imkânlarının genişliği mi veya ne?

Asr-ı Saadet; açlık, hicret, onlarca savaşın içinde bulunduğu cihat, yoğun ibadet, küfür devletlerinin taarruzu, münafıkların desiseleri, fakirlik ve aile sıkıntılarının içinde bulunduğu dönemin adıdır. Güneş kadar büyük bir hakikattir bu: Bizim 'mutluluk çağı' dediğimiz zaman dilimi, içinde altmıştan fazla cihat hareketinin bulunduğu zaman dilimidir. Hamza *radıyallahu anhın* şehit olduğu zaman o zamandır. Tebuk gazvesi, Hendek gazvesi aynı tarih içindedir. Şu dilimizdeki 'mutluluğu' yaşayanlar akşam aileleri ile kahve içebilen insanlar değildi; aksine aileleri ile her sabah helalleşmek durumunda oldukları meşakkatlerin insanları idiler. O hâlleri ile mutlu olup mutluluk çağında kaldılar. Bunda da bir sıkıntı görmediler.

İnsanlık için çıkarılmış bir ümmetin ilk neslinin insanlık kadar ağır sorunları omuzlaması tabii idi. Tabii olmayan, böyle bir ümmetin bugünkü neslinin keyif kahvesi içmeye vakit bulacağını zannetmesidir.

Bu Ümmetin Gencinin Farkı

Mü'min genç üç noktadan hayata bakmalıdır.

Birinci nokta kendi şahsıdır.

İkinci nokta ailesi, yöresi ve yaşadığı topraklardır.

Üçüncü nokta da ümmetidir.

Bu üç noktanın her birinde o, iki temel çizgi üzerinde kalır. İman ve salih amel. İman ve salih amelin gerektirdiği ne ise mü'min genç onu yapar. Allah Teâlâ, babamız Âdem aleyhisselamı bu topraklara halifesi olarak gönderdiğini haber veriyor. (Bakara suresi otuzuncu ayet) Allah'ın insanı göndermesindeki gaye olan kulluk ne kadar gerçekleşiyorsa varlık nedeni de o kadar mevcuttur denebilir.

Bütün insanlar bu gaye için yaşamalıdır. Bu gerçekleşmediğinde Muhammed aleyhisselamın ümmetinin tamamı bunu gerçekleştirmeli idi. Onlarda da bir zafiyet varsa bir tek genç bu büyük gayeyi gerçekleştirdi ise işte o genç 'tek başına bir ümmettir.' Nahl suresinin yüz yirminci ayetindeki 'İbrahim tek başına ümmetti' ifadesi bize bu hedefi göstermektedir. Kimsenin olmadığı zamanda, insanlığın topluca yön değiştirdiği dönemlerde tek başına kalabilmek, büyük gayenin çekirdeğini taşımak demektir. Bu bir hedeftir. Bu ümmetin gençlerinin her birinin İbrahim olmaya hazır olmaları, İbrahim aleyhisselamı ve davasını tanımaları bunu gerektirmektedir.

Bu Ümmeti Tanı

İnsanlığın son gemisidir bu ümmet. Âdem *aleyhisselamın* çocukları arasında bu ümmetten sonra başka bir ümmet gelmeyecek. Bu ümmet bitince insanın dünya serüveni de bitmiş olacak. Bu gözle bak bu ümmete, bu mantıkla düşün onun üzerinde düşündüğün her şeyi.

Asırlardan bir asrı ya da kıtalardan bir kıtayı ölçü alarak değerlendirirsen gerçeği göremezsin. Bütün zamanların ve kıtaların yükünü taşıyanı ancak bütün zamanlar ve bütün kıtalar üzerinden değerlendirmelisin. Acıları ve mutlulukları, insanın bulunduğu her yere ve her zamana yayarak şimdiki acıyı ya da mutluluğu anlamaya çalış. Güneşin battığı her yerin karşı cephesinde doğan bir güneş bulunduğu gibi bütün zamanlar ve bütün mekânlar için var edilmiş bir ümmet de hiçbir zaman batmamıştır.

İlk insandan son insana kadar bütün insanlık bu ümmetin listesindedir. İnsanların renkleri, ırkları, dertleri, emelleri, umutları ve akıbetleri onun dosyalarındadır. Dünden yarına taşınan sıkıntılar da bugün oluşanlar da onun ilgi alanındadır. Bütün insanlık için çıkarılmış en hayırlı ümmet olmak vardır bu ümmetin varlığında.

Peygamberi böyle bir peygamberdir. Onun izini süren ilk nesil mü'minleri de öyle idi. Ümmet ismi yayıldıkça bu anlayışla yayıldı.

Göklerde ve yerde hükümran olan Allah bu ümmetin iman ettiği Allah'tır. Hayatı olduğu gibi kuşatan; insanı, hayvanı, taşı ve ağacı kapsayan Kur'an bu ümmetin kitabıdır. Kadını, erkeği, çocuğu, büyüğü herkesi merhamet kanatları altına alan Peygamber aleyhisselam bu ümmetin peygamberidir. Siyaset, ticaret, ziraat, hayat, ölüm ve insanla ilgili ne varsa onu muhakkak bünyesine katan bir programla yola çıktı bu ümmet. Toprağı ekti, demiri işledi. Mescit yaptı, ev kurdu. Çarşılar açtı, pazarlar kurdu. Ordular oluşturdu, kitleler yürüttü. Alnından ter sildi, yağmur için dua etti. Geceyi aydınlattı, gündüzü yaşadı. Namaz kıldı, düğün yaptı. Dağlarda ve ovalarda yürüdü. İnsan nerede ise o orada oldu.

Bu ümmet, insana inen bir dinin ümmetidir. İnsan nerede ise o oradadır. İnsan ne istiyorsa onu verir. Emelleri sular, korkuları kovalar.

Dünyada var olan ama ahireti planlayan kimliği vardır.

Bu ümmeti tanımayanlar, yorulmadan kazanmak isteyenler olabilir. Gecesi olmayan gündüzleri ararlar onlar. Hamileliği olmayan çocuklara anne olmak isterler. Ekilmemiş tarlalarından mahsül almak için bekler dururlar. Yorulmadan mutlu olmak, koşmadan varmak, bugünü olmayan yarına ermek, çiğnemeden yutmak isterler. İstedikleri kuru bir hayal olarak onları eskitir durur. Hayatın gerçeği nerede ise insan oradadır.

Bu ümmet gerçeklerin ümmetidir. Hayatı bütün renkleri ile kuşatan, günün doğması için batmasına tahammül eden, sabrı su gibi, hava gibi gören bir ümmettir bu ümmet.

Kur'an'ının asırları saatler gibi çile ile yoğuran peygamberlere ait işaretlerini iyi anlar.

Babayı, evladı iman davasına, kendisine iman etmişler arasına sokamayan peygamberlerin kıssalarını, uzakların bilgileri, geçmişlerin hikâyeleri değil evinin ta içinden bir bilgi, önündeki en yakın muhtemel sorunlardan biri olarak görür.

Çilesiz hayatı, pişmemiş hamur gibi anlar; ne yenir, ne beklenirdir o. Pişmeyen hamur gibi çilesi olmayan hayat da yenebilir ve hazmedilebilir değildir. Bunu anlar, bununla teselli bulur. Ne hastalık ne de fakirlik eritemez onu. Bütün dünya bir tarafa o tek başına bir tarafa olmaya adaydır. Ne yıllar ne de asırlar onun bu bakışını değiştiremez. O köyde de böyledir şehirde de. Hayat modern olsa da olmasa da o böyledir. Zengin iken de fakir iken de böyledir. Tek kalsa da kalabalıklar ortasında bulunsa da onun kimliği budur. Böyle başladı ilk baştakiler. Geniş baktılar, geniş gördüler. Yaşadıkları günleri değil ümmetin yaşayacağı gelecek günleri planladılar.

Bu ümmet, Muhammed *aleyhisselamın* ümmetidir.

Dünya ümmetidir.

İnsanlığın ümmetidir.

İnsanlık kadar eskidir ümmetimiz.

İnsanlık kadar da sorunlu ve çileli olabiliriz. Hayat budur, böyledir.

Ümmetimizin Kimliği

– Kur'an ve Sünnet kaynaklı iman ve amel esasları üzerine kuruludur. Bu iki kaynak da bütün zamanlar ve mekânlardan arınmış yani ilahî olmayan hiçbir etkiden etkilenmemiştir.

– Bu ümmetin yaşadığı toplumun her alanında Allah'ın şeriatının rengi vardır. Yöresel ve etnik kimlikler imha edilmemiştir ama Allah'ın şeriatı hükümrandır, etkin renktir.

– Bu ümmetin yapısında Ümmet en üst değerdir. Müslüman üstündür. Hayat cenneti kazandırsın diye vardır. Bunun için de bu ümmetin yaşadığı toprakları kadar iman değerleri ve dinî pratikleri de uğrunda savaşılacak hususlardır.

Bu Ümmetin Genci

İnsanlık için çıkarılmış bu ümmetin genci de insanlığın gencidir. Bu ümmet, insanlığın son gemisi ise onun genci de insanlığın son umududur. Yaşına, cinsiyetine göre değil menşeine bakılan bu genç, insanlığın ta kendisidir.

Ümmetin ilk günlerinde öyle oldu.

Tüyleri bitmeden cihad meydanlarına çıktılar. Resûlullah *sallallahu aleyhi ve sellemin* yanı başında görev talep ettiler. Yaşlarına bakılmadı, yürekleri okundu. Heyecanları tecrübesizliklerini örttü. Dini ve insanlığın gereklerini omuzlandılar. Onlu yaşlarında 'hayata atıldılar.' O yaşlarda hayata anlam kattılar. Onlardan bazıları anne-babalarından önce adam oldular. İpekli kıyafetlerden sıyrılıp kıyafetsiz hâllerden Rablerine yürüdüler. Çocuk yaşlarda iken 'adam' aranan ilanları duyduklarında 'adamlar' gibi ayağa kalktılar.

İlkleri almayı becerdiler. İlk ona girdiler. İlk oku atmayı da ilk Kur'an okumayı da onlar kaptılar. Hicrette de onlar vardı.

Kimse onları küçük göremedi. Ağızları Kur'an ahlâkı koktuğu için onlara 'ağzı süt kokuyor' diyebilen olmadı. Sütten kesildiler, şehadeti ve cihadı emdiler. Yaşları gençlik sürecinde iken Allah ve Resûlü'ne destek için yollara düştüler. Tek başına olmak onları ürkütmedi. Yalnızlık, karşıdakilerin ağır görkemi, şeytanın hileleri onları yıldırmadı. Girdikleri köylerden şehirler oluşturdular. Yesrib'i Medine yapmaya muvaffak oldular.

Bu ümmetin genci olmak onların ruhu gibi oldu. Herkes küçük doğup sonradan büyürken onlar bu büyük ümmetin çocukları olarak adeta büyük doğdular da büyükken büyüklüklerini sürdürdüler.

'Kim?' diye sorulunca anında 'ben!' dediler.

'Ne zaman?' sorusuna da 'hemen!' dediler.

Onları izleyen meleklerle yarıştılar. İman ettikleri Peygamber aleyhisselam onlara dolu dolu gözlerle baktı. Onların üzerinde ümmetinin ilerleyişini izledi. Onlardan birinin hatırasını İmam Buharî, Ali *radıyallahu anhın* dilinden bize taşıyor. Diyor ki:

'Ben Resûlullah *sallallahu aleyhi ve sellemin* 'Anam babam sana feda olsun!' sözünü Sa'd bin Ebi Vakkas'tan başkası için kullandığını görmedim.'

Sübhanallah!

Âlemlere rahmet olarak gönderilmiş bir Peygamber, ona iman etmiş gençlerden birine, bir insana söylenebilecek fedakârlık cümlelerinden en büyüğünü kullanıyor: ‘Anam babam sana feda olsun!’

Bu söz, Peygamber *aleyhisselamın* mübarek ağzından çıkıp yeryüzünden göklere yükseldiğinde Sa’d radıyallahu anh henüz yirmi altı yaşında idi. On yedi yaşında Müslüman olmuştu. Otuz yaşına gelmeden bu söz onun için söylendi. Ve otuz yaşını görmeden önce hayatta iken cennetle müjdelenmeyi gördü. Allah ondan razı olsun. Oldu da. Bu ümmetin gencinin bu ümmet olduğunu gösterip gitti bu âlemden. Büyük doğdu, büyük yaşadı ve büyük gitti Rabbine.

Bu büyük ümmetin fertlerinden olup da küçük kalmak yaraşır mı hiç!

İnsanlığın bir kurtuluş umudu varsa o da ‘insanlık için çıkarılmış en hayırlı ümmet’ olan bu ümmetten başkası olamaz. Bu ümmetin camileri, Allah için ibadet edilebilecek son ve tek merkezlerdir. Bu ümmetin Kur’an’ı tek kitaptır. Bu ümmetin Şeriat’ı, hayat rehberi olabilecek ve eskimeyecek tek kaynaktır. Bu ümmetin akidesi iman denebilecek tek akidedir. Bu ümmetin varlığı tek çaredir. Böyle iman ediyoruz. Böyle iman etmedikçe de mü’min olamayacağımız bellidir.

Böyledir bizim ümmetimiz. Kabile ümmeti değiliz. Yöre ümmeti değiliz. Bir asır için gelmedik. Dağda ibadete çekilmeye emredilmedik. İnsanlık biziz, insanlık için çıkarıldık bu meydana. Bizdeki insanlık kadar insanlık kalitesi olacak diye inandık. Erkeğimiz, kadınımız, gencimiz ve yaşlımız, siyahımız ve beyazımız. Tek ümmetiz. Son gemi biziz. Allah’ın Şeriat’ının hizmet erleri de biziz.

Bu ümmetin gençleri de bu ümmetin kendisidir. Onlar yarınların umudu değildir. Bugün umut olmayan yarın nasıl olacak? Bu ümmetin gençleri dün, Peygamber *aleyhisselamın* umudu idi. Bugüne kadar da umut olarak geldiler. Yarın da biiznillah onlar umuttur. Bu ümmet genç ümmettir. On beş yaşında herkesi adam yapan bir Şeriat’ın ümmetiyiz. On beş yaşına kadar hazırlanan, ondan sonra da meydanlara koşturulan gençler bu ümmetin özüdür.

Gençleri yarınlar için hazırlayacağını zannedenler, bu ümmeti tanıyamamışlardır. Kendileri cennetle müjdelenecek yaşı geçirdikleri için gençlere de onu uygun bulamamışlardır onlar.

Genç ve dinamik bir ümmetin gençleri, Kur’an’ımızın sesidir, Şeriat’ımızın pratiğidir.

Bu ümmete hizmet etmek isteyenler omuzlarında gençleri taşısın. Onlara analarını babalarını feda etsinler. Kasalarını açsınlar, bağırlarını sersinler. Bu ümmetin sesi, seccadesinde Rabbi ile buluşan gençlerin sesidir. Yaşça büyükleri onların sesini kıssa da melekler duyar, gökler duyar, Yesrib duyar, tarih duyar, geleceğe kulak açanlar duyar…

Bu ümmeti görmek isteyenler onun gençlerini görsünler.

Güneş ve onun gezegeni eğilmiş de dünyaya, onu izlemiyor mu?

Ey bu ümmetin genci!

Senin Kur'an olan ahlâkını melekler izlemiyor mu?

Senin sabah virdini kuşlar terennüm etmiyor mu?

Sen Rabbini anarken ne zannedersin, o seni duymuyor mu?

Sen ümmetinle yanıp kavrulurken gençlerin genci Sa'd ve Mus'ab senden uzak mı?

Sen ey genç, ey son geminin tüyü yeni biten tayfası; kasların kopasıya sarıl küreğe, e mi! Sen gemiyi yüzdür, senin kollarına milyarlar tutunmuş da sana umut bağlamıştır. Sen, Kur'an okuyan genç! Sen umutsun. Sen bu ümmetsin.

Bu Ümmetin Genci

Bir: Allah'ı gözeterek iş yap. Yasalardan önce Allah'ın çizgilerini koru.

İki: Dertler ve sıkıntılar anında küçülme. Asıl o anda sen farklı olacaksın. Dertlerinden büyük yaşa.

Üç: İyi işler yapan olmayı aş ve 'iyi işlerde yarışan' ol.

Dört: Peygamberini, düşmanları bile 'emin/güvenilir' diye itiraf ediyordu. Emin olmak senin soyadın gibi olsun.

Beş: Farzlarla yetinme. Dindarlığını nafilelerden kabiliyetlerin doğrultusunda güçlendir.

Altı: Gece ibadeti yapan bir mü'min olmayı hedefin yap.

Yedi: İnsanlarla ilişkilerinde daima, 'görmek istediğini göstermek' çizgin olsun.

Sekiz: Asla ilmi başkalarının mesleği gibi görme. Beşiğinden mezarına kadar sen ilim talebesisin. Kabiliyetin, vaktin ve imkânların ne kadar izin veriyorsa o kadar ilim yolcusu ol.

Dokuz: Haram ateştir. Ateşten uzak dur. Ve unutma sakın: Haramlar çiçeklerle bezenmiş olarak önüne gelebilir. Bir kereliğine bile haramı deneme sakın!

On: Bir hata işlediğinde o hatanın sana zararı kadar sen bu ümmetten biri olduğun için ümmetine vereceğin zararı da düşün.

İçimiz Dışımız

Ümmetiz. Allah'ın son peygamberi Muhammed aleyhisselama iman etmiş mü'minlerden oluşan bir ümmetiz. Farklı ırklarımıza, değişik topraklarımıza, öncekilerle aramızdaki çok uzun zaman mesafesine rağmen bir arada duran, bir arada olmayı başarabilen insanlardan oluşuyoruz. Ümmet olmak da budur zaten. Geçici bir birlikteliği yansıtmıyoruz; varlık gayemiz hayatı olduğu gibi kuşatmaktadır. Hayatın bölümlerinden biri veya birkaçını kuşatmıyor bulunduğumuz çatı; insan ve dünya bir arada anıldıkça dünyadaki her şey bizim gündemimiz olacak, ilgi alanımız insanın nefes alabildiği her yer ve her alan için devam edecektir. Ümmet olmamızdan anladığımız budur.

Camiler bu ümmetin simgesi olacak değerleridir.

Ramazan'ı, Mekke'de Kâ'besi, Medine'de mübarek Ravza'sı elbette bu ümmeti yansıtan değerleridir.

Elinde elif cüzü ile medreseye giden nur yüzlü çocuk da Müslümanlara ait bir değeri yansıtır. Kur'an okundukça, ona dair sesler duyuldukça bu ümmete dair bir değer hatta en üstteki değerlerden bir değer yükseliyor demektir.

Ruhunu kaybeden bir mü'min için icra edilen cenaze merasimine ait pek çok farklılık da aynı köklere işaret eder.

İftar sofrası, hacıların üzerindeki ihram kıyafeti, bayram namazlarındaki tekbirler, minarelerdeki şerefeler ve ezan sesleri, selamımız, muhabbetimiz, musafahamız, müsamahamız, ayakkabımızı sağdan giyip soldan çıkarmamız, sağ elle yemek yememiz, ahlâkımız, misvakımız, sakalımız, sarığımız, farzlarımız, nafilelerimiz, fıkhımız, tefsirimiz. Hep bizi gösterir. Asırlar öncesinden gelen büyük heyecanı yansıtır bunlar. Ülkeler, şehirler aşar da Medine'ye uzanır bunlar. Bunlar gibi de nice sembollerimiz. Her biri her mü'min için tarifi imkânsız heyecanlar üretir.

Uhud dağı, Bedir ovası mü'minlerin gözünde sanki coğrafyadan bir parça değil de imandan bir bölüm gibi durur. Mü'min olmak, ümmet içinde bir fert olmak bunu gerektirir. Böyle anladık, böyle anlamalı idik de. O kadar ki, sadece ayetlerde ve hadislerde geçiyor diye neredeyse hurmayı ilaç gibi yer bu ümmetin insanları! Ne glikoz tehlikesi ne de doktor uyarısı; ashab-ı

kiramın hatıralarındaki hurma şifa olur gider zihinlerde. Hurmanın değil yenmesi, hatırlanması bile lezzet verir. Hurma Medine'ye götürür. Hurma asırlar öncesini taşır. Hurma şehadeti, Allah için fedakârlığı yansıtır. Yiyen hurma yemiş olmaz da içini rahatlatmış olur sanki.

Bunlara denecek söz olamaz.

Uhud, Bedir, Medine, Mekke, Ravza, ihram, sarık, cübbe, sakal, misvak, iftar, ikram, sahur, nafile, sadaka, infak, tebessüm.. Bu dinin kavramlarıdır bunlar. Bunlara tutunan dine tutunmuş olur. Bunlarla sevap kazanılır, cennet umulacak işler yapılır.

Artık sormaya mecbur olduğumuz bir sorumuz vardır. O sorumuz da şudur: Dinimiz, İslam'ımız, elimize alınabilir, başımıza sarılabilir, soframıza konabilir, okunup unutulabilir bu kelimelerle mi sınırlıdır?

Eğer İslam'ımız, bu yenilip içilebilir, kullanılabilir, anlatılabilir kavramlardan ibaret ise git gide içimize sinen ve bizi ezmek üzere olan bir problem yayılmaktadır mü'minlerin arasında. Dinimiz hakkında 'acaba'lardan oluşmuş bir iç-dış kuşatma bulunmaktadır. Kur'an ayetleri hakkında, Peygamber aleyhisselamın hadisleri hakkında konuşmanın, diline dolayıp tenkit etmenin bir 'hak kullanımı' gibi algılandığı zamana geldik. Bir felakete doğru mu gidiyoruz da haberimiz olmuyor?

Yoksa âlimlerimiz, muallimlerimiz, din adına bir hizmet üstlenenlerimiz oturup İslam diye ne öğrettiklerini yeniden düşünmek zorunda mıdırlar?

İslam, hurma ve Uhud dağı ile simgelenirken önümüze bu erime ve çökme çıktı. Yeni ders kitaplarında, aslında yeni olmayan ama içeriği zihinlerimizde eskimiş olan bazı kavramları yeniden öğretmek gerekmiyor mudur?

İman, akide esasları, dünya/ahiret, sevap/günah, ümmet, ırk, velâ/bera', hilafet, siyaset.. yeniden orijinal yerlerine oturtulmalı değil midir?

Hele şu 'ibadet' anlayışı tekrar şerh edilmeli değil midir?

Hurmayı, yendikçe cennete yaklaştıran iksirli meyve anlayışından uzaklaştırıp onun yerine ibadet ve cihadı yerleştirsek mi? Sadece hurma değil elbette. Okumamız, tefekkürümüz, telakkimiz de böyle.

Söylemesi zor bir söz, söylesem mi diye düşünüyorum: Mevcut dış görüntümüz içimizin yansıması ise, biz olmamız gereken 'biz' miyiz acaba? Kerahet vakti girdiği hâlde hâlâ huşu içinde namaz kılarak ibadete doyamadığını zanneden tipte bir iş yapmış olmayalım diye endişe etmemek mümkün mü?

Bunların Yaşını Öğren!

İbrahim aleyhisselam.
Yusuf aleyhisselam.
Ali bin Ebi Talib.
Zeyd bin Harise.
Erkam bin Erkam.
Mus'ab bin Umeyr.
Sa'd bin Ebi Vakkas.
Zübeyr bin Avvam.
Talha bin Ubeydullah.
Abdurrahman bin Avf.
Bera bin Azib.
Zeyd bin Erkam.
Seleme bin Ekva'.
Ebu Hureyre.
Ömer bin Abdülaziz.
Nevevî.
Ve diğerleri; genç yaşta büyük işler yapanlar;
Medine aklıyla büyümüş çocuklar…

Medine Neresi?

Hurma bahçeleri, sıcağı, derin tarihi ile Medine coğrafyası bilinen bir yerdir. Müslüman olan için de olmayan için de Medine maruftur. Bilineni tarif gereksizdir. Artık uzaydan izlenebilen bir şehir olarak da insanların cep telefonlarında bilinen bir şehirdir. Yolları, vadileri, bahçeleri, camileri hatta insanları uzaydan bile izlenebildiğine göre o Medine, asla uzakta değildir. Tarihteki yerinde sabit durmaktadır. Tarihini merak edenler için tarihi, bahçelerini özleyenler için de bahçeleri oradadır.

Hurması ile meşhur o Medine'nin içinde bir Medine daha vardır. Öncesi Yesrib olan ve Mus'ab bin Umeyr radıyallahu anh ile beraber medenileşen medeniyet merkezi Medine, bizim Medine'mizdir. Hurma bahçelerinin Medine'si göz önündedir. Bilgisayara kadar girmiş, avuç içinden sokaklarında dolaşılabilmektedir. Hurması bütün dünya şehirlerine ihraç edilebilmektedir. Resimleri evleri süslemekte, cami duvarlarına nakşedilmektedir. O Medine uzakta değildir. Ne unutuldu ne de unutulabilir artık. Göz kamaştıran mimarisi, yakan çölleri ile Medine dünyanın ortasında gibidir. Ağlamakla avunmak isteyenler için de Bakî' Mezarlığı hemen oradadır. O Medine uzakta değil, hayal değil.

Bizim bir Medine'miz daha var; Peygamber aleyhisselam Efendimiz'in hicret ettiği yer, Kur'an'ımızın büyük önemli bir bölümünün inmesi ile nurlanan Medine! İlk cihad sancağının dikildiği Bedir'in komşusu, Uhud'umuzun yanı başındaki şehir. İlk orucun tutulduğu yer, ilk zekâtın verildiği yer, hacıların yola çıktığı ilk diyar. Suffa ashabını bağrına basan toprak. İlk defa ezanın göklere yükseldiği minaresiz ama Bilal'li mescidin şehri.

Kadına zulmün yasaklandığı, faizin ayaklar altına alındığı, kölelerin efendileri ile aynı sofraya oturduğu, yalanın en ağır suçlardan olduğu tescil edilen, alkolün şeytan pisliği olarak ilan edildiği ve alkol fıçılarının sokaklara döküldüğü o şehir.

Şeriat'ımızın insanlığın hidayet ve huzur kaynağı olarak kemale erdirildiği zaman ve mekânı kuşatan toprak. Resûlullah *sallallahu aleyhi ve sellemin* ümmetini dininin devleti ile buluşturduğu ve hükmü Allah'a veren idrakin söz sahibi olduğu yer.. Allah'ı zikrin en güzel şekliyle dilleri

neşelendirdiği, Allah yolunda şehadet adıyla ölümün yaşamak kadar hatta ondan da daha lezzetli görüldüğü meydanların şehri Medine; o Medine şimdi göz önünde değil artık.

Enes'lerin, Ammar'ların, Yasir'lerin şehri olan Medine bugün kitaplarda var ama o isimlerle çocuklarını isimlendirenlerin hayatında yoktur ne yazık ki. Oradaki yasaklar delinmiş, oradan kaynaklanan emirler aksatılmıştır. Medine'de inşa edilen ahlâk ise zedelenmiştir artık.

Hacıların ziyaret edip hurma satın aldığı, misvaklar getirdiği yer vardır. Gecesi gündüzü gibi aydınlık bir şehir olarak durmaktadır. Nüfusu kalabalıklaşmış, pazarları yoğunlaşmıştır. Peygamber aleyhisselam efendimizin Şeriat'ını yerleştirip gittiği, bid'atlerin reddedilip Sünnet'in ihya edildiği Medine ise gözlerden ıraktır.

Medine'de resimler çektirsin ziyaretçiler, bir zararı yoktur. Uhud şehitliği önünde develerin üstünde hatıra fotoğraflarına da diyeceğimiz yoktur. Bavullar dolusu hatıralar getirsin ziyaretçiler. Misvaklar, takkeler, tesbihler olsun olmasına da öbür Medine'nin Şeriat'ı, ahlâkı kaybolmasın. Bid'atler yeşermesin Sünnet ihya edilsin. İkisi de bizimdir bizim olmasına da biri bizim bedenimiz biri de ruhumuz gibidir. Ruhsuz bedeni giydirip duruyor muyuz diye endişe etme zamanı gelmiştir artık. Allah'ın haramları vicdanların insafına terk edildiği sürece ruhlar incinip duracaktır. Allah'ın farzları gönül işi olarak görüldükçe de ruhlar susuz kalacak demektir. Ezanların ses olarak yükseldiği ama etki olarak cılız kaldığı siteler, şehirler Mus'ab'ın kurduğu Medineler değildir.

Medine neresi acaba?

Hurma bahçelerinin çokça bulunduğu yerler mi, Resûlullah *sallallahu aleyhi ve sellemin* Şeriat'ının hayata renk verdiği yer midir? Medine, Arap Yarımadası'nda bir yer adı mıdır yoksa iman güzergâhımızda bir yol adı mıdır? Medine'yi bulmak zorundayız.

Medine Farkı

‘Seviyesiz olmayın. İnsanlar iyi davranırsa biz de iyi davranırız, zulmederlerse biz de zulmederiz demeyin. Ama adam olun ve insanlar iyi olursa siz de iyi olun, kötülük ederlerse zulmetmeyin.’

(Tirmizî, 2007)

Kardeşlik Kaderimizdir

Rabbimizin bizim için yazdığı değişmez yazıya **kaderimiz** diyoruz. O kaderle doğup nefes alıyoruz bu âlemde. Yediğimiz-içtiğimiz, baktığımız-duyduğumuz, düşünüp yaptığımız her şey o kaderin tecellisidir.

Kader bizim için iman konusudur. İman ederiz ki: Allah Teâlâ, Hakîm ismi ile her şeyin kaderini yazmıştır. İnsandan tek bir çakıl taşına kadar her mahlûk o kaderle var olur, o kadere teslim olarak varlığını sürdürür. Allah'ın yazdığı kaderin dışında kalmak yoktur, olamaz da. İnsan olarak kadere iman ediyor olmamız bizi mü'min insan yapmaktadır. Bunun için de Rabbimizin bizim için yazdığı kadere teslimiyetimiz, kör bir teslimiyet değildir. Kadere teslim olur ve akıbetimizin hayır olmasını umarız. Kadere teslimiyet eksikliği olanlar için de akıbet endişesi duyarız.

Ne zaman nerede hayatla buluşacağımız ve hayatın bizim için nerede biteceği en çok bilinen kader konularındandır. Peygamber aleyhisselam Efendimiz'in bizim peygamberimiz olması da bir kader konusudur. Musa *aleyhisselamın* ümmetinin kaderi de Musa aleyhisselama iman etmekti. Herkes kaderini bulur ya da kaderi herkesi muhakkak bulur. Böyle iman ediyoruz.

Eğer kader, Rabbimizin bizim için yazdığı değiştirilemez yazının adı ise ki, öyledir; kaderimiz olan şeylerden biri de bizim gibi kelime-i tevhidi ikrar ederek mü'min olan bütün Âdemoğulları ile kardeş olmamızdır. Allah Teâlâ'nın muradı bu şekildedir. Anneleri ve babaları, belki de deri renkleri bile farklı kalabalıkların iman çatısı altında kardeşleşmeleri Allah'ın muradıdır. O muradı da bizim kaderimizdir. Bizi belli bir renk deri ile yaratmayı murat ettiği gibi imanın bizi farklı renklere rağmen birleştirmesini de murat etmiştir. Bu aynı zamanda, bize din olarak seçmiş olduğu İslam'ın kuşatan şemsiyesinin çapıdır.

Müslüman olanların, bütün beşerî ve etnik farklılıkları aşarak Müslüman kardeşler olabilmeleri, camilere sabah namazına gitmeleri kadar Kur'an emridir. Müslüman olmak camide namaz kılmak ile ölçülürken hangi gerekçelere dayanılıyorsa, Müslüman'ın Müslüman ile kardeşliğinin Müslümanlık pratiği olarak kullanılması da o gerekçelere dayanmaktadır. Namazı, orucu, haccı emreden Kur'an âyetleri ve Peygamber

aleyhisselamın hadisleri kardeşliği de emretmektedir. Veda hutbesinin cümleleri arasında bile bu kardeşliği pekiştiren ayrıntılar vardır.

Namaz ibadetinin seccadesinden secdesine kadar elle tutulabilir, kamera ile görüntülenebilir şekilleri bulunuyorken, kardeşlik ve gereklerinin kalpte gizli kalabilecek duygulara daraltılması kardeşliği, iman ve İslam gerçeğimizin vazgeçilebilir parçası yapmayacaktır. Mesela kader de, namaz gibi elle tutulabilir bir emir değildir ama imanımızın en az altıda birini oluşturmaktadır. Emredeni Allah olduktan sonra fizikî hacmine dikkat etme hakkımız yoktur. Camileri namaz maksadı ile doldurduğumuz kadar yüreklerimizi de kardeşlik hissiyatı ile doldurmak mecburiyetimiz imanımızın gereğidir. Bunu yaparken de etnik farklılıklarımızı dikkate almadan yapmak durumundayız. Annelerimiz veya topraklarımız değil imanımız birleştirici olmalıdır. Mü'min olmanın farkı budur. Camilerin boşalmasının oluşturduğu tehlike ve kalplerimizden kardeşlik hissiyatımızın eksikliğinin oluşturduğu tehlike bizi aynı oranda ürkütmelidir.

Mü'minler olarak birbirimizin etnik niteliğini etkin kabul etmeyeceğimiz gibi, birbirimizin hataları veya yanlışları üzerinden de kardeşlik sıralaması yapamayız. Kardeşliğin temel mantığı iman üzerine kuruludur. İman yok duruma gelmedikçe, imanın gereği olarak bulunan kardeşliğimiz de yok olamaz, yok kabul edilemez. Peygamber aleyhisselam Efendimiz'in Medine'de örneğini oluşturduğu İslam böyle bir İslam'dır. Bugünkü mahzun camiler hangi mü'mini ne kadar üzüyorsa, kardeşliği tesis ettirememiş iki mü'minin tablosu da o derece üzmelidir. Zira İslam, kalp sahibi insanların dinidir. Kalbi ve kalbî hissiyatı erimiş mü'minler olarak Allah'ın rızasına ermede yolumuzu uzatıp duruyoruz. Allah'ın bize takdir buyurduğu kaderi, kardeşler olmamızdı. O kardeşlik de sözde veya kâğıtta değil pratikte olacaktı.

Artık büyük büyük camiler yapar gibi kitle kitle kardeş olma projeleri yapmalı ve bunu din olarak görmeliyiz.

Kapımız

Şu geniş fezada dönüp duran koca dünyada, onun üzerinde nokta bile olamayacak kadar cılız bir insan olarak yaşıyoruz. Etten kemikteniz. Uykuya ve yemeğe esiriz. Dostumuzdan çok düşmanımız var. Üşürüz, terleriz. Güleriz, ağlarız. Yoruluruz, usanırız. Heyecanlıyız, aceleciyiz. Tam anlamı ile insanız. İnsan için planlanmış bir hayatın içindeyiz.

Bir de bizi sürekli peşimizden izleyen ve her an içimize sızacak olan ölüm var. Gölgesi bile ürkütür bizi. Ne, ne kadar yaşayacağımız ne de nasıl öleceğimiz belli. Bir meçhuller âleminde yaşıyoruz.

Aç kalmaktan, korkarız. Midemiz doymaz. O doysa gözümüz aç kalır. Yalnız kalmak ürkütür bizi. Barınağımızın olmamasına dayanamayız. Sağlıklı isteriz hayatı. Biz istesek de hastalıklar peşimizden gelir durur.

Çocuk doğarız, büyürüz, yaşlanırız. Çocukken de dertlerimiz olur çocuk sahibi olduktan sonra da. Adeta bir dert kaynağı gibiyiz. Ürkeceğimiz şeyler bizi rahatlatanlardan daha çoktur.

Kelimenin tam anlamı ile faniyiz. Fani dünyanın fani insanlarıyız. Garibiz, aciziz. Bizi doğuranlar bırakıp gittiler. Büyütenler elimizde düştü. Acizliğimiz elimizden okunur, gözümüzden izlenebilir, nefeslerimizden anlaşılabilir bir acizliktir.

Bir de damarlarımızda dolaşma kabiliyeti olan şeytanımız olmasa; belki hayatı daha anlamlı kılacak işler yapabilecektik!

Şu koca fezanın ortasında garip ve aciz insanlarız. Annelerimizin anneleri ölmüş, babalarımızın babaları toprağın altındalar. Biz ise ölümün önünde yürüyoruz o ise ensemizde ardımızdan geliyor. Hızlı bir şekilde hesap yerine gidiyoruz.

Garibiz, aciziz. Garip olmamız ne kadar büyük hakikat ise o kadar büyük bir hakikat de bizim kul olduğumuzdur. Kuluz. Bütün bu kaderleri bize yazan Allah'ın kuluyuz. Hayatımız, ölümümüz onun elindedir. Her şey onun yazması ile başladı ve devam ediyor. Kullarıyız, kulluğumuzun hakkını vermek için sınanıyoruz. Biz ve bizden önceki bütün yarattığı kulları bu planda idiler. Kimse kendi başına olamadı. Yürüsek de tökezlesek de, doğru yapsak da hata etsek de kapı onun kapısıdır. Hesap onun hesabıdır. Ondan geldik, ona doğru yürüyoruz.

Sabredip yolda kalmayı başarabilirsek kulluk imtihanını kazanacağız. Yürümemiz gereken yolda dökülürsek kaybedenlerden olacağız. Bizi yaratan, bizimle ilgili kaderi yazan, sınırsız kudreti ile bizi ve dünyamızı kuşatan Allah'a karşı yüzde yüz rıza göstermek ve teslim olmaktan başka neyimiz olabilir ki? Ona ve kaderine teslim oldukça huzurumuz artar. Yolumuz açılır ona teslim olmakla. Haddimizi ve kapasitemizi aştıkça da rüyalarımızda boğuluruz sadece. Eğer garip ve aciz yaratıldı isek, garipliğimizin tek çaresi bizi yaratmayı takdir buyuran Allah'a teslim olmamızdır. Ona teslim olup huzur buluruz. Bu teslimiyetimiz de, çaresiz kalmışın teslimiyeti olmaz. Onun büyüklüğü karşısında acizliğini idrak etmiş bir kulun teslimiyeti olur bizim teslimiyetimiz.

Hiçbir zaman terk etmeyeceğimiz kapımız Rabbimizin kapısıdır. İbrahim'ini ateşlerde yakmayan Allah'ın kapısıdır kapımız. Nuh'unu gemisinde koruyanın kapısı bizim kapımızdır. Dilediğini dilediği gibi yapma kudretinin sahibi bizim Rabbimizdir. O da bizim ilahımızdır. Biz ne kadar zayıf isek o da o kadar büyüktür. Biz ne kadar fani isek o da o kadar ebedîdir. İmanımız budur, böyledir.

Kapısı Rabbinin kapısı olan, sınırsız kudretin kapısındadır. O kapının büyüklüğünü anlayamamak asıl acizliktir. Zavallı, Allah'ın kapısında aç kalacağından korkandır. Allah'ın rahmetinin yetmeyeceğini hisseden zavallıdır. Başka rahmet arayan rahmetten uzaktır. O kapıdan başka kapı arayan hiçbir kapı bulamayacaktır. Allah ile beraber olmak, bütün varlığa sahip olmak değil midir? Onun yanında ve onun için ölmek yaşamak değil midir? Bütün kapıların kapısı onun kapısı değil midir? O varken ve onunla iken gama kedere ne gerek, cennet de odur, rahmet de odur zaten.

Kapımız o kapıdır. O kapı bizim kapımızdır. Elhamdülillah.

Umut Enerjidir

Etten, kemikten oluşan bir bedenle hayatımızı yaşıyoruz. Yediğimiz içtiğimiz et ve kemik oluyor. Gıdamızdaki eksiklik sonuç olarak bedenimizin çökmesine ya da arızalı olmasına neden oluyor. Görünen maddi boyutumuzun gerçeği budur.

Ruh âlemimiz, bizim asıl kimliğimiz olan mü'min şahsiyetimiz de başta imanımız olmak üzere salih ameller ve ibadetlerle aktif kalmaktadır. Gıda bedenimizi canlı tutarken salih işlerimiz de ruhî yapımızı canlı tutmaktadır.

Bedenimiz ve ruhumuzun ortak sonucu olan mü'min insan kimliğimizi bu dünya hayatı içinde boğulmaktan kurtaran ise umudumuzdur. Umudumuz kadar ufku gören gözlerimiz, ileriyi planlayan beynimiz vardır. Umut tükendikten sonra bedenimizin tükenmesi hatta imanımızın tükenmesi uzak bir ihtimal değildir. Kur'an'ımızın 'kâfirler ancak Allah'ın rahmetinden umutsuz kalırlar' şeklindeki işareti de bunu göstermektedir.

Umut, bebeğin de azığıdır ihtiyarın da. Umudu tükenenin nesi tükenmemiştir ki, imanı ve kimliği tükenmiş olmasın? Bir nefes daha fazla almayı ummak hayata tutunmanın adıdır. Dünya nimetlerinden her hangi biri için de böyledir bu ahiret nimetlerinden her hangi biri için de. Cennet ve cennette vaat edilen ne varsa o umudu canlı tutmaya yöneliktir. Allah'tan ümitvar olmak imanın özüdür. Cennet umudu ile sabah namazı kılmak, Ramazan orucu tutmak mü'min insan farkıdır. Karşılığını Allah'tan ümit ederek şehit olmak mü'min insanın farkıdır. Kur'an'dan bir âyet daha fazla okumak için gayret etmek, bir fazla sevap bulmak içindir. Bu da bir umuttur. Farz olan namaza iki rekât nafile ilave ederek kılmak, umudu daha canlı hâle getirmektir. Hac da böyledir zekât da.

Umut iman hayatımızın enerjisidir. Maddî hayattan umudu kesilenlerin intihar etmeye meyletmesi gibi bir gerçek de iman ve imanla ilgili konularda umudu tükenenlerin bir nevi manevi intihara yeltenmeleri kaçınılmaz olur. Şeytanın bin bir hile ile bizi Allah'tan, ahitte cennetten, cennet nimetlerinden umutsuzluğa çekmeye çalışması ağır bir şeytan hilesidir. Mü'minlerin bireyler olarak umutsuz kalmaları neticede ümmet olarak umutsuzluğa götüreceğine göre, her türlü umutsuzluk telkini ve pratiği imanımızı enerjisi bitmiş duruma götürecektir. Mahallemizdeki

camileri koruduğumuz gibi mü'min toplum olarak Allah'a umudumuzu korumak zorundayız. Allah'ın camiyi korumak ile Allah'a umudu korumak bu algı üzerinden savaş yürütülen dünyada modern bir eğitim konusu olmalıdır. Allah'ın kudretine, dininin ebediliğine, Şeriat'ının cari olacağına, ahirette mutlak adaletin tecelli edeceğine olan umudumuz, günlük ezanlar gibi kulağımıza ve oradan da yüreklerimize girmelidir.

'İnsanlar yüreklerindeki umutlar kadardır' desek abartmış olmayız. Bu ümmetin ilklerinin cennet umudu ile sonrakilerin cennet umudu arasındaki fark, ilklerin amelleri ile sonrakilerin amelleri arasındaki fark kadardır. Allah'a ve cennetine umutları, Peygamber *aleyhisselamın* onlara vaat ettiği şeylere itikatları sonraki nesillerde yer yer felsefi tartışmalara dönüşmüştür. 'Bu elimdeki salkımı yiyecek kadar bile olsa cennete gitmeyi bekleyemem' sözünü dillendiren mü'minin vaatlere itimadı ve içindeki umudu bugün kaybolmuş hazine durumundadır. Umudun tükendiği yerde cennete koşan insan nasıl görülür. Yarın güneş doğar mı diye endişesi olmayan bir mü'minin, Allah'ın dinine yarını takdir etmekte zorlanması ürkütücü bir tükenmişliği yansıtır. Allah onlardan razı olsun, genç sahabilerin engin umutları olmasaydı, gençliklerini çöllerde yürüyüp İslam'ı yaymaya adayabilir mi idiler? Her biri cenneti de cehennemi de gözlerinin önünde görür gibi bir hayat yaşadılar. Cennet ayetlerini dinlerken neredeyse elini uzatıp önündeki akan cennet ırmağından bir avuç içecek durumdaydılar. Peygamber aleyhisselam onlara Deccal'ı anlattı, geri dönüp onun arkalarında olup olmadığına bakacak oldular. Bu onların, dinledikleri Peygamber sözlerine itikatlarını ve o sözlerin gerçekleşmesine olan umutlarını gösteriyordu.

Umutsuzluk bir bitmişliktir. Özel hayatımızdaki umutsuzluktan, dinimizin yarını hakkındaki umutsuzluğa varıncaya kadar bu bir gerçektir. Şeytanın bütün olumsuz telkinlerine rağmen her gün yeni bir enerji yüklemesi gibi umut dolup yürümeliyiz bu yollarda. Umutsuzluk pompalayan merkezleri de en azından bize yararı olmayan noktalar olarak tespit edebiliriz.

Umudumuz imanımızla aynı çizgide yürümelidir. Zira biz, Allah ile beraberiz. Mülk onundur, kanunlar onundur. Güveniyorsak ona güveniyoruz. Bunun için umutluyuz. Umudumuzu tükenmez bir enerji görüyoruz, öyledir de.

Kitap İhtiyacı

Mü'min imtihan için bulunduğu bu hayatı en iyi şekilde değerlendirmeye çalışır. Mü'min olmak böyle bir himmeti gerektirmektedir. Hiç şüphesiz bu denli ulvî gayelerle yaşamak isteyen mü'min için ilim bir lüks değil zarurettir. Mü'min bilmeye mecburdur. Neyi ve ne kadar bileceği ise kabiliyetten kabiliyete, imkândan imkâna farklı olabilir. Mü'minlerden biri kütüphaneler dolusu bilmek zorunda olur diğeri ise bir cilt bile etmeyecek çapta bilgi ile sınırlı kalabilir. Bilmek ise herkes için ortak paydadır. **İkra** ile başlayan kitabın mü'minleri olarak cahilliği benimseyemeyiz. Cahil kalabiliriz ama cahilliği benimseyemeyiz. Sürekli öğrenmek ve öğrenme heyecanı ile yaşamak idealimizdir.

Öğrenmenin tek yolu okumaktır diyemeyiz. Dinlemek de bir öğrenme yöntemidir. Kimi zamanlar dinlemek daha kestirme ve daha seri bir öğrenme yolu olur. Neticede mü'min, bilmesi gerekenleri biliyor olduğu sürece yapması gerekeni yapıyor demektir. Okumak ise kendi ürettiğini tüketmek türünden olacağı için her zaman öndedir. Mü'min okumalıdır, sözümüz her zaman geçerlidir. Mü'min okuma gayreti içinde olmalıdır, sözümüz süreklilik arz etmektedir.

'Ne okumalı' sorusunun cevabı onca okuma fırsatları yaşayan bu nesil için çetin bir soru gibi durmaktadır. 'Mü'min' ve 'okuma' kelimeleri bir araya geldiğinde belli bir heyecan hissedilir. Başta Kur'an'ımızın tefsirleri, hadis kitapları, fıkıh külliyatları, ağır felsefe kitapları olmak üzere bir kitap birikimi edinilir. Âlimlerin o kitapları okuyup âlim olduklarını düşünerek, o kitaplar üzerinden okuma ve âlim olma arzusunu gerçekleştirme peşine düşülür. Büyük hacimli kitaplar kitaplığa konduktan sonra hangi kitabı kim ne kadar okuyabiliyor sorusu ise cevabı zor sorulardandır. Merak etmekle başarmak aynı oranda yürümeyebilmektedir. Bu nedenle bugün hangi kitap kütüphanemizde bulunmalı ve biz onu okumalıyız sorusunun cevabı net olarak bilinmelidir. Bunu bilemezsek, onca kitap imkânına rağmen cahil kalmaya devam edebiliriz.

Bir dalda uzmanlaşanlar o dala ait eserleri bulunduracaktır elbette, bunu gündem yapmaya gerek yoktur. Bunun haricinde bir kitap sıralaması ise şarttır.

Bir numaralı kitabımız Kur’an olmalıdır. Kitaplığımızda bulunanlar içinde bir numara o olmalıdır, günlük okuma programımızda da bir numara o olmalıdır.

İkinci olarak da ilmihal kitabı kitaplığımızın ve okuma listemizin ilk adıdır. Ömer Nasuhi Bilmen’in İlmihal’indeki konular itibariyle bilgi ihtiva eden kitaba ilmihal deriz. O düzeyde bir kitabı anlayarak ve hazmederek okumadıkça bir mü’min, tefsir de olsa okuduğu, acili terk etmiş olmaktan kurtulamaz. İlmihal kitaplarındaki bilgi farz-ı ayın bilgidir. Tefsir kitaplarındaki her bilgi farz-ı ayın olmayabilir.

İlmihal kitabı için şunu da söylemeliyiz: Bir ilmihal kitabındaki bilgiler, bir kere okunup kitabın rafa kaldırılabileceği bilgiler değildir. Günlük hayatı Müslümanca yaşama emelimiz devam ettiği sürece ilmihal bilgisine ihtiyacımız da devam edecektir. İlmihal kitabı bir kere değil sürekli taranan bir kitap olarak değil yeri masamız olan bir kitap olmalıdır. İmkânı olanlar da bir hoca nezaretinde onu okumalıdırlar ki, anladığını zannettikleri hâlde anlaşılmamış şeyler bırakmasınlar.

İlmihalden sonra ise tefsir de okunabilir, hadis de okunabilir, okunmalıdır da. Şu kadar ki, gerek tefsir ve gerek hadis kitapları yazıldıkları seviyeye dikkat edilmeden okunduklarında bir sonuç getirmeyebilirler. Belki de sakınca da getirebilirler diyebiliriz. Muhakkak kitabın hangi seviyeye hitap ettiği ve okuyucunun o seviyeye mesafesi bilinmelidir.

Kültür ve zekâ düzeyi uygun olanların diğer kitapları okumaları ilim öğrenme sınıfına girer. Yeter ki okunmada önceliklilere dikkat edilmiş olsun.

Hangi yazarın kitabını okuyacağını ise ilmine ve takvasına itimat ettiği birine danışarak öğrenmelidir.

Kitap ve okumak bir ihtiyaçtır. Gıda gibi hatta ilaç gibi bir ihtiyaçtır. Şu kadar ki, gıda bile sıradan tüketildiğinde yan etkisi ağır olabiliyor. Kitap gıdadan daha ağır yan etki yapabilir.

Eksene Yatırım

İnsanız, geçmişimizdeki ne kadar insanın devamıyız bilmiyoruz bile. Bugün ise insan olarak milyarları bulduk. Artıp duracak insanlık; insan için takdir edilmiş olan son vakit gelene kadar artacak sayımız. Sonra da birinci insandan son insana kadar bütün insanlar bir meydanda toplanacak. Mahşer yeri olacak orası. Orada diriltilip toplanacağız. Kim ne zaman yaratılmış olursa olsun herkesin toplanma ve bulunma yeri olacak orası. Oradan da bizi yaratanın huzuruna alınacağız. Kendi varlığımızdan şüphe ederiz de bu büyük hakikatten asla şüphe etmeyiz. İnsanlık olarak o toplanma yerine doğru gidiyoruz. Erkeği ile kadını ile bütün insanlık orada olacak. İyilerle kötüler için aynı oranda geçerli bir kuraldır bu. Buna, tartışılamaz bir hakikat olarak iman ediyoruz.

O toplanma gününde, bizi yaratıp insan olarak dünya hayatında var eden Allah'ın huzuruna alınacağız. Tek tek huzura çıkacak ve ilk nefesten son nefese kadar kendimizi izlemeye alınacağız. İyiler ve kötüler, beyazlar ve siyahlar, erkekler ve kadınlar, yönetilenler ve yönetenler, zenginler ve fakirler... Hepimiz, bütün insanlar huzura alınacağız. Dillerimizin susturulduğu ama diğer organlarımızın dillendirildiği bir yer olacak orası. Ellerimiz konuşacak, ayaklarımız konuşacak, gözlerimiz konuşacak…

O günün şimdiden düşündüren gerçeği, orada tek başımıza bulunacağımızdır.

Bugünkü sevdiklerimiz, umduklarımız, güvendiklerimiz orada yanımızda olmayacak. Yüz yüze ve tek başımıza kalacağız. Sorulacak ve cevap vereceğiz. Büyük hakikat budur. Hayatın mantığı bunun üzerine kuruludur. Unutmakla ya da savmakla kurtulmanın mümkün olmadığı gerçektir bu. Tek başımızayız ve yüz yüzeyiz. Hayatımızın bütünü ve yaptıklarımızın tamamı ile yüz yüze geleceğiz.

Yeryüzünde mü'min olarak bulunmak, o günü bilerek ve idrak ederek yaşamaktır. Hayvanlarla da farkımız budur, hayvandan aşağı kalmayanlarla da. O gün tek başımıza olacağımızı unuttuğumuzda var olmamızın şifresini de kaybetmiş oluruz.

Böyle bir hakikati sadece bilmiş olmak yeterli gelmeyecektir. Bilmek ve bilmenin gereğini yapmak gerçek bilgidir. Cehennemin yakıcı olduğunu

itiraf etmenin yanmaya mani olmadığı gibi tek tek hesaba çekilmeyi bilmek de hesaptan kurtarmayacaktır.

Şu fani dünyada yapmamız gerekenlerin tamamını o günü dikkate alarak yaparsak o güne en iyi yatırımı yapmış olacağız. Esasen insanlık için bir iş yaparken yatırımını yaptığımız eksen kendi eksenimizdir. Bir fakiri ihya etmek kendimizi ihya etmektir. Bir hastaya yardım etmek kendimize yardım etmektir. Bulunduğumuz her yerde bir kişi olsak da, gerçekte bir kişi değiliz; ümmetimizin parçasıyız. Orada bulunmamız ümmetimize yatırımdır. Ümmet bizim ümmetimiz olduğuna göre ona yatırım bize yatırımdır. Böyle görüp böyle yaşamak gerekiyor.

Kendimizi değersiz görmekle, başkaları üzerinden emeller taşımak gibi iki zıt hatanın ikisi de bizim için yanlıştır. Eğer beklenen ihya ise o ihyanın muhatabı benim, ben de ümmetimin bir parçası olduğum için ümmetim ihya olmuştur, diye düşünürüz. Yukarıyı ve aşağıyı izlerken ‘ben’ nerede duruyor diye tefekkür edilmelidir. Ben varsam, ben yoksam, ben becerdi isem, ben sevdi isem sevildi isem, ben kemal yolunda oldu isem şuuru, o tek başına huzura alınma gününün teşvikçisidir. Bunu kaybetmek, o gün için kayıptır.

Baktıkça kendimizi görebileceğimiz açıyı bulmalıyız. Gördükçe kendimizi o güne hazırlayacağımız bir plan yapmalıyız. Ahirete iman bunu gerektiriyor. İmanda samimiyetin sonucu budur. Şeytanın farklı hilelerine karşı uyanık bulunmak böyle bir anlayış ve pratikle mümkün olabilir. Bunun aksi ise büyük konuşmak ama küçük iş yapmak olur.

Bugüne Hoca

Ümmet olarak insanın bu dünyadaki son gününe kadar varız. Dinimiz ve Peygamberimiz aleyhisselam ahir zamana kadar bakidir. Peygamber *aleyhisselamın* bi'setinden son saate kadar gelecek bütün insanlar Müslüman olmak veya olmamak gibi bir tercih karşısında olacaklardır. Bütün insanların peygamberi Muhammed aleyhisselamdır. Dinleri de İslam dinidir.

Peygamber aleyhisselam Efendimiz'in dünyada bulunduğu dönemde insanlar onu bulmak zorunda idiler. O Rabbine gittikten sonra ise insanların Peygamber aleyhisselama bağı devam edecektir elbette ama o bağ onun dinini öğrenen ve öğreten âlimler kanalıyla olacaktır. Âlimler ve onların boşluğunu dolduran 'hoca' ismiyle bilinenler, Şeriat'ımızın ilmine talip olup talebelikle anılanlar, Allah'ın bir vesile ile Peygamber *aleyhisselamın* davasını sürdürmekle müşerref kıldığı herkes görevli olacaktır. Peygamber aleyhisselam ne ile görevli idiyse bunların hepsi o görevin sahibi olmak zorundadırlar. Kıyamet vaktine kadar bütün insanlığın hidayet kaynağını bulmasına yardımcı olmak görevleridir. Ashab-ı kiram kendi zamanında o görevi icra etmişti. Geçmişimizdeki asırlardan herhangi bir asırda yaşayan âlimler ve hocaların yapması gereken bu idi. Bugün ve yarın da budur. Din hepimizindir. Âlimler peygamberlerin vârisleridir.

Âlim olmak ve 'hoca' olmak, bir emanet taşıyıcılığı olarak görüldüğünde emanetin hakkını vermek gibi bir endişe hiçbir zaman eksik olmayacaktır. 'Hoca' olmak mesai doldurmak veya işine sadık olmakla izah edilemez. Bir okulda sıradan bir dersin muallimi olmakla, Peygamber *aleyhisselamın* vekili durumunda olmak aynı değildir. Caminin mihrabındaki hoca efendi muhteşem bir makamı işgal etmektedir. Ulvîliği kadar ağırlığı olan bu makam, makamın asıl sahibi itibariyle gayet ciddi tutulmalıdır. Mihrapta vaktinde bulunmakla yetinilemeyecek kadar önemli tutulmadıkça hakkı verilemez.

Aynı şekilde mü'minlerin çocuklarına Kur'an ve din öğreten muallim, sıradan bir eğitimci değildir. Onu sıradan görmemiz öğrettiğini de sıradan görme gibi bir akıbete sürükleyebilir bizi. O, muallimdir ama Kur'an'ımızın muallimidir. Ümmetimizin en hayırlılarındandır o.

Kürsülerde din öğretenler de farklıdırlar ve farklılıklarını bilmek, ona göre davranmak durumundadırlar. Söylenen sözler neticede Allah ve Peygamber aleyhisselam adına söylenmiş olmaktadır.

Adı 'hoca' olmasa bile din adına bir başkasına bir kelime öğreten herkes böyle görülmelidir. Onlar da kendilerini böyle görmelidirler.

Farklı olmanın en önemli gereklerinden biri şüphesiz ihlastır. Yapılan işi Allah'ın razı olacağı şekilde ve yalnız Allah için yapmak olan ihlas, bütün zamanların temel şartıdır. Bunu yazmak veya konuşmak da şu anda gerekli olmayabilir. Zaten bilinen ve şartların başında gelen bir konu olarak ihlas kayıtlıdır. Zamanımızda özellikle 'hoca' bilinenler için aranacak şartlardan biri olarak şu ayrıntıyı tespit edebiliriz:

Bu zamanı yaşayan ve bu zamanın nesline konuşan her kim ise o, muhakkak bu zamanın dilini ve imkânlarını kullanmalıdır. Şeriat'ımızın çizgisini muhafaza etmek kaydı ile bu zamanın dilini konuşmak, bu zamanın insanını bilerek hitap etmek vazgeçilemeyecek bir şart olmalıdır. Zira verilen emekler, insanların anladıkları dilin dışında kaldığı sürece boşa gidebilir. Bu ise dinimiz adına bir kayıp olacaktır. Meseleyi sadece bilgisayar bilmek ve kullanmak olarak da göremeyiz. Mesele sadece modern ve yeni sözcükler kullanmak da değildir. Asıl mesele, bu zamanı ve bu zamanın insanını, ortadaki sorunları kavramış olmaktır. Acilliği olan konuları ve o konulara uygun eğitimi bilmiş olmak gerekmektedir. Zamane hocası olmakla bu zamanın hocası olmak arasında herkesin kolayca anlayabileceği bariz bir fark vardır. Bu farkı bilmek Peygamber *aleyhisselamın* vekili olabilmenin ana şartlarından olmalıdır. Bunu beceremediğimiz zaman çok konuşup az sonuç almaya da mahkûm kalırız maazallah.

Kur'an Aşısı

'Artık içki ve kumardan vaz geçersiniz değil mi?' ayetini duyunca 'vaz geçtik Rabbimiz, vaz geçtik!' diye cevap veren nesil, Kur'an aşısı ile yetiştirilmiş nesildi. Âyet âyet aldıkları Kur'an, damarlarında dolaşan kan, bileklerine güç veren kas hâline gelince bir emir onları yerlerinden kaldırdı. Asırların birikimi olan geleneklerini bir saat içinde silebilenler onlardı. Gerektiğinde kendi canlarını, ana-babalarını ve neleri varsa onları feda etmeyi becerebilenler onlardı. Allah'ın rızasına erdiklerine dair Kur'an'ın şahitlik ettiği o insanlardı onlar. Onlardan razı olundu, onlar da razı oldular. Cahiliye enkazı üzerindeki hayattan göklerin medeniyetine irtifa edişleri tarihe heyecan verdi. Ölüler gibi dolaştıkları çöl topraklarında hayat dağıttılar.

Her şey aşı ile başladı. Aşısı yapılan çökmekten kurtuldu, dipdiri yürüdü Medine sokaklarında. Adam arandığında adamlığını gösterdi. Can istendiğinde can verdi. Secde mahallinde derecik gibi akacak gözyaşlarının sahipleri arandığında onlar bulundu.

Kur'an ile aşılandıkları için sabır onlarda kimlik oldu. Dokuz yüz elli sene sabretmenin özünü kavradılar. O asırlara dağılabilecek nitelikte sabırları oldu. Hayâ, bulut gibi Medine sokaklarında insanları gölgeledi. Kadınları kadınlığı, erkekleri de erkekliği hayâ ile donattı. Zikir ehli arandığında tarih onları zirveye taşıdı. Merhamette onlar tescillendi. Şecaatte de onlar vardı.

Öyle bir aşı yapıldı ki onlara, Müslümanlık ve insanlık ilk insandan beri bir kitle üzerinde ilk defa mükemmel bir görüntü ile sahnelendi onların eliyle. Müslüman Müslüman oldu, insan da insanlığını bildi. İnsanlık, cahiliye bataklığından gökler uygarlığına yükselişi öğrendi.

O aşı ile bereket hayata neşe kattı. Aza çokluk katıldı. Güçsüze güç geldi. Gecelere ay ışığı süzüldü.

O aşıyı alan on binler içinde yüzlerce Kur'an hafızı yoktu belki. Aranıp zorlansa bin rakamı doldurulamazdı. On binler Arafat'ta, Mina'da son hutbeyi dinlediler. Onlara 'benden bir söz de olsa yayın' emri verildi. O on binlerin içinde Kur'an'ı bütün olarak ezberleyenler bin bile değildi. Ezberleyenleri o kadar değildi ama hepsine 'benden bir söz de olsa yayın'

dendi. Çünkü onlar aşılı nesildi. Kur'an aşısı ile aşılanmışlardı. Kur'an'a hizmet ettiler ama Kur'an'dan hizmet beklemek onlara mal edilmedi. Çok bilmediler ama bildikleri ile amel ettiler. Tartışmadılar Kur'an'ı ve tartıştırmadılar.

Bir ayet öğrendiler, o âyet onlara aşı oldu. Rableri onlara 'zinaya yaklaşmayın!' dediğinde, onu yaklaşılmaz alan olarak anladılar. 'Kalplerin ürperme vakti gelmedi mi?' diyen âyeti duyduklarında hareketlendiler. 'Cihat için koşun' denince de ellerindekini ve önlerindekini terk edip çağırıldıkları yere koştular.

Âlim olma iddiaları olmadı. Diplomalı değildiler. Şöhretleri yoktu. Geniş imkânlar içinde bulunmadılar. Fırsattan fırsata yürümüyorlardı. Kalabalık kitleler hâlinde de değildiler. Ve pek çoğu hatta tamamına yakını, evinde çocuklarına açıp gösterecek bir Mushaf bile bulamamıştı. Mushaf bile yoktu evlerinde. Çocuklarını gönderip sorumluluktan sıyrılacakları bir medrese dahi bulamamışlardı.

Allah'a iman ne demek ise o onlarda idi. Meleklerle iç içe gibi bir hayat yaşadılar. Kadere imanları, tevekkülleri, işlerini Rablerine salmış olmaları onaylanmış amelleri durumunda idi. Ahireti gözleri ile görür gibi idiler. Dünyada var olduklarından çok belki de ahirette hissediyorlardı kendilerini. İman esasları onların üzerinde kendi organları gibi gerçekler şeklinde vardı.

Namaz onlarda idi. Orucu oruç gibi onlar tuttu. Zekât vermek, sadaka sahibi olmak sanki onlar içindi. İnfak kavramının içini doldurdular.

Fakirliğe ezilmediler, zenginliğe şımarmadılar. Umutsuzluk onlarda kalıcı bir yer bulamadı. Her biri yeri geldiğinde bir ordu oldu. Kimsenin olmadığı yerde kimse oldular. Allah ile beraberliği kâinat çaplı olmak şeklinde anladılar.

Müslüman olmak ve insan kalmak onlarda mükemmel bir beraberlik gösterdi. Yerde yaşayıp göklere yükseldiler. Ölmeden cennetlerden sesler verdiler.

Sadece aşı denebilecek kadarı ile yaptılar bunu. Kur'an'ın tamamı inmeden onlar bu kıvamda idiler. Uhud'da böyle idiler; o zaman da henüz Kur'an'ın tamamı inmemişti ama onlar böyle idi. Sadece aşılı idiler. Bir âyeti, bir sureyi aşı olarak almışlardı. Kur'an hafızı olmayan ama bir âyet ile aşılanmışlar Yesrib'i bir yılda devlet yapıp Resûlullah *sallallahu aleyhi ve selleme* İslam'ın merkezi olarak teslim ettiler. O aşı ile Necaşî'nin karşısında durdular, onun imanına vesile oldular.

Kur’an o Kur’an’dır. O aşı da hâlâ aşıdır. Muhtaç olduğumuz bir dilim ekmek iken ekmek fırını mı kuruyoruz demektense aşı mı olsak bu zor zamanlarda? Yoksa aşıyı mı bilmiyoruz?

Bu zaman aşı olma zamanıdır. Fil suresinden de başlayabiliriz aşı olmaya ve yapmaya Fatiha’dan da. Bir sure veya bir âyet; aşı için yeterlidir. Kur’an o Kur’an’dır. Her âyeti öyle bir âyettir. İman da budur.

Kur'an'ımızın Eğittiği Adamlar

Elbette bu ümmetin insanları yürüyen Kur'an olmak zorundadır. Kiminde biraz eksik de olsa herkes Kur'an terbiyesi görmüş olmak zorundadır. Kur'an'ımız okunmak ve yaşanmak için inmiş bir kitaptır. Aksini düşünemeyiz. Peygamber *aleyhisselamın* yetiştirdiği ilk nesil olan ashab-ı kiram, Allah onlardan razı olsun, bunu örneklendirdiler. Ne kadar Kur'an ile yaşadıklarına bakarak Müslümanlık yaşadıklarını düşündüler. Namaz kılarken Kur'an'a göre kıldılar. Aile reisi olurken öyle oldular. Kadınlıkları öyle oldu, erkeklikleri öyle oldu. Hata ettiklerinde tevbe kapısını da ona göre kullandılar. Genç iken de yaşlı iken de o ciddiyet üzerlerinde idi. Öyle yaşadılar öyle öldüler. Kur'an hayatlarının ve ölümlerinin rehberi oldu.

Bugün artık Kur'an ayetlerini kendisine düşünce mihengi edinen gençlerin zamanı olmalıdır. Felsefelerden arınıp ona yönelmekten başka çaremiz olmadığını anlamış bulunuyoruz. Şimdi o mübarek nesli yetiştiren Kur'an'ımızın yetiştirdiği bu ümmetin gençlerine yenilerini ekleme heyecanı ile dolmalıyız. Her mü'min genç 'ben o gencim, bugünün Üsamesi olabilirim' demelidir.

Dinimizin genel emirlerini ve yasaklarını bildiğimize göre esasen öyle mübarek bir nesil yetiştirmenin, o nesilde görev almanın zorluğu da yok demektir. Kim bilir biz, aradığımızı dağ başlarında zannederken yürüdüğümüz düz yollarda kaybettik. Kur'an'ımızı kurslarda ezberleyen ve onun mucizeliğini kıyamete kadar taşıyan genç erkeklerimiz ve kızlarımız büyük bir iş görüyorlar, bunda şüphe etmeyiz. Bir de o muhteşem Kitab'ın hayat tarzını kıyamete kadar taşıyacak işi iş edinmemiz gerekiyor. Medreselerde Kur'an'ımızı ezberleyenler bu heyecanı yaşamalıdır. Onu medreselerde ezberleme durumunda olmayanlar da onun itikadını, ahlak ve muamelatını kimlik hâline getirmelidirler. Hepimiz imandan ahlaka kadar her alanda Kur'an çizgisine doğru yürüme hamlesi başlatmalıyız. Özellikle de gençler, bu ümmetin gençleri bu hamlenin başını çekmelidirler.

Bu hamlenin ayrıntıları belli anlayışlarla farklılıklar gösterebilir ama temelde izlenecek yol aynıdır.

1- Ümmetin gençlerinin kalpleri mescitlere kilitlenmiş olmalıdır. Cami kuşu gibi gençler bu ümmetin en bariz rengini gösterirler. Nur suresinin

otuz altı ve otuz yedinci ayetlerini okuduğumuzda Allah Teâlâ'nın adamlaşmış gençleri böyle övdüğünü görürüz.

Bu ilkeyi 'namaz hassasiyeti canlı gençlik' olarak da adlandırabiliriz.

2- Allah'a iman, onu görmesek de o bizi görüyor olduğuna göre hep onunlayız mantığının hâkim olduğu bir iman olmalıdır. Nimetlerini hatırlamak ve o nimetlerin sahibi olarak Allah'ı zikri, nefes almak gibi bir görev bilmek bir fark olmalıdır.

3- Kur'an'ımızın övdüğü ve adam gördüğü insanlar mala zafiyeti aşmış insanlardır. Alanı Allah olduktan sonra veremeyeceği şeyi olmayan insanlar adamlıkta yetişmiş insanlardır. Müslümanlığı özümsemenin göstergesi olarak bu nokta önemlidir.

4- Özellikle bu ümmetin bu asırdaki gençleri artık 'iyilik yapan' olma düzeyini aşmalı ve Allah'ın emrettiği gibi 'iyilikte yarışanlar' olmak zorundadırlar. Bizi dünyalık yarışına sürüklemeye çalışan şeytana karşı Allah'ın razı olacağı amellerde yarışmaya mecbur bilmeliyiz kendimizi. Bu işler Allah'ın razı olacağı bütün işlerdir. Namaz, infak, tatlı söz, Kur'an tilaveti, zikir, ebeveyn hizmeti ve ne emretti ise Rabbimiz o bizim yarış alanımız olmalıdır.

İyi iş yapmayı aşıp 'iyi işte yarışacağız.' Bu bir hedeftir ve bu hedefe ancak bu ümmetin gençleri yürüyebilir. Allah Teâlâ Mutaffifin suresinde bu yarış emrini açıkça vermiştir. Yirmi altıncı ayeti bunu ilan ediyor.

Bu ümmetin insanı yeryüzünde kötülük olmasın diye yaşayan insandır. Kendi varlığı iyiliğin güçlenmesi adınadır. Kötülüğün yer bulamaması gerekiyor. Mü'min, kötülük olan şeyi yapmaz, yapılmasını engeller. Bu engellemeyi de kötülüğün şekli, işlenme zamanı ve onun kabiliyet ve imkânları ile dengeleyerek yapar. Kendisinin iyi olmasını, iyilik yapıyor olmasını yeterli bulmaz.

Özellikle zulmün yapıldığı yerde mü'min hakkın ve haklının yanındadır. Mü'minin gücü zulmün engeli olmalıdır. Engel olacak düzeye gelene kadar da gücünü artırmalıdır.

5- Sözünün eri olmak, senet gibi söz vermek Kur'an neslinin karakteridir. İlk nesil bu vasıfla hayata damga vurdular. Sözünün bedelinden çekinmemek, hakkın yanında durmayı karakter edinmek şarttır. Bu uğurdaki sabrı da sabrının karşılığını Allah'tan alacağı bir ibadet olarak görecektir. Bunu yaparken bir yandan şecaatini öne çıkarır bir yandan da tevazuunu eksik etmez. Yeri geldiğinde nefsini zapt etmesini bilir.

6- Bugün kaybolmaya yüz tutmuş değerlerimizin en önde gelenlerinden biri Allah Teâlâ'nın çizdiği erkek-kadın çizgileridir. Ne yazık ki, küfür kendisi için planladığı hayat tarzını mü'minlere de sirayet ettirmeyi başarmıştır. Mü'min için erkek veya kadın herkesin yerini sadece Allah belirleyebilir. Yaratılmışlar birbirlerine konum takdirinde bulunamazlar. Nisa suresinin otuz dördüncü ayeti ile Bakara suresinin iki yüz yirmi sekizinci ayeti gayet açık bir şekilde erkeğin ve kadının yerini belirlemektedir. Yaşanan kültür erozyonunun sonucu olarak ortaya atılan ve ulu orta kullanılan erkek-kadın eşitliğini bu iki ayet Kitab'ımızda bulunduğu sürece kabul edemeyiz. Kullukta eşitiz, insanî ilişkilerde eşitiz. Aile ortamımızı ise Allah Teâlâ kendi takdir buyurduğu çizgilerle belirlemiştir. Kırk dereden su getirerek ilaç yapar gibi oradan buradan sözler yamayarak mevcut eşitlik safsatasına dinimizin ve Müslüman neslin alet edilmesini kabul edemeyiz. Böyle bir bataklık teklifine erkeklerden önce bu ümmetin genç kızları karşı çıkmalıdır. Bu da onların dinleri ile nefislerinin karşılaştığı yerde dinlerini tercih ettiklerinin belgesi olacaktır.

7- Rabbimizin bizi bir imtihan maksadı ile bu dünyada bulundurduğunu unutamayız. Mekke'de Kâ'be'mizin etrafında tavaf ederken veya evimizde namaz kılarken ya da Kur'an okurken bile imtihanımızın bizimle olacağını nasıl unuturuz! Bir yandan şeytan bir yandan da nefsimiz bizi sürekli ifsat etmek için uğraşacaktır. Biz ise Allah'ın ateşinden korunmak için mücadele edeceğiz. Zaten Müslüman olmak da bu demek değil midir?

Şeytan ve şeytana hizmet edenlerin bizi ifsat için kurdukları tuzaklara karşı bizim de korunma tedbirleri almamız gerekiyor. Yaşadığımız asır şehvetin kudurtulduğu bir asırsa biz de şehvete karşı tedbirler üretmeye mecburuz. Bu tedbirler de hayalî olmamalıdır. Mesela şehvetin zararlarının en etkin tedbiri evliliktir. İyi bir evlilik planları yapmamız ve bunları yürütmemiz bizim görevimizdir. Bu görevimiz şeytana lanetten daha önemli ve öncelikli olmalıdır.

Kur'an'ımızın tavsiyelerinden olan evlilik; tesettür, gözü muhafaza, evlerin muhafazası ana eğitim ve çalışma eksenimizi oluşturmadığı sürece şeytanın adımlarını izlemediğimizi söylemeyiz.

Bu örneği şeytanın bütün çalışma alanlarına öyle veya böyle uyarlayabiliriz.

Örnek Bir Tiyatro

1. Medya bütün türevleri ile insan şehvetini hareketlendiriyor. Akıllar uyuşuyor, kalpler kilitleniyor adeta.

2. Batı kültürü bu ifsadın canlı bir örneği olarak mü'min nesillerin önüne konuyor. O kültüre imrendiriliyor. İngilizce öğrenme adı ile, mühendislik planları ile oraya doğru bir kıble edinme hevesi teşvik ediliyor.

3. Müslüman kadın tesettürsüz olsun isteniyor. O başarılamazsa tesettürsüzlük gibi bir tesettüre mahkûm ediliyor.

4. Haramlar cazipleştiriliyor. Cazipleştirilemeyenleri de sakıncası bireye dönük gibi gösteriliyor. Haram işlemek bir hak gibi gösteriliyor.

5. Şeriat'ımızın kendisi ve getirdiği kuralları sırasıyla 'çok ağır' ondan sonra 'zamansız' ardından da içerideki hoparlörler sayesinde 'olmasa da olur fetvaları' ile etkisiz duruma getiriliyor.

6. Ticaret merkezleri adım adım camilerin yerini almaya doğru gidiyor.

7. Allah'a karşı bile olsa hürriyet talebi sesleri yükseliyor.

8. Mubahlar abartılı ve insan sağlığını dahi tehdit edecek düzeyde kullanılıyor.

9. Emr-i bi'l-maruf ve nehy-i ani'l-münker Allah'ın emri olmaktan uzaklaştırılıyor. Kimsenin kimseye karışamadığı, Allah adına babanın bile evladına bir söz söyleyemediği ortam benimseniyor.

10. Taşlar bağlanıp köpeklerin salınması gibi bir ortam da evlilik için oluşturuluyor. Bir yandan şehvetler kudurtulurken diğer yandan evliliğe giden yollarda barikatlar kuruluyor.

11. Ve sonuç: Kendi özünde ve mantığında boğulan bir ümmet!

Zaman da Allah'ındır

Mülk Allah'ındır. Göklerden yere kadar, dağlardan tek bir çakıl taşına kadar şu kâinatta ne varsa hepsi Allah'ındır. Her şey O'nun mülkündedir ve O'nundur. Kendisine ait bir şey var olduğunu zannedenler bile O'nun mülkünde O'na aittirler. Göklerde ve yerde bu kuralın dışında kalabilecek bir varlık olmadı, olmayacaktır da.

Böyle iman ediyoruz elhamdülillah. İmanımız bu olduğu için de ayağımız nereye basarsa bassın, elimiz neyi tutarsa tutsun hayaller kurup kendimizi bir şeyin sahibi zannetmiyoruz. Karun'un yanılgısına ibretle bakıp duruyoruz. Firavunun çıldırışına şaşıp duruyoruz. Kim kimin mülkünde haddi aşabilir, yanlış düşünebilir diye hayretler ediyoruz. Mülk Allah'ın ise söz de Allah'ındır, uygun olan öyledir diyoruz. Mülkündeki tasarruflarını sadece tefekkür mantığı ile düşünme hakkımız olduğunu anlıyoruz. Mülk O'nun ise bize ne söz düşer diyoruz. İster diler Musa gönderir, ister diler İbrahim gönderir. Dilerse de firavun gönderir, Nemrut gönderir. Mülk O'nun değil mi? Söz de O'nundur hüküm de.

Mekke'de de hüküm hakkı Allah'ındır Yemen'de de. Kuzeyde de güneyde de. Ne batı batıdır ne de doğu doğudur sahibine göre. Yukarısı veya aşağısı ne fark eder yaratanı için. Doğu da batı da O'nundur. Olduğu gibi mülkün sahibidir O.

Namaz kılacağımız zaman yer seçmiyoruz. Mekke'de kıldığımız namazı Yemen'de, Basra'da, Bolu'da, Bitlis'te kılıyoruz. Kul olarak Rabbimizin rızası için kılacağımız namaz her yerde aynıdır. Alnımızı yeryüzünün hangi parçasında secdeye koysak namaz kılmış oluyoruz. Yeryüzü tamamıyla Allah'ın olunca neresinde namaz kılınırsa kılınsın o namaz namazdır. Oruç da öyledir, zekât da öyledir.

İlk var edildiği andan itibaren bütün zamanların sahibi de Allah'tır. Babamız Âdem *aleyhisselamın* yaşadığı zamanı yaratıp ona kullandırtan Allah Teâlâ olduğu gibi onun son çocuğunun kullanacağı zaman dilimini de O yaratıp kulunun kullanımına vermiştir. Dün dedelerimizin kullandığı zaman ile bugün bizim kullandığımız zaman sahibi itibariyle aynıdır. Müminlerin kullandığı zaman ile mü'min olmayanların kullandığı zaman da sahibi itibariyle aynıdır. Ne gündüz ile gece arasındaki fark ne de bir

mevsim ile diğer mevsim arasındaki fark, kul için Rabbine karşı özür nedeni olabilir. Kul için ‘iyi zaman’ ya da ‘kötü zaman’ olamaz.

Kim ne zaman yaratıldı ise onun kulluğu da o zaman istenmiş demektir. Nasıl Mekke’deki namaz ile Yemen’deki namaz arasında yer farkından ötürü bir farklılık olmuyorsa kulların yaşadıkları zamanların değişik olması da kul için öne çıkarabileceği ve özür yerine geçecek bir farklılık oluşturmaz. Kim ne zaman yaratıldı ise onun için hayat da o zamandır, imtihan da o zamandır.

İnsanların kendilerinden önceki veya sonraki zamanlara bakarak kendilerini şanslı ya da şanssız görmeleri doğru değildir. Evvel zamanda veya ahir zamanda olmak kurtarıcı da değildir helak edici de. Biz, mülkü ihdas etmediğimiz gibi zamanı da ihdas etmedik. Edemezdik de zaten. Rabbimiz bizi ne zaman ve nerede yaratmayı dilediyse bizim için o yer ve o zaman en uygun olandır. Böyle iman eder ve bununla kazanmaya çalışırız. Nuh *aleyhisselamın* zamanında olsa idik gemide olur muyduk olmaz mıydık gibi hayalî bir macera yerine bugünün gemisinde miyiz değil miyiz incelemesi yapmalıyız. Bu zaman bizim için yaratılmıştır. Bu zamanın sahibi de Allah’tır. Dilemiş ve yaratmıştır.

Bizi de zamanı da yaratmış ve kulluğumuzun sınanmasını dilemiştir. Ne yer ne de zaman bizim meselemiz değildir. Hesabımız bizim meselemizdir. Namaz vaktinde namaz kılıp kılmadığımız öncelikli meselemizdir. Nerede kıldığımız bizim ele almamız gereken bir incelik değildir. Çölde yaratılan orada kılacak, şehirde yaratılan da şehirde. Dün yaratılanlar dün kılacaklardı namazı. Bugünün yaratılmışları da bugün secdede olacak. Biz bugünün kullarıyız. Bugünün sınavı bizim sınavımızdır. Aynı Allah’ın kullarıyız. Aynı imanın erleriyiz. Aynı cennet için umut taşıyoruz. Mülkün de zamanın da sahibi Allah’tır. Biz de O’nun dünkü, bugünkü ve yarınki kullarıyız.

Takvimlerin Aslı

Üzerinde yaşadığımız dünyanın geçmişi o kadar da belli değildir. Hele hele iki bin yıl asla değildir. İnsanın şu dünya üzerindeki varlığı da iki bin yılla ifade edilemez. Dört bin yıl da insanın varlığı için az bir rakamdır. Hatta on bin yıl bile çok değildir. Bugün kullanılan hiçbir takvim dünyanın ve insanın tarihini izah edecek rakamlara sahip değildir. Mahlûkatın takvimi bile mahlûkattan daha yenidir.

Günlük hayatımızı tanzim ederken kullandığımız takvimin gösterdiği rakamlar, bizim kendimiz için koyduğumuz takvimlerin rakamlarıdır. Yazan

da biziz, bakıp etkilenen de biziz. O takvimlerin yıllarına biz ad veriyoruz. Yaprakları bitince yeni takvim bulup masamıza koyan da biziz. Eski yıl/yeni yıl oluşturan da biziz. Filan olayın filan yıl dönümü derken ölçülerimiz o takvimlere göre belirlenmiş oluyor. 'Yıllardır...' diyerek başladığımız bir sitemin özünde, bize göre geçmiş yılların hesabı vardır. On yaşındaki insanı genç, altmış yaşındakini de ihtiyar görürken etkilendiğimiz takvim o takvimlerdir.

Atalarımızın kullandığı takvimleri yok saymamızın elbette bir anlamı olmaz. O takvimler masalarımızda durabilir. Düğün tarihimizi belirlemek için onları kullanabiliriz. Hatta hacca gideceklerin hac tarihini belirlemeleri mümkündür. Ne zaman kurban kesme vaktimizin geleceğini, ne zaman oruç tutacağımızı, bayramımızın ne zaman bizi bulacağını tespit etmekte de o takvimler bizim takvimlerimizdir. Bu takvimlerin adının da çok önemi yoktur. Adına hicret takvimi denmesi ile Müslüman takvimi denmesi, bu açıdan sonucu değiştirmiyor. Takvimin isimlendirilmesi 'miladî' veya 'hicrî' olsa da sonuç aynıdır.

İşte dünyamız ve işte klasik takvimlerimiz. Olaylara mahkûm takvimlerle yaşıyoruz. Olanı biteni dizen takvimlerdir bunlar. Olacağa ve olması gerekene hükmeden takvim bu takvim değildir.

Takvimlerin aslı Levh-i Mahfuz'dur. Olmuş şeylerin tamamı, olmamışların ve olmamışlar olsaydı nasıl ve nice olurdu sorusunun cevapları tam hakkı ile orada kayıtlıdır. Sıfır noktası orasıdır. Her şey o takvim ile başladı, o takvim ile de yürüyor. Dün cari olan o idi. Bugün ve yarın da o caridir. Merkez olarak orayı görmek gerçek rakamları bulmaktır. Oranın dışında hiçbir takvimin rakamları gerçek değildir. Gerçeğe yakın bile olamazlar.

Bugün 'olay' dediğimiz şeyler, bizim bu dünyada insan olarak nefes bile alamadığımız bir zamanda orada olay olarak kayıtlı bulunuyordu. Biz de bizi etkileyen olaylar ve gelişmeler de oranın kayıtlarına göre gerçekleşiyor. Çevremizdeki olaylar, asıl takvime göre cereyan ederken bizim takvimlerimizin binli, iki binli yılları gösteriyor olması bir sorundur. Bu sorun da psikolojik bunalımlar yaşayan nesiller üretmiştir. Dünyanın dönüşü ile başı dönen mü'minlerin sayısının yoğunluk kazanması bu yüzdendir. Olayların ve gelişmelerin sırrını yakalayabilmek ve her şeye rağmen huzuru secdede bulabilmek önce hangi takvime göre yaşadığını bilmeye bağlıdır. Secdedeki huzur, secdeyi kurallaştıran takvime göre yaşamakla elde edilebilmektedir.

Ağaçları ve ağaçlardaki yaprakları bile kayıt altında tutan sistem bizim huzurumuzun teminatı olan sistemdir. O sistemin zihnen de olsa dışında kalmak, bocalama ile sonuçlanacak bir süreç getirecektir. Teslim olmak anlamına gelen Müslümanlık, bu anlayışı da ihtiva etmelidir. Aksi takdirde ne olup bitene bir anlam yükleyebileceğiz ne de geleceğe dair güçlü bir umut taşıyabileceğiz. Kendimizi bağladığımız takvim idraklerimiz, takvimlerde yazan ve eskiliklerini gösteren yıllara ait rakamlar kısır kalacaktır. Binli veya on binli rakamlar bizi rahatlatamaz. Milyonlu da olsa o rakamlarla huzur bulamayız, kalbimizi tatmin edemeyiz. Her rakam ve her gelişme üzerimize çöken bir dağ olabilir. O kadar ki, kendi gölgemizi bile sorun edebiliriz.

Ebedî hayata talip olduğumuzu iddia ederken sınırlı rakamlarla oluşmuş değerlere bağlanamayız. Ebedî hayat sınırsız ölçülerle bezenmiş bir hayattır. Ona talip olanlar, rakamları aşabilmelidir. Hayata bakan gözleri, beyinlerindeki ebedîlik beklentisine uygun takvimlerin rakamlarını okumalıdır.

Bu anlayışa sahip olanlar için Uhud, asırlar öncesinde kalmış olmaz. Bugünü Uhud olarak anlayabilirler. Yarını da Hayber olarak bilirler. Öyle bilirler ki, o bilgi ile tarihlerini de kendi elleri ile yazarlar da başkalarının tarihine esir bir hayat yaşamazlar.

Adamlığa Engel Ne?

Adamlık Örnekleri

Kur'an'ımızdan imanımızı öğreniyoruz. Namazımızı da ondan öğreniyoruz. İbadetleri ve ahlâkı olduğu gibi ondan alıyoruz, almalıyız. Rabbimizin bize yasak ettiği şeyleri de Kur'an'ımızdan öğreniyoruz. Faiz, zina, kumar, cinayet.. bunun için gözümüzde büyük bir afet gibi duruyor, durmalıdır. Mü'min olmamız bunu gerektirir hiç şüphesiz. Hatta böyle olmasa mü'min de olamayız.

Bu çizgiden yürüdüğümüzde Kur'an'ımız için ibadetimizin, ahlâkımızın, yasak bildiklerimizin kaynağı deriz. Kur'an'ımızda ise bu sayılanlardan başka bilgiler de vardır. Olaylar var, kavimler var, hayırda ve şerde sivrilmiş şahsiyetler var.

Uzun uzun âyetler, sureler, sure isimleri onlardan bahseder. Kur'an'ımıza iman edenler, onu okuyanlar, ders kitabı olarak bilenler, yarın Rablerinin huzurunda onun muhtevasından hesaba çekileceklerini bilenler Kur'an'ı abdestin dört farzını öğreten, haccı emreden ve faizi yasaklayan bir kitap olarak bilirler ama onu bu kadarla daraltmazlar. Kur'an'ın aynı zamanda bir örnek isimler kitabı olduğunu da bilirler. Bilmek zorundadırlar da.

Baştan sona kadar hayır veya şerde öne çıkmış onlarca isim Kur'an'ımızda boşuna değildir. Babamız Âdem aleyhisselamdan beri pek çok isim; İbrahim, Musa, Nuh, İsa aleyhimusselam pek çok kere ve farklı yerlerde hayrın örnekleri olarak zikredilmektedir. Onların karşısında da Âdem *aleyhisselamın* ilk çocuğundan biri ismi zikredilmeden şerrin örneği olarak geçer. Firavun, Karun, Hâman… şerrin örnekleri olarak önümüze konur. Bu isimler Kur'an'ımızda asla bir tarih bilgisi için değildir. Bir kültürel zenginlik için hiç değildir.

Namazı emreden âyet, ona iman eden mü'mini âyeti gönderen Allah'ın huzurunda hangi hissiyata sevk ediyorsa, firavunu anlatan âyet de o hissiyata sevk etmelidir. Firavun ve benzerleri, iyi bir imanın içini doldurmak için vardır Kur'an'ımızda. Aynı şekilde bilhassa peygamber isimleri bunun için vardır. O isimler ve onların zikrine neden olan olaylar mü'minler için örnekler durumundadır. Binlerce sene önce bu dünya topraklarında bulunmuş bir salih insanın isminin zikredilmesi veya şerri ile

ün yapmış birinin ismi ve dilinden çıkan sözlerin Kur'an'ımızda yer alması ne tarih ne de kültür ile izah edilemez. Kitabımızda adı geçenlerle müspet veya menfi manada bir iman bağlantımız vardır. Onların bizden önce, bugün bizim iman olarak sahiplendiğimiz davanın sahipleri veya düşmanları durumunda oldukları için biz bugün onların sahiplenme veya reddetmede izlerini sürer durumda bulunuyoruz. Onlar önden gittiler, insan olma ve insan olduğumuz için topluca iman teklifi ile muhatap olma noktasında onlarla aynı sonuçları paylaşıyoruz. Bu da onları bilmemizi gerektiriyor. Onların akıbetlerini anlamamızı gerektiriyor.

Bir Âdem aleyhisselam bilgimizi olmalı. Bu bilgi bize kimin çocuğu olduğumuzu sadece altı kişilik bir ailede bile neler olması muhtemeldir, baba olmak çileye talip olmaktır.. gibi temel sabır malzemeleri verecek. Âdem aleyhissalam sadece ilk insan adı olmakla kalmayacak. İlk insan olması kadar insan olmanın nelere mal olacağını da bize öğretmelidir. O örnektir. Kur'an'ımız onu örnek olarak önümüze koymuştur.

Bu kuralı ateşlere atılan İbrahim aleyhisselama da uygulayabiliriz. Babası ile alakası, eşleri ile yaşadıkları örnektir, derstir.

Aynı örneği hiç tereddüde mecal bırakmayacak bir şekilde Nuh aleyhisselamda görmek mümkündür. Sadece tufanla izah edilemez onun yaşadıkları. Zamanı, sabrı, aileyi, evladı anlamak için en temel malzemelerden biri Nuh aleyhisselam örneğidir.

Bir başka muhteşem örnek Musa aleyhisselam olmalıdır önümüzde. Bugünün Yahudi'sini anlamak ve onunla mücadele etmek için önce Musa aleyhisselamı anlamak gerekir. Kur'an'ımızda onlarca kere geçen isimler ve o isimlerin başındaki Musa sözcüğü bize çok şey anlatır. Toplumu, iman etmiş olsa bile insanları, olayları, mücadeleyi, sabrı, sebatı, Allah Teâlâ ile bağlantıyı Musa aleyhisselamda görüp yaşamak iman davasının en öncelikli konularındandır. Bunu anlayabilenler sabrı da anlamış olurlar. Bu anlaşılmadan ise 'iman ettik' sözüne güvenip bocalayabiliriz. Ajansların haberleri ile yoğrulmuş kafalarımız, Kur'an'ımızdaki örneklere yönelmelidir. Kesinlikle bir Hâman bilgimiz olmalıdır. Aksi takdirde memurluğun tapınılan put hâline gelmesini anlayamayız. Anladığımız zaman da iş işten geçmiş olur maazallah.

Artık şunu bilelim: Kitab'ımızdaki kıssalar çocuk kıssaları değildir. O kıssalar büyükler içindir. Fil olayı bugünü anlatıyor. Firavun bugün yaşıyor. Karun bugün vardır. Nemrut şimdi tutuşturdu fırınını. Bunlara karşı İbrahim

olmak, Musa olmak, Nuh olmak bizim anlamamız gereken dersimizdir. Bu kadar açık bu kadar önemli bir gerçektir o isimler. Zira onlar örnektirler.

Adamlık İçin Sıralama Kabiliyeti

Yaşadığımız hayatı işlerimiz ve beklentilerimiz açısından bir sıralama yapmadan yaşayamadığımız ne kadar hakikat ise dinimizi de bir sıralama yapmadan dini hayatta muvaffak olamayacağımız da bir hakikattir. 'İslam/Müslümanlık' diyerek savrulmak başka şey, 'bugün için ve şu kişi için İslam'ın şu emri veya yasağı' demek başka şeydir. Gayet rahat bir şekilde anlaşılıyor ki mevcut din yaşama sıkıntılarımızdan biri kafa ve gündem karışıklığı olmuştur. Çok şey istemenin ve her şeyi yapmaya talip olmanın ağırlığı altında bir şey yapamadan ömür tüketmek sadece israf olarak zikredilebilir. Müslüman insanın gündemi elbette İslam'dır. İslam olarak ne varsa o zorunlu gündemdir. Gündem içinde 'önemli' listesi olmalıdır. Bu liste içinde de 'öncelikli' olarak işaretlenmişler muhakkak olmalıdır.

İmana dair esaslarla muamelata ait bir meselenin aynı tutulması mümkün değildir. Farzlarla nafilelerin eşitleştirilmesi dini bilmemektir. Allah Teâlâ'nın ve Resûlullah *sallallahu aleyhi ve sellemin* emirleri arasında bizzat onların koyduğu bir önem ve öncelik sıralaması vardır. Bu kaldırılamaz. Yasaklar için de benzer şey geçerlidir. Şirkin mahvettiği zemin ile haramlardan bir haramın mahvettiği zemin aynı olamaz. Bir mekruh ile bir haram da bu şekilde karşılaştırılamaz. Dinin bilinmesi gereken en temel ilkelerinden biri olmalıdır bu.

Yeni nesiller yetiştirilirken iman esasları ile nafilelerden bir nafilenin aynı ağırlıkta verilmesi, nafileyi mi iman esası seviyesine çıkarır yoksa iman esaslarından birini mi nafile ile eşit duruma getirir, düşünmek gerekir. Her iki ihtimal de gelecekte hangi arızaları üretecektir bunu merak etmeyenler öğretici olabilirler ama eğitici değildirler.

Bir konunun Kur'an'da geçiyor olması ile İslam tarihi kitaplarından birinde geçiyor olması arasında bağlayıcılık farkı göremeyenler okuma bildiklerini bile söylememelidirler.

Mü'minlere din öğreten öğretmenler, camilerin kürsülerini dolduran hatipler, çocuklarımıza din ve terbiye vermekle mükellef tutulmuş kimseler yapacakları işin sorumluluğunu kavramış olmak zorundadırlar. Acil olan konular vardır, daha acil olanlar vardır. Bir de en acil olanlar vardır. Çocuk için ve büyük için, kadın için ve erkek için, öğrenci olan için ve olmayan

için değişik kararlar verilmesi gereken hususlar vardır. Caddelerde dolaşmak durumunda olan için ve üniversite bahçesinde olan için farklı konular vardır. Dün çok önemli iken bugün için önemli durumuna geçmiş konular vardır.

Ümmetimizin topraklarında basit bir gözlem yaptığımızda görürüz ki, bu ümmetin kadim düşmanları ve onların vârisleri taze bir gündemle savaşmayı becerebilmişlerdir. Her gün yeni bir cephe ve yeni bir gündem oluşturmaktadırlar. Onların ana fikir merkezi olan İblis de geçmişteki fitnelerini taze tutmayı becermektedir. Dün olmayan sorunlar bugün köklü gibi önümüze çıkarılabilmektedir. Mevsimler gibi gündemimiz de değişmekte, dün hayal bile etmediğimizi bugün vakıa olarak izlemekteyiz.

Ümmetimizin önünde duranlar; âlimler ve fikir önderleri asaleti muhafaza ile mevcudu değerlendirmeyi birleştiremeyeceklerse bir iş de yapamayacaklar demektir.

Dinimizden feragat edebileceğimiz tek bir kelime yoktur.

Kur'an'ımızdan bir tek harfi ihmal edemeyiz.

Resûlullah *sallallahu aleyhi ve sellemin* hadisleri olduğu gibi imanımızı himaye eden kalıbımızdır.

Ümmetimizin geçmişindeki icma noktaları sabit değerlerimizdir.

Başta fukahamız olmak üzere bize intikal eden ilim mirası bizimdir, bizi biz yapan değerlerin bütünüdür.

Bunları tartışma konusu yapmamız gerekmiyor, yapamayız da zaten. Bugün nereden başlamalı ve ne yapmalı, önceliğin ne olduğu konumuzdur. Sürücü belgesi olmayanların araç kullanamadıkları gibi usul bilgisi olmayanların, Makasıdu'ş-Şeria'ya vâkıf olmayanların yeni nesilleri yetiştirmede birinci seviyeden görev almamaları gerekmektedir. Din ile oynamak mümkün değildir şüphesiz. Bizim görev alanlarımızda, karşımızda bir imtihan olarak bekleyen konularda neyi nasıl sıralayacağımızı da ayrı bir imtihan çeşidi olarak görmedikçe imtihan kazanmakta zorlanacağız demektir.

Bir sıralama kabiliyeti aranmalıdır din ile ilgilenenlerde. Bu kabiliyet de hitabetten ve yazı yazmaktan önde gelmelidir. Bunu beceremediğimiz zaman nesiller üzerinde büyük bir insan ve umut israfı çıkacaktır ortaya. Bu da mesuliyeti olan bir sonuçtur. Bu mesuliyeti düşmanlarımıza yıkamayız.

Şüpheler ve şehvetler iki kayma noktasıdır. Dinden ve dinin önündekilerden şüphe eden genç kayar. Şehveti de onu biraz daha hızlı

kaymaya doğru iter. Bu nedenle gençlerin gündeminde, hakikati öğrenme adı ile de olsa şüpheler ve şehvetler risk alanları olarak bilinmelidir.

Adamlığın önünde engellerden bir engeldir bunlar.

Genç İçin En Kötü Kötü

Kötü arkadaş en kötü kötüdür. Özellikle gençler birbirlerinin örneği olmada ve kötüye karşı cüret kazandırmada arkadaştan yoğun bir şekilde etkilenmektedirler. Önce çevre ve arkadaş temizliği belki de bilgi edinmekten daha önemli görülmelidir.

Bu da adam olmayı engeller.

* * *

Adamlığın yerleşmesi insanın öncelikli bir hayatı yaşaması ile kolay olur. Önemlileri bir arada tutmak ve yapmaktan daha önemlisi, neyin öne geçirilmesi gerektiğini bilip yapmaktır. Önemli işlerde yoğunlaşıp yaşarken önceliği olanın ihmal edilmesi bir yanılgıdır. Bunu da tecrübesi olanların tecrübesinden yararlanarak çözebiliriz.

* * *

Mubahlar ya da helaller serbest şeylerdir ama hiçbir şey sınırsız olmamalıdır. Gençlerin mubahları sınırsız kullanmaları harama doğru cesaret nedenleri olmaktadır. Bugün sınırsız mubah yarın adım adım yaklaşılan haram olabilir. Sınırsız değil dengeli ve gerekli mubah olmalıdır. Adamlık ise neyi nerede kullanacağını bilmekle başlamaktadır. Böyle bir durum, mubahların gizli bir zehir gibi zarar vermesine benzer.

Adam Olan İffetlidir

İffetli olmak Türkçe'deki namuslu olmaya denk bir kavramdır. Ölçüsüzlüğün ve korkusuzluğun yaygınlaştığı bir asırda iffet mü'min gençten beklenen, imandan sonraki en öncelikli kıymettir.

İffet elbette öncelikli olarak cinsel organların haramdan korunması olacaktır. Bunun yanında dil de iffetli olmalıdır. El de iffetli olmalıdır. Allah'ın temiz kullarını sevdiğini bilmeliyiz.

Şehvetli olmak gencin kusuru değildir; Allah öyle murat edip yaratmıştır. Gencin imtihanı şehvetini disiplin altına almasındadır.

Gerçek Adamlığa Engel Olabilir

– Ahireti unutturan ya da ertelettiren dünyalık sevgisi,
– Zamanına ve yerine göre gereken cihadı ihmal etmek,
– Dine hizmette sorumluluktan kaçınmak,
– Günahlardan istiğfarı geciktirmek,
– Bencillik, cemaat adamı olamamak,
almasını ve vermesini bilememek,
– Şeytanı büyük bir heykel gibi karşısına çıkacak
zannederken adım adım onu izleyen bir hayat yaşamak,
– İlmi diploma zannedip asıl gereken ilimden mahrum olmak
Gerçek adamlığa engel olabilir.

Yarının Büyük Tehlikesi

Bugün mü'minler olarak sıkıntısını yaşadığımız olaylar listesinin, büyük oranda dünkü mü'min kardeşlerimizin hatalarının uzantıları olduğu açık bir gerçektir. Onların çaresizlikten kaynaklanan hatalar yapmış veya ihmalden dolayı işlemiş olmaları bu gerçeği gizleyemeyecektir. O nesil de bir önceki nesli böyle bir iddia ile sorgulayacaktır şüphesiz.

Uygarlıktan ahlâka kadar elimizde ne varsa iyisi ve kötüsü ile önceki nesilden bize intikal eden ya da onların çekirdeğini ilettiği, bizim de büyüttüğümüz şeylerdir. Bize namazı, orucu, haccı kusursuz bir şekilde ilettiklerine minnettarız. Mü'minlerin manevî değerleri ve maddî imkânları uğruna yaptıkları fedakârlıkları da unutamayız. Allah Teâlâ onlara mağfireti ve rahmeti ile muamele buyursun. Bilhassa dönüşüm dönemleri diyebileceğimiz zamanların mü'minleri hakkında hüsnü zannımız vardır.

Yarınki nesillerin böyle bir muhasebeyi bizim için yapacaklarında da şüphemiz yoktur. O nesiller yapmasa bile Rabbimizin huzurunda namaz ve oruç kadar 'namaz ve orucun ekseninde hayat anlayışı' başlıklı bir muhasebe muhakkak olacaktır. Biz bugün dünküleri konuşuyoruz, yarınkiler de bugünküleri konuşacaklardır. Bıraktığımız mirasımız, beton yığını camiler, okullar, medreseler kadar hayat anlayışımız, dini yaşama tarzımız da bizim üzerimizden konuşulacaktır. Muhteşem binalar, göğüs kabartan törenler, büyük büyük iddialar bir sonraki nesillere bizim adımıza intikal ederken bizim mü'min kimliğimizin içini nasıl doldurduğumuz da gündem olacaktır. Bundan mesela üç asır önce ortaya çıkarılan bid'atler bugün dinin önünde barikat gibi duruyor diye hayıflanıyoruz. Yarınki nesil de bugün bizim benimseyerek mü'min kimliğimizin içinde erittiğimiz hatalarımızı muhasebe edeceklerdir şüphesiz.

Din adına bir noktada durup çalışanlar elbette Allah'ın rızasını kazanmayı gaye edinmişlerdir. Yaptıklarının hülasası, Allah'ın rızasını kazanmaktır. Allah'ın rızasını kazanmanın sadece bugün gözümüzle izleyebileceğimiz ya da ahirette amel defterlerimizde göreceğimiz şeyler olarak ele alınması eksiktir. 'Mü'minlerin de göreceği' işler yapmayı da Allah'ın razı olması için yapacağımız işler arasına sokmaya mecburuz.

Biz ashab-ı kiramı, dinimiz adına yaptıkları işler nedeniyle minnetle anıyoruz. Onlar, o gayreti göstermeseler mesela sadece Mescid-i Nebi'ye kapanıp namaz kılsalar, salavat getirselerdi bugünkü İslam hangi İslam olurdu diye ürküyoruz. Allah onlardan razı olsun, ne himmetli ve kapsamlı işler yaptılar. Yaptıkları onlara da yetti, kıyamete kadar gelecek bütün nesillere de yetecek biiznillah. İslam, onların İslam'ıdır, Müslümanlık da onların Müslümanlığıdır.

Bizim neslimizden yarına intikal etmesi durumunda bu neslin mü'minlerinin aleyhine olacak bir gelişmeyi gündemimize almalıyız. Bir sorun olarak önümüzde duran bu sıkıntıyı giderebiliriz veya gideremeyiz, bu çok önemli değildir. Önemli ve öncelikli olan, böyle bir sıkıntının varlığını hissedip gerekeni yapmaya çalışıyor olmamızdır. Bu asrın nesli olarak biz hangi sıkıntı ile karşılaştı isek imtihanımız da o olacaktır. Namaz bütün zamanların ibadetidir. İman bütün zamanlarda aynıdır. Kâ'be hep aynı yerdedir. İmtihanlar ise nesilden nesle hatta yöreden yöreye bile renk farkı göstermektedir.

Yarınki nesillerin, bugünkü nesilleri kınayabilecekleri sözünü ettiğimiz bu hata şudur: Dinimizi kendimize uyarlıyoruz. Medine'deki İslam'ı İstanbul'a uyarlıyoruz.

Dinimizi kendimize göre şekillendirme hatasının yer yer farklılık arz eden görüntüleri dikkat çekiyor. İslam'ı bir köşesinden tutma yani Allah'ın emirlerinden birini adeta dindeki 'bizim branşımız' durumuna getirme sözünü ettiğimiz bu hatanın en yaygın şeklidir.

Eğer din adına elimizle tuttuğumuz mesela namaz ise iyi bir mü'min olmayı namaz kılmakla sınırlandırmakta sakınca görmüyoruz. Dinin diğer namaz gibi kati emrettiklerini ise ya yok sayıyoruz ya da onlar kimin nasibine düştü ise onlar yapsın mantığı ile bakıyoruz. Bunun neticesinde başta cihat olmak üzere pek çok ibadet tarihte kalmış eski Müslümanların uygulamaları gibi kalmaktadır.

Dini bir köşesinden tutmayı yeterli bulmakla, dinin tamamına güç yetirememek arasında elbette fark vardır.

Yarınki Müslümanlar başta cihat olmak üzere ihmal edilmiş veya ikinci sınıf konular arasına itilmiş din hükümleri ile karşılaştıklarında onlara öyle bir İslam idrakini intikal ettiren nesli hayırla yâd etmeyeceklerdir. İslam, Medine'deki özellikleri ile kıyamete kadar taşınmalıdır. Belli çağlara veya belli yörelere göre şekillendirilmiş İslam, yaşanmış ve Allah'ın rızasını kazandırmış bir İslam değildir.

Şu veya bu bid'at ele alınırken bu başlık da düşünülmelidir.

Çocuklarımızı İslam öğrenmeleri için öğretip eğitirken bu düşünülmelidir. Bizim kişisel ve yöresel menfaat ve beklentilerimizi aşıladığımız hâlde İslam adına yapıyoruz dememiz bizi kurtarabilir mi?

Tesettürün kendisinin ve tesettür idrakinin aldığı şeklin bizi yarınki nesiller önünde nasıl bir mülahazaya sevk edeceğini iyi düşünmeliyiz.

Siyasette girdiğimiz veya sokulduğumuz maceraların bizi nereye sürükleyeceğini, yarınki nesillere İslam intikal ettirirken hangi İslam'ı intikal ettireceğimizi düşünmeliyiz.

Din bize emanettir. Bu emaneti müzelerde korumak ya da ilahiyat fakültelerinin, medreselerin ders müfredatında yaşatmak 'korumak' olabilir mi? Düşünülmesi ve gereğinin yapılması zorunlu bir soru olarak zihnimize girmelidir bu.

Sorumluluk Oranımız

İnsanlığımızla alakalı, dinimizden kaynaklı işlerde haberlerden etkilendiğimiz kadarı ile sorumluluk alamayacağımız çok açık bir gerçektir. Üzerimize binen ekonomik yük veya siyasî ağırlığın da sorumluluk oranımızı belirleyemeyeceği kesin bir gerçektir. Sorumluluk payımızı, kalbimizin meylettiği siyasî kadrolara da havale edemeyiz.

İnsanız, insan olduğumuz için de Müslüman olarak yaşıyoruz. İnsan olmak ve Müslüman olarak yaşamak bizim temel karakterimiz olduğu sürece değer ölçümüz de insanlık ve Müslümanlık olmalıdır. İnsanlık ve insanlığın geleceği üzerindeki olumsuz uygulamalarda bizim endişemiz de sorumluluğumuz da insanlık kadar olmalıdır. Müslümanlık üzerindeki bütün olumsuz uygulamalar, bugün veya yarını umutsuz hâle getiren projeler, yangınlar ve seller üzerindeki endişelerimiz kesinlikle Müslümanlığımız kadar olmadıkça içini doldurduğumuz bir Müslümanlık iddiasında bulunamayız. Endişemiz Müslümanlığımızdan kaynaklanıyorsa, endişemizin oranını da Müslüman olma oranımız belirleyecektir. Endişemiz kadar da sorumluluğumuz vardır.

Belki satır arasına sıkıştırılması gereken bir gerçek daha vardır. İçimizi sızlatacak kadar ağır olsa da o gerçek şudur: Allah katındaki muhasebemiz esnasında bizim, sorumluluğumuza dair bölüme gelindiğinde herhâlde, 'sorumluluk edebiyatı' yapmış olmamız işimize yaramayacaktır. Ücretli ağlayıcılar gibi ümmetin hâlihazırı ve geleceği üzerine kâğıtta kalan,

edebiyat metni niteliğini aşmayan sözlerimiz ve tavırlarımız hesap yerinde geçer akçe niteliğinde olmayacaktır.

Malımız, ilmimiz, yaşımız/görmüşlüğümüz, itibarımız, söz gücümüz, bedensel kapasitemiz, aile sahibi oluşumuz, sosyal kimliğimiz.. bütün bunlar Müslüman kimliğimizle oluşturduğumuz şahsiyetimiz olduğuna göre bir muhasebede hesabımız da bunlarla karşılaştırılarak oluşturulacaktır. Yaşadığımız dönemin Mekke dönemi olması ile Medine dönemi olması arasında fark olması gerekiyor. İtikatta kendimizi Mekke dönemine hasrederken pratikte fetihler sonrasının Müslümanlığını yaşar gibi nasıl olabiliriz?

Sorumluluk alanlarımızın kendi nefsimizle başladığı bir hakikattir. Önce kendimizden sorumluyuz şüphesiz. Sonra aile fertlerimiz gelecek. Sonra da bir nokta gibi ortasında durduğumuz ümmetimizin bizi kuşatan dairesi içinde kalan bu ümmetin bütünü ve ümmetin değerleri gelecektir. Bu ümmetin toprakları üzerinde oyun oynayan bir çocuktan semalarına yerleştirilmiş bir uyduya kadar her şeyde bir sorumluluğumuz bulunmaktadır. Bu sorumluluk oranı herkese göre farklı olabilir.

En başta iman iddiamızın kapasitesi nelerden ne kadar sorumlu olacağımızı belirleyecektir. Daha sonra da Allah Teâlâ'nın bize ihsan ettiği nimetler üzerinden hesap alanımızı belirleyeceğiz. İcra ettiğimiz meslek de bir etken olarak unutulmamalıdır. Bir cami imamının ve o camide namaz kılan Müslümanların caminin içindeki namazın kalitesinden muhasebe edilmeyeceklerini düşünemeyiz. Caminin içinde namazın kalitesini, caminin dışında da namaza gelmeyenlerin eksikliğini muhasebe ederiz. Bir camide namaz kılmak, o caminin müdavimi olarak bilinmek, o caminin içinde bulunan insan sayısının artması ile ilgilenmek demektir. Cami imamlığı ile görevlendirilmiş bir Müslüman, birinci derecede bu sorumluluktan pay alıyorsa da sonraki derecelerde o camide namaz kılan herkes o sorumluluğu paylaşacak demektir. Camide cemaatle namaz kılmanın oluşturduğu sevabı paylaşırken hissettiklerimizi yani kazandığımız sevaplar ve cennet umudu açısından elde ettiklerimizi, o sevaplardan yıllar boyu mahrum kalanların akıbetleri ile alakalı endişeyi taşımıyor olamayız. Bu bir bencillik olur ki dinimiz bunu bizden uzak tutmak için vardır zaten.

Bir başka örnek de Ramazan ve iftar üzerinden ele alınabilir. Ramazanlarda fakirlerin hâlini anlamanın sonucu olarak iftar vermemiz, erzak ve sadaka dağıtmamız şüphesiz gereklidir ve mübarektir. Sorumluluk

açısından ise bu yeterli değildir. Fakirlerin hâlini Ramazan iftarından anlıyor olmak eğer bir edebiyat niteliğini aşacaksa, Müslümanlar olarak o fakirlik hâlinin İslam ümmetinden tamamen uzaklaştırılması için projeler üretmek de sorumluluk alanımızda bulunmaktadır. Evet, her Müslüman'ın bu projeyi üretip pratiğe koymasını bekleyecek değiliz. Siyasetle ilgilenenleri başta olmak üzere Müslümanların sivil toplum önderleri, yazarları, âlimleri, mal sahipleri, söz sahipleri, Allah'ın nimetlerinden bir nimeti ile ihsan görmüşleri ne oranda sorumluluk taşıdıklarını düşünmek ve gereğini yapmak durumundadırlar.

Ümmet olmak budur. Bunun için ümmetiz.

Namazda saf tuttuğumuz gibi hayatı da saf düzeni ile yaşamaya mecburuz. Sorumluluğumuzu geçiştirecek sadakalara güvenemeyiz. Üreteceğimiz ve çare oluşturacak projeler yerine sadaka veremeyiz. Hiçbir iftar menüsü, katılımcısı ne kadar yoğun olursa olsun, ümmetin üzerinden açlığı ve sefaleti gideren bir proje kadar yaygın ve etkin sadaka olamaz. Gerçekler bunu söylüyor; yıllardan beri, belki de asırlardan beri bütün coğrafya bu sorumluluğu hatırlatıyor.

Biz büyük bir ümmetin bir kişilik ferdi olabiliriz. Payımız milyarda bir de olabilir. Rakam ne olursa olsun adımız, sorumlular listesindedir.

Sen Başkasın!

İnsanlar öncekilerin hatalarını, yaptıkları yanlışları sayıp dururlar. Bu onları rahatlatır, öncekilerin hatalarını, yapamadıklarını sayıp durmanın bir görev olduğunu zannetmezler ama görev gibi yaparlar bunu.

Sen, bu ümmetin genci öyle yapamazsın. Sen bu ümmetin bugünü ve yarınısın. Öncekilerin yanlışları sana mazeret oluşturmuyor. Sen yapılmayanları yapmak için varsın. Sen bu ümmetin aziz gencisin.

* * *

Vazifen eksikleri tamamlamak, dünyayı düzeltmek, kötüleri imha etmek, her insanı secdeye kapandırmak, Ramazan'da herkesi oruçlu yapmak, herkesi hacca götürmek, çıplakları giyindirmek, açları doyurmak, her yere camiler yapmak, herkese Kur'an okutturmak… değildir.

Senin vazifen, Rabbine bütün bunları ve daha fazlasını yapmak için samimi bir şekilde gayret ettiğini göstermektir. Rabbin samimiyet ölçüyor, kalabalık ölçmüyor.

* * *

Başta İsrailoğulları olmak üzere eski ümmetlerin gençleri de ihtiyarları da peygamberlerini yalnız bıraktılar. Zor zamanlarda yanlarında olmadılar. ‘Sen ve Rabbin gidin, biz burada bekleriz sizi’ dediler. Kendi menfaatlerine olan işleri bile böyle savsakladılar. Allah da onları en ağır azaplarla cezalandırdı.

Muhammed aleyhisselamın ashabı ise öyle yapmadılar. ‘Biz Yahudilerin peygamberlerine dediği gibi demeyiz sana, atını denize sürersen arkandan yürürüz’ dediler. Öyle de yaptılar. Allah onlardan razı olsun. En zor zamanlarda Peygamber aleyhisselamın yanında etten kemikten kale oldular adeta. Onu yalnız bırakmadılar; bedenleri, fikirleri ve hatta hayalleri ile bile onun yanında oldular.

Sen şimdi o ümmetin gencisin. O mübarek neslin peşinden gidiyorsun. Peygamber aleyhisselamın sana ihtiyaç hissettiği her yerde bulunacaksın. Kenarda durup seyredemezsin.

İnsanlık iki genç nesil gördü. Biri İsrailoğullarının sıkışınca kaçan neslidir. Diğeri de Eneslerin, Üsamelerin, Yasirlerin yiğit ve vefakâr neslidir. Ve sen şimdi tercihini yapacaksın. Yarın senin hayatının muhasebesi görülürken hayatının hangi ağırlıkta geçtiği görülecek, unutmayasın.

Okuma Kapasitesi

Alfabe bilen herkes okurdur şüphesiz. Ne okuduğu da önemlidir okuyan için. Önemli olan bir alt başlık da okuyanın okuduğundan ne anladığıdır. Herkes okuyor ama okuduğunu çözebilenler sınırlı oluyor.

Müslüman olarak Kur'an'ımızı okuyoruz ama okuduğumuz Kur'an'ımızı çözmekte zorlanıyoruz. Tefsirler üzerinden onu anlamaya çalışmayı 'Kur'an'ımızı anlamış olmak' olarak göremeyiz. Kâinatı anlamakta zorlananların kâinat kitabını okuyup anladıklarını söylemeleri içi doldurulamamış bir ifade olur.

Mü'min okumalıdır; kitap okumalıdır, yazı okumalıdır. Mü'min olayları ve insanları da okumalıdır. Evi, mescidi, çarşıyı, caddeyi okuyabilen mü'min olmak gerekiyor. Evliliği, ticareti, siyaseti ve işi okuyamadan iş yapmak mümkün değildir. Birilerinin okuduğu ile hayata bakanlar başkasının menfaatlerini anlayacaklardır. Akide olarak mü'min akidesi taşıyıp düşünce olarak başkalarının düşündüğünü düşünmenin temelindeki sıkıntı budur. Sosyal olayları haber bültenlerinden anlamaya çalışanlar böyle bir daire içinde yol aldıklarını anladıklarında çok geç kalmış olmaktadırlar.

Mü'min basireti ve feraseti dediğimiz şey budur. Olmayanı tahmin etmede, olanın akıbetini takdir etmede ileri görüşlülük olarak da görebiliriz bunu. Mü'min olmak kimliğimizin adı olduğuna göre 'Allah'ın nuru ile bakmak' da tavrımız olmalıdır. Allah'ın nuru ile bakanla adeta kör gözle bakan arasında böyle bir açı farkı gereklidir. Olayları okuyabilen mü'minler olmak bizim için bir tercih konusu değildir. Mü'min olmamız bizi, kitap okur gibi olayları okuyabilir olmaya mecbur etmektedir. Kâinatı okuyabilenler asıl alfabeyi çözmüş kimselerdirler. Harflerden oluşan alfabe ile kıtalardan ve insanlardan oluşan alfabe arasında yazılma ve izlenebilme benzerliği olmayabilir. Okuması gereken 'okur' açısından iki alfabe de aynıdır. Eğer meseleye iman esaslı bir ilke üzerinden bakacaksak bu okuyabilir/okuyamaz farkı böyle anlaşılacaktır.

Peygamber aleyhisselam Efendimiz mucizelerle müeyyed olduğu için büyük bir alanı okuyabildi. Bizim onun okuyabildiğini okumamız beklenmeyecektir bizden. Bizden beklenen onun bize öğrettiği alfabe

üzerinden okuyabilir olmamızdır. O mucizelerle müeyyed idi. Biz de onun eğitimi ile okuryazar duruma geldik; dünyayı, ahireti, başı ve sonu, sebepleri ve sonuçları bize öğreterek ayrıldı aramızdan. Hikmetler ve akıbetler gösterdi bize.

Bizim olaylara bu noktadan takılıp kalmış görüntümüz bir tür cahilliktir. Tehditler önünde yılmamız ve tehditlerin muhtevasını idrak edemeyişimiz, kitap sahibi olmayanlar düzeyine düşüştür. Mü'min fertler olarak, ümmet olarak kendi planlarımızı, geçmiş muhasebesini ve gelecek planlamasını yapamayışımız elimizdeki alfabenin cahilleri olmamız neticesini getirecektir. Eldeki okuma imkânı ve fırsatlarına rağmen cahil kalmak katmerli cahillikten öte bir anlam ifade etmeyecektir.

Ömer bin Hattab radıyallahu anh, mucizelerle müeyyed değildi. Sadece Resûlullah *sallallahu aleyhi ve sellemin* öğrettiği alfabeyi çözmüştü. Çok iyi okuyor, okuduğunu iyi anlıyordu. Bunun için de Kisra'nın sarayındaki mücevherler yüklü develerle Medine'ye taşınırken herkesin mutluluktan gözyaşı akıttığı bir günde hüzünlü bir eda ile izlendi. Ürkmüş ve endişeye dalmış hâli dikkat çekti. Görünürde ümmet zenginleşiyor, Resûlullah *sallallahu aleyhi ve sellemin* bir müjdesi gerçekleşiyordu. Sevinilmesi gereken bir zamanda o üzülüyor, endişeleniyordu. Fakir Medine zengin olacaktı hâlbuki. Medine'nin yüzü gülecekti. Olan da yıllar önce müjdesi verilmiş bir hakikatti. O ise mahzundu, endişeli idi.

Nedeni sorulunca da Ömer, okuryazarlığını gösteren bir cevap verdi: Allah, bizi fakirlikle ve müşriklerin baskısı ile imtihan ederken bu bir servet imtihanına dönüşüyor artık!

Gerçekten mükemmel bir okuyuştu bu. O günden sonra ümmetin en önemli ve aşılamaz dertlerinden biri oldu servet. Müşriklere karşı direnmesi gerekenlerin nefislere ve servet temennilerine karşı direnmeleri gerekecekti. Ömer radıyallahu anh yanılmadı. Güzel okudu, doğru okudu.

Bugünkü olayları anlamada ve yorumlamada ne kadar okuryazar olduğumuzun muhasebesini yapabiliriz. Bize, bizden olmayanların anlatmak istediklerini mi anlıyoruz yoksa Kur'an'lı mü'minler olarak okuryazarlığımızın sonucu okuduklarımızı mı anlıyoruz? Biberden bile lezzet çıkarır gibi facialardan bile umut üretebiliyor, dertlerimizden bile teselli alabiliyor muyuz? Uhud'u derse dönüştürenlerin izini sürdüğümüzü söylediğimize göre yaralarımızı okuyup fetih müjdelerini anlayabilmemiz gerekmiyor mu? Yoksa okuyamadığımız Kur'an ile mi bir aradayız? Dilini anlayamadığımız bir dünyada mı yaşıyoruz?

Ne kötü bir durumdur bizim için, dilini anlayamadığımız bir dünyada yaşamak; iki yabancı gibi ama bir arada, iç içe olmak! Dünyada uzaylı gibi ya da uzayda dünyalı gibi, pek garip ikisi de.

İlimde de Denge Gerekiyor

İçinde yaşadığımız dünyamızda her şey yerli yerinde ve hikmet üzeredir. Dünyayı kullanan insan da bedeniyle, aklıyla hikmetin ta kendisi denecek bir güzellikte yaratılmıştır. Dünyayı ve insanı kulluk çizgisinde tutmak için Allah'ın gönderdiği dini de olduğu gibi hikmettir. Dinin özü olan Kur'an'ımız zaten hikmetin kaynağıdır.

Müslüman'ı Müslüman yapan İslam, başta dünya ve ahiret olmak üzere her şeyi dengelemektedir. Gece ile gündüz coğrafyada bir parça olarak nasıl ahenkli ise Müslüman'ı Müslüman yapan İslam, onun geceyi ve gündüzü her ikisi için en doğru şekliyle dengelemektedir. Bu şu anlama gelir: Gece ve gündüz birbirlerini tamamlayacak bir ahenk içindedirler. İslam da o ahenge göre bir kulluk emretmiştir. Geceninki gündüze kaydırıldığında veya aksi yapıldığında dengesizlik çıkar ortaya. Bu da kullukta eksikliktir. Buradaki azamet, ahenge uyumlu bir sistem olmuş olmasıdır.

Namazda bu ahengi görebiliriz. Sabah namazının vakti ve şekli ile ikindi namazının vakti ve şekli arasında vardır bu. Hikmetini gerektiği gibi idrak edemiyor olsak da hakikat budur. Yılın her gününe tesadüf edecek şekilde tutulan Ramazan orucunda, bütün dünya mü'minlerini aynı standartlarda bir araya getiren hac ibadetinde de görülebilir bu.

Dinimizin hangi bölümü alınırsa alınsın o bölümde dışarıdan izleyenin de onu yaşayanın da görebileceği bir ahenk ve denge muhakkak vardır.

Dinimiz her şeyi bir denge üzerine oturtmuş iken, dini öğrenmede dengesizlik kabul edilemez. Sadece namaz kılmak İslam olmayacağı gibi sadece namazla sınırlandırılmış bir ilim de İslam'ın öğretildiği ilim değildir. Namaz ve namazla bağlantılı konular dinin sadece bir bölümüdür. Evet, namazın dindeki ağırlığı ilim olarak öğrenildiğinde de ilmin içinde bir ağırlık olarak yansır ama hiçbir şekilde sadece namaz etrafında dönen ilim bir bütünü temsil etmez. İslam bütün hayatı kuşatıyor ve kuşattığını da dengede tutuyor. Ona dair ilimlerde de denge olmalıdır.

Kavramlarımızın bizdeki derin hissiyatı, ilim tahsilinde dengesizliğe sevk ettiğinde fırsat kaçırmış duruma düşeriz. Sadece Arapça üzerinden bir örnekleme yapabiliriz. Arapça bizim için asla 'yabancı dil' değildir. Arapça dinimizin dilidir. Onu öğrenmeyi bir dil öğrenmenin ötesinde görmek

zorundayız. Arapça için verilen emeği bir cihat olarak kabul etmemizde hiçbir sakınca yoktur. Arapça için harcanan emek ibadettir. Zira Arapça ilimdir, ilim de ibadettir. Buna rağmen, bir dil uzmanlaşması olarak planlanmayan ya da kabiliyeti dil üzerine olmayan biri için yapılan bir planlamada onlarca yılın Arapça kitapları üzerinde harcanması dengesizliktir.

Şu kadar sene Arapça öğrenmek neticede ne sağlıyor? Bu sorunun cevabı eğer 'dinimizin şu meselesini bütün ayrıntıları ile öğrenmeyi sağlıyor' değilse planlama hatası var demektir. Nihayetinde Arapça bir alettir. Evet, Kur'an dilidir Arapça ama yine de alettir; Kur'an aletidir. Kur'an değildir. Maksat Arap dilinin kendisi değildir. O dil ile ulaşılacak olan Kur'an'ımızdır.

Arapça da diğer din ilimleri de bu hassasiyet üzerinden öğretilmeli ve öğrenilmelidir. Program dolmuş olsun diye medrese işletemeyiz. Yıllar sonra 'çok okumuş/icazetli' kadrolar gayemiz olamaz. Ümmetimizin umudu ve beklentisi olan önderlerin yetiştirilmesine ilim demeliyiz. Evlerimizdeki okumalarımızda da bu hassasiyet gözetilmelidir. İhtiyacımız olan ve pratik olarak en acil ihtiyaç hissettiğimiz bilgi, aradığımız bilgi olmalıdır. Kitap yüklenmek ile kitaptan öğrenip amel etmek farklı şeylerdir.

Herkese aynı bilgiyi vermek eğitim olmaktan çok, iş yapmış olmak olabilir. Kim-neyi-ne kadar öğrenecek, kim öğrendiği ile neticede ne yapabilecek? Bu da öğrenilmesi gereken bir ilimdir. Tefsirde, fıkıhta, hadiste, akide ilminde böyle olmalıdır bu. İlimde de bir denge ve ahenk arayışımız ciddiyetimizin göstergesi olacaktır.

Hudûd'suz Olamayız

Bugün internet ve diğer iletişim imkânları aklı zorlayacak seviyeye ulaşmıştır. Neredeyse cinlere mal edilecek işler üretilmektedir. Uzaklık ve mesafeler sıfırlanmıştır dense mübalağa sayılmayacaktır. Bir ihtiyaç maddesi olarak internet ve internetle kullanılan aletler 'hâcât-ı asliyyeden' sayıldı sayılacaktır. Teknoloji hayatı kuşatmış durumdadır. İletişim teknolojisi ise hayatı kuşatan teknolojiyi de kuşatmaktadır.

Hayata Müslüman gözlüğü ile bakmakla mükellef olan iman ehlinin, bu büyük teknolojiyi nimet standartlarında kullanması imanın gereğidir. Mü'min, Allah'ın bütün nimetlerine bu gözle bakar. Her nimet, nimet olarak kullanıldığında bir şükür nedeni olur. Nimet standardı dışına taşırıldığında ise helak nedeni olur. Elimizdeki mal, aile fertlerimiz ve bütün nimetler bu kural dairesi içinde kalır.

İnternetten cep telefonu cihazına kadar elimizdeki bütün iletişim sistemleri ve cihazları ya şükrünü yapmaya gayret ettiğimiz için nimet babından bizimle bulunan imkânlar olarak kalacaktır ya da ateş olup bizi yakacaktır. Buradaki ince çizgi siyaset erbabından aile reislerine kadar mü'min olan herkesi ilgilendirmektedir. Bugün internet için 'ahlâk' eksenli bir sorun yumağı önümüze konmaktadır. İnterneti risk olarak gösteren başlıkların altı ahlâk ve müstehcenlik alt başlıkları ile doldurulmaya çalışılıyor. Şüphesiz yanlış da değildir bu. Çocuklardan ihtiyarlara kadar herkesin elinde cin karakterli bir cihaz ahlâk açısından bir risk taşımaktadır.

Biraz daha farklı bir tasnifle internet üzerindeki çalışmaları ele almamız gerekiyor. Bu farklılık internetin hayatımızı kuşatma gücü ve kapsamlılığı ile orantılı olmalıdır.

a- İnternet ve onu kullanmayı sağlayan cihazların nimet olarak kullanılması birinci başlık olmalıdır. Müslüman olarak biz, interneti müstehcenlik için kullanmadık diye nimet standardına çıkarmış olmayız. İnsanların deniz kenarındaki çıplak görüntülerini 'güneşi bu şekilde kullanamazsınız' diyerek engelleyecek olsak, güneş gibi bir nimeti nimet olarak değerlendirmiş olmamız için yeterli bir iş yapmış sayılmayız. Daha ötesini düşünmeye mecburuz. İnternet, bu asrın büyük bir nimeti olarak tam

anlamı ile ‘Allah’ın bir nimeti’ standardında görülmeli ve kullanılmalıdır. Bu büyük başlığın altını onlarca küçük başlıkla doldurmalıyız.

b- İnternet hızı, masraf ve araç azlığını temsil ediyor. Bugün ise biz, internete bağımlı hâle gelmiş olmamıza rağmen insanî ilişkilerimizi ve ibadetlerimizi hızlandıramadık. İnternet sayesinde sılayırahime daha çok vakit ayırma fırsatı bulamadık. Namazlarımızı cemaatle kılmaya ayıracak vakit üretemedik. İnternetsiz zamanda insanların bu tür sorumluluklarına vakit bulabildikleri hâlde internet bağımlıları olarak bizim vakit sıkıntısı yaşamamız için ne denebilir, nasıl bir yorum yapılabilir? Garip bir görüntü olarak, internet yüzünden bir evin içindekilerin birbirlerini görüp konuşmadan sabahlamaları ve sabah vaktinde evden ayrılmaları nasıl bir garabeti simgelemektedir? Bu da ikinci ana başlığımız olsun. Hız harikası, hayatımızın akışını mı durduruyor acaba?

c- İnternetin bizi birleştiriciliği şu ana kadar ters gerçekleştirmiştir. Adeta internet, insanın insandan uzak durmasına, görmeden, temas etmeden, tebessüm etmeden mesajlaşmaya yol açmıştır. Uzaktan insanlık uygulanan bir vadiye sürmektedir bizi. İnsanlığımızı kaybetme nedenimiz olan bir fırsat nimet değildir. Nimete dönüştürülmesi ise bizim için bir sorumluluktur.

d- Şimdi ahlâk başlığını açabiliriz. İnternet ahlâkımızı dar bir alana sıkıştırmaktadır. Bir yandan da bize ait olmayan ahlâka zorlamaktadır bizi. Ahlâkımız erirken biz eririz, o yok duruma gelirse biz yok oluruz. Ahlâk bilir bir internet, bizim talebimiz olan internettir. Haramlara geçiş köprüsü gibi kullanılan ya da aileler için aslını yitirme nedenleri taşıyan iletişim, bir tür alkol işlevi görmektedir. Alkolün bütün kötülüklerin anası olmasına benzer bir durum da internette varsa bizim görevimiz belli demektir. Kullanmasını bilerek, onu sınırsızlıktan arındırıp sınırlar içine alarak kullanmaya mecburuz.

Biz mü’miniz. İmanımız bize bir hudûd koymuştur. O hudûdu kollamak imanımızın zorunlu emridir. İnternetsiz kalabiliriz ama hudûdsuz kalamayız.

Firavunsuz Olmaz

Cennete girme yollarını gösteren iman kitabımız Kur'an'ımızın zikrettiği isimlerden biri Firavun ismidir. Bu bir isim midir, lakap mıdır? Böyle bir soru önemli değildir. Önemli olan Kur'an'ımızın bir iman kitabı olarak bu ismi önümüze koymuş olmasıdır.

Kitabımıza adeta bütünü bir sayfaya yazılmış gibi tasarlayıp baktığımızda şu neticeye ulaşırız: Firavuna bakıp Muhammed aleyhisselama iman edilmektedir. Firavun, bir insan tipinin adıdır. Hayrın negatifidir. Şerrin örneğidir. Batılın simgesidir. Azmış olmanın adresidir. Beyazın karşısında siyahtır o. Beyazı arayanlar siyahı bilirlerse beyazı bulacaklardır. Hakkı arayanlar da batıldan geçebildikleri zaman ve mekânlarda onu bulabileceklerdir. Bunun için de firavun, cennet haritamızın üzerinde önemli bir işarettir.

Firavunsuz bir dünya olamaz. Firavunsuz bir imtihan beklenemez. Dünya gece ile gündüzün ortak kullanıldığı bir alandır. Tıpkı doğmakla ölmenin ortak kullanıldığı bir alan olduğu gibidir bu. Kimsenin Firavunsuz bir dünya beklentisi olamaz. Ne kelîmullah olan Musa aleyhisselam Firavunsuz bir alan isteyebildi ne de Allah'ı ve rızasını arayan bir mü'min Firavunsuz zaman ve mekân bekleyebilir. Varlık nedenimiz gibidir o. Gecenin gündüze, gündüzün de geceye borçluluğu gibi bir şeydir bu.

Firavun şeytanın görülebilen yüzüdür. Şeytan bizden önce vardı. Bizden sonra da olacaktır. Batılın adı ve enerjisi olarak o eksik olmayacaktır. Görünen yüzü olan Firavun da, nerede bir şeytanlık gerekiyorsa görünen yüz olarak ortaya çıkacaktır. Ezecek, öldürecek ve zulmedecektir. Mısır onun dünya dönerken muayyen bir vakitte güneş ışınları ile izlenebilen bir anını anlatır sadece. Mesele şeytanın görünen yüzü Firavun meselesi ise her yer Mısır'dır. Her yer piramitlerle doludur. Bütün zamanlar onun için uygun zamandır hatta gerekli zamandır.

Mü'minler, önlerine bakarken mecburen karşılarındakini görürler şüphesiz. Önümüze baktığımızda karşımızda duran Firavunları görebiliriz. Bulunduğumuz konuma baktığımızda ise Firavun'un karşısındakini görürüz. Dün onun karşısında Musa vardı. Harun vardı. Allah'ın selamı onlara olsun. Ammar, Yasir, Sümeyye, Hamza, Mus'ab onun karşısında

gördükleri idi. Allah onlardan razı olsun. Dün onlar vardı. Firavun, dün olduğu gibi bugün de vardır, var olacaktır da. Mü'minler karşılarında onu göreceklerdir. O da dün, karşısında birilerini görüyordu. Âsiye'yi görmüştü. Çıldırmış ve kendi karısı olduğu hâlde onu çivilerle yere çakmıştı. Ne onun ne de Âsiye'nin rolü beyhude değildi elbette. Herkes rolünde ve yerinde olmalıydı, oldu da.

Dün, Âsiye'nin dünü idi. Bugün de bizim günümüzdür. Âsiye, Rabbinin ona takdir buyurduğu rolünde mükemmel bir varlık gösterdi ve Âsiye'miz oldu.

Bugün Firavun, şeytanın görünen yüzü olarak yerinde olacaktır. Garip bir tecelli değildir böylesi. Akıp giden tarihin, ezelde yazılmış kaderin tecellisidir bilakis. Âsiye'yi ve emsallerini bilip duranların kendi zamanları ve mekânlarındaki Firavunları ecnebi görmeleri anlamsızdır. Firavun ecnebi değildir. İçimizden biridir. Bizden değildir, biz ondan değiliz ama oyunumuzda rolü vardır. Onu kimse dışlayamaz. Ona kimlik aramak gereksizdir. Kimliği tescillidir. Kur'an'ımızda var, daha ne belgesi getirsin? Onun bulunmayacağı bir hayat beklentisi bizim romanımızdır, hayatın gerçeği değildir. Yanılgımız budur. Sorun Firavunlu bir dünyada yaşamakta değildir. Bizim Firavunlu bir dünya standardı dışında kalmayı mü'minlik zannetmemizde sorun vardır. Kızlarımızın Âsiye olmak için çırpındığı bir dünyada her dikili ağaç bile Firavun olsa ne olur? Kur'an'ımızı ezberleyenler, yürüyen Kur'an olabilseler, Allah'ı anmak olan zikrin en muhteşeminin şehadete koşarak Allah'ı anmak olduğunu anlayabilsek, geçebilsek dünyadan, dünyanın Firavunları bize ne zarar verebilir? Olsa olsa şehadetle buluştururlar bizi. 'Rabbim! Bana senin yanında bir odacık ver de sarayları buna kalsın.' diye yerden göklere yükselecek bir seviyeye çıkarırlar bizi.

Yok yok, sıkıntı Firavunların varlığında değildir.

Sıkıntımız bizim, Firavun gibi yaşama illetine rağmen Âsiye gibi olma kuruntumuzdadır. Gerçek ise çok daha muhteşemdir. Gerçek ezelî ve ebedîdir: Firavun, Kur'an ile sabittir. Tıpkı Musa *aleyhisselamın* ve Âsiye'nin de Kur'an ile sabit olduğu gibi.

Burası cennet değildir. Burası Âsiye'nin cennete gittiği yerdir. Gerçek budur. Ebediyen de gerçek bu olacaktır.

Bu Ümmetin Gencinin Karakteri Sünnettir

Sünnet, Peygamber aleyhisselam Efendimiz'in sözü, davranışı ve onayı demektir. Ona ümmet olma şerefi ile şereflenen herkes için Sünnet hayatın rengidir. Bunun için sapık kollara sapmamış yani orijinal ümmet karakterini korumuş nesle **ehl-i sünnet** denmiştir. Sünnet ehli olmakla sünnete ehil olmak senin için aynı olmalıdır. Hayat kaliten sağlığınla ölçüldüğü gibi iman kaliten de sünnet ile ölçülecektir. Bunu hiç unutmamalısın. Kitaplarda sünnet olarak sana anlatılan şeyleri ciddiye al. Onların farzlar gibi emredilmemiş olmasına takılıp kalma sakın. Sen sünnet ehlisin ve sünnete ehilsin. Sünnetin sahibi Peygamber *aleyhisselamın* ümmeti olman, bu asırda onu temsil eden genç olman bu anlama geliyor.

Sana şimdilerde dikkatlerden kaçmış gibi duran bazı örnek sünnetler sıralayalım. Sen de onları adım adım uygula. Böylece Peygamber aleyhisselama yakınlığın artsın. Hayatının bereketi çoğalsın. Sünnetler burada sayılan kadar değildir elbette ama dikkatlerden kaçmış sünnetlerden bazılarıdır bunlar. Sen de bu zamanın mü'min genci olduğuna göre farklar üzerinden fark edilmelisin.

1- Mü'min kardeşinle karşılaşınca **musafaha** yap. Musafaha, tokalaşmadan daha samimi ve daha kapsayıcıdır.

2- Müslüman kardeşine dua et ama onun duymadığı yerde ve zamanlarda duayı özellikle yap.

3- Ayda bir defa bile olsa sabah namazından sonra camide otur ve güneşin doğmasını, ardından da kerahet vaktinin çıkmasını bekle. İki rekât işrak namazı kıl ve öyle çık camiden. Bu önemli bir sünnettir.

4- Her duyduğunu konuşma hakkın olmadığını bil. Peygamber aleyhisselam, **her duyduğunu konuşan**ın yaptığını günah olarak yeterli görmektedir.

5- Bir mü'min kardeşine karşı içinde sevgi beslediğinde bunu ona bildir. 'Seni Allah için seviyorum' demen bir sünnettir.

6- Akşam saatlerinden sonra çocukların sokaklara çıkmasını Peygamber aleyhisselam Efendimiz yasaklıyor. Buna uy.

7- Mü’minle karşılaşınca tebessüm etmen sünnettir. Tebessümü basit görme.

8- Hoşuna giden bir işten sonra şükür secdesi yap.

9- Anne-baban için istiğfar etmeyi unutma. Onların belli bir günahı olduğunu bilmen gerekmiyor. Sen onlar için diri iken de ölü iken de istiğfar et. ‘Rabbim anne-babamı mağfiret et’ de.

10- Erkek isen kadına, kadın isen erkeğe ev işlerinde yardımcı ol. Bu yardım bir sünnettir. Senin böyle bir sünneti önemsemen, sünnete ehil olman demektir.

11- Bir ağaç veya uzun ömürlü bir bitki dikmeye çalış.

12- Adres sorana yol göstermek insanlıktan önce bir sünnettir.

13- Eve yapacağın harcamaları Allah için niyet ederek çift yönden kazan; hem ev harcamaları görevini yap hem Sünnet izle.

14- Yaptığın işte şu kuralı izle: **Az da olsa sürekli olacak**. Bu bir sünnet olduğu hâlde insanlar bunu ihmal ediyorlar. Sen bu ümmetin genci olarak bunu yaşat. Yalnız bu kural farzlar için değildir. Farzlar emredildiği kadardır. Azı da fazlası da olmaz. Nafile ibadetlerde ve hayır türü işlerde ise az da olsa sürekli olandır tercih edilen.

15- Durumun iyi iken dua et ki, durumun sıkıştığında duan daha kabule yakın olsun.

16- Çalıştırdığın insanlara karşı disiplinli ol ama affetmeyi ve merhameti unutma.

17- Giyilip çıkarılan şeylerde giyerken sağdan çıkarırken soldan başla.

18- Kendini düşünür gibi mü’min kardeşini düşün. Gücünün yettiği kadar da düşündüğünü uygula.

19- Zikirsiz günün olmasın. ‘Sübhanallah, elhamdülillah, Allahuekber’ demeye alış. Bunun için de tespih kullanman hatta sayman gerekmez.

20- Yaşın ve başın ne olursa olsun, nasihat dinlemen sünnet adamı olmanın gereğidir.

21- Cuma namazına erken git.

22- Allah’tan afiyet iste. Afiyet ‘dertlerden uzak olmak’ demektir.

23- Hediyeleşmek sünnettir. Kapasitene, kimliğine uygun hediye ver. Külfetli hediye hediyeyi sünnet dışına iter.

24- Güne erken başla. Sabah namazını veya sabah namazına en yakın saati işin için, talebe isen dersin için kullan. Gece de erken yat. Yatsıdan sonra ne kadar erken yatarsan o kadar sünnete yakın olursun.

25- İyilik yapana teşekkür etmek iyi bir insan olmaktan önce iyi bir sünnet ehli olmaktır.

26- İnsanları överken aşırılığa kaçma, kendini övmekten kaçın.

27- Yaşlılıktan, üzüntü pozisyonundan, aciz kalmaktan, tembellikten, cimrilikten, korkaklıktan, borçtan ve insanlara mahkûm olmaktan Allah'a sığınmayı ilke edin kendine.

28- Allah'a hamd, Peygamber aleyhisselama salavat dilinde dönsün dursun.

29- Müslümanlar'a yardımcı olmak diye bir ilke edin. Parayla, bedenle, sözle ve ne ile gerekiyorsa onunla yardımcı ol.

30- Asla çocuklarına beddua etme. Gerekçesi ne olursa olsun beddua etmeyeceksin! Unutma, bu bir sünnettir.

31- Camide namaz kılarken birinci safın adamı ol.

32- Çocuk büyütmek ibadettir. Kız çocuğu meraklısı olup onlara özellikle ilgi göstermek ise önemli bir sünnettir. Kız kardeşler de bu sünnete dâhildir.

33- Selam bu ümmetin Peygamberinin parolasıdır. Onun ümmeti de selamla başlar selamla bitirir. Çocukları da selamda farklı görmeyiz.

34- Baba dostlarını dost bilmek sünnettir.

35- Sünnet namazlar önemlidir ama bırakıldıklarında haram işlenmiş olmaz; sevap kaybı olur. Sabah namazının iki rekât sünneti ise bir başkadır. O sünneti asla terk etme.

36- Kaç kişiye Kur'an öğrettiğini, öğretilmesine vesile olduğunu sürekli düşün. Birilerine Mushaf hediye ederek kolayını tercih etmeden öğreterek, öğretmeye yardımcı olarak yap bunu. Bu ümmetin en hayırlıları Kur'an'ı öğrenen ve öğretenlerdir.

37- Yaptığın bir iyiliği asla hatırlatma, başa kakma!

38- Mutlu olduğun anları Allahuekber diyerek sevaba dönüştür.

'Muhammedun Resûlullah' Sana Ne Kattı Biliyor musun?

1- Muhammed *aleyhisselamın* verdiği bütün bilgileri doğruladın, tartışmayı reddettin. Geçmiş zamana, geleceğe dair ne dediyse doğru olduğunu kabul ettin.

2- Onun peygamberliği önceki bütün peygamberlikleri kaldırmış ve onların yerine gönderilmiştir. Onun peygamberliği insanlara ve cinlere aynı anda yöneliktir.

3- Ne emrettiyse yapmayı neyi de yasakladıysa onu terk etmeyi benimsedin. Ona aykırı olmayı bu sözü söylemekle çelişecek diye kabul

ettin.

4- Yaşadığın dindarlık ona benzemek zorundadır. O dinin örneğidir ve alternatifi de yoktur. Onun dini eksiksiz olduğu için örnekliği de tartışmasızdır. Onun çizgisine ilave yapmanın adı bid'attir ve bid'at hatadır. Onun izini sürmenin adı ise sünnet olmuştur.

Cemaat Ümmetiyiz

Bu ümmet cemaat ümmetidir.

Allah'ın yardımı cemaatedir.

Bereket cemaattedir.

Ayrılan, kurdun hissesine ayrılır.

Bunlar senin yaşam tarzının nasıl olması gerektiğini de öğretmektedir sana. Ümmetin cemaat ümmeti ise sen, tek yaşayan ya da kendini ve çevresini cemaat sayan bir mantıkla nasıl yaşarsın? Ve asla unutmayasın: Bedelsiz, eziyetsiz bir şey yoktur. Cemaat rahmetin indiği ortam ise onun eziyeti de vardır, eziyeti ne ise onunla gelecektir getireceği bereket.

Ümmetin cemaat ruhu dağıldıkça İslam zayıflayacak, Müslümanlar güç kaybedecektir. Cemaatin yok olduğunu da söyleyemezsin. Koca ümmet ayaktadır. Bin bir hileye ve saldırıya rağmen ümmetimiz canlıdır ve ayaktadır. Cemaat de o ümmetin kimliğinin yanında olmakla mümkündür. Yine de cemaat yok diye endişe taşıyan birine şu cevap verilmelidir: Bir semtte cami yoksa ne yapıyor mü'minler, namaz kılmıyorlar mı? Elbette kılıyorlar. Camileştirdikleri bir alanda namazlarını kılıyorlar ve ilk fırsatta da bir cami inşa etmeye bakıyorlar. Cemaat de böyle anlaşılmalıdır. Yoksa yerine geçecek işler yapılır ve oluşturulması için gayret edilir.

Cemaatle ilgili en büyük görev dağılmaya neden olacak iş yapmamaktır. 'Birlik-beraberlik derneği' kurmaktan daha önemlisi dağıtacak iş yapmamak olmalıdır.

Cemaat Ne Demektir?

Ümmet-i Muhammed'in müçtehit âlimlerinin veya onların makamında bulunanların ağırlıklı kısmının bulunduğu taraf cemaattir. Böyle bir cemaatte ashab-ı kiram bir bütün olarak baş durumundadır. Ashaptan hiçbiri dışlanmamış, ikinci sınıf duruma düşürülmemiştir. Böyle bir cemaat İslam'dır, İslam'ın varlığı onların üzerinde tecelli etmiştir. Bu cemaatin siyasî birlikteliği, emiri ve emire itaat eden anlayışı vardır. Bu cemaatin dışında kalanların kimlikleri önemli değildir, yoklukları cemaate eksiklik katmaz. Hiçbir güç ve hiçbir isim bu cemaatten üstün tutulamaz.

Bu ümmetin genci olarak bu cemaatte kendine yer bul.

Büyük Düşün

Bu büyük ümmetin genci olarak ümmetin büyüklüğüne ters düşemezsin. Başta imanın olmak üzere senin eda ettiğin ibadetlerin, Mekke'n Medine'n, Kudüs'ün büyük düşünmen için kalbini doldurmuş olmalıdır. Kalbine nur akıtan Kur'an'ın büyük düşünmen, büyük açılman için sana yetecektir. Yaptığın işler, konuştuğun sözler kalbindeki büyük dünyayı yansıtsın. Gündeminde Allah, cennet, Firdevs gibi kavramlar bulunanla kâğıt parçalarını çiğneyip duran aynı olmamalıdır, olamaz da.

Allah'a iman eden o imanında samimi ise ve imanının gerçeğini kavramışsa Allah'a vasıl olmadan oturmaz. İyi mü'min olmak bir gayedir şüphesiz ama 'müttakilere imam olmak' Kur'an'ımızın bize gösterdiği bir hedeftir. O hedefe doğru yürümeliyiz. Hayırlarda yarışanlardan olmak da bir Kur'an hedefidir. (Âl-i İmran, 114, 133; el-Mutaffifin, 26) Böyle bir büyük düşünme ve büyük işlere adanma ancak değerli işlere, iz bırakan çalışmalara yardım eder.

İnsanın iyi iş yapma heyecanı yaptığı işten daha büyük ve daha değerli olabilir. Asıl kazanç da budur zaten. Resûlullah *sallallahu aleyhi ve sellemin* şu hadisini hayatımızın pek çok alanına yayarak kendimize ve planlarımıza uyarlayabiliriz. Buyuruyor ki:

'Bir dirhem yüz bin dirhemi geçebilir.'

Bu nasıl olabilir? diye sorduklarında ise şöyle buyurdu:

'Bir insanın iki dirhemi vardır. Birini sadaka verir. Başka bir adamın ise yığınla malı vardır. O maldan çıkarıp yüz bir dirhemini sadaka verir.' (Nesaî, 2527)

Anlaşılmayacak bir durum yoktur. İki dirhemi olan, verirken malının yüzde ellisini vermeye hazır olan niyetini göstermiştir. Diğeri ise belki de milyonların içinden yüz binini çıkarıp vermiştir. Onun verme kapasitesi yüzde elli değildir diğeri gibi. Bu nedenle de yüreklerdeki sevdalar Allah için ölçü olduğunda bir dirhemin sahibi yüz bin dirhemin sahibini gaye ve verme kapasitesi bakımından geçmiştir.

Biz bu örneği sadece para ile sınırlamamalıyız. Her türlü fedakârlık için geçerlidir bu. Özel zevklerden feragatte, bedenle yapılan işlerde ve hayatın her alanında başta ibadetler olmak üzere bunu uyarlamamız mümkündür.

* * *

Peygamber aleyhisselam Efendimiz ‘imandan tat almak’ diye bir kavram kullanmaktadır. ‘Üç şeyi bulunduran imanının tadını alır’ buyuruyor. Evet, buradaki tat almak mecazî bir anlamdır. Bununla da imanının o kişiyi yükseltmesi, şuurlu ve kaliteli işler yapması, böylece de cennete ermesi kastedilmektedir. Diğer taraftan da insanların bir bölümünün mü’min olsalar bile imanlarından tat almadan yaşayabileceklerini de anlamış bulunuyoruz. Bu ümmetin bu zamandaki gençleri bu önemli gerçeği kavramalıdırlar: İmanından tat alarak mı yaşıyorlar yoksa sıradan ve tadı hissedilmeyen bir imanla mı yaşıyorlar. İlk nesil ve onları hakkıyla izleyebilenler bu tadı en ince ayrıntılarına kadar aldıkları için şehitlik peşinde koştular, sahip oldukları her şeyi feda ettiler. Taviz kelimesi din adına olunca sözlüklerinde yer bulamadı.

Şimdi bu muhteşem seviyeyi gösteren hadisi okuyalım. Sonra da kendimize alan belirleyelim:

‘Üç şey kimde varsa imanın tadını bulmuştur:

Allah ve Resûlü, o ikisi dışındaki her şeyden daha sevgili olur onun için.

Bir insanı severken sadece Allah için sever.

Ateşe atılmaktan korktuğu gibi küfre dönmekten de korkar.’ (Buharî,16; Müslim, 67)

Bu ümmetin umut yüklü genci olan birisi üç noktayı ‘büyük ümmetin büyük adamı’ olmanın şartı olarak görmelidir. Buradaki üç nokta üzerinde yıllar verilecek derinlikte anlamlar getirmektedir, özellikle de bu ifsat ve dağılma asrında:

Allah ve Nebi sevgisi.

Sevgide ölçünün Allah olması.

Küfre dönüşten ürkme.

Müslümanlığımızı bu düzeye yükseltme mücadelesi yapmamız zorunlu olmaktadır. Bu seviyenin adına ‘imandan tat alma seviyesi’ diyebiliriz. Bunun dışında hiçbir seviye bizden istenen değildir.

Bu tadı alabilenler ibadetten de tat alırlar. Onlar için sabah namazı ağır olmaz. Onların teheccüdden aldıkları lezzetin hesabı yapılamaz. Sabrı onlar başarır. Şehvetlerine onlar yenilmezler. Cihadı onlar becerir. İnfak etmek onlara haz verir.

Müslüman toplumlarda adının anılmaması gerekenlerin örnek bile alınıyor olmasının en temel sebebi şüphesiz iman zafiyetidir. Tatsız imanlar bunun nedenidir. Allah, cennet ve ahiret bilgisinin kulaktan duyma ve hikâyevari bilgiler olması bunu destekliyor. Bir de kalp hastalığı denebilecek iç zafiyetler buna eklenince durum daha da ağırlaşmaktadır.

Bütün bu arızaları besleyen de dünya sevgisidir. Dünya ve dünyalık sevgisinin ahiret imanını ezecek duruma gelmesi bütün zamanların en önemli sorunudur aslında. Kimi zaman mal hırsı, koltuk sevgisi ve uzun hayaller olarak ortaya çıksa da özü dünya sevgisidir bu sıkıntının.

Büyük Düşünmenin Manevî Temelleri

– İlim ve tefekkür,
– İman etrafında yoğunlaşan salih ameller,
– Haramlarla kirlenmemiş olmak, geçmişte bir haram varsa güçlü bir tevbe ile ondan arınmış olmak,
– Sabır,
– İhlas,
– Dua,
– Zararsız bir çevrede yaşamak ya da çevrenin zararlarına karşı tedbirli yaşamak,
– Güzel örnekler.

Önemli Bir Not

Allah Teâlâ En'am suresinde on sekiz peygamberden söz ettikten sonra doksanıncı ayette şöyle buyuruyor:

'O peygamberler, Allah'ın doğru yola ulaştırdığı insanlardır. O halde sen de onların gittiği doğru yola uy.'

Bu ayetteki emir bize sadece peygamberlerin yolundan gitmemizi emretmekle kalmıyor. Bir örnek edinmenin önemini ve örneğin kötü olması hâlinde Allah'ın yolunu bulmanın zorlaşacağını da bildiriyor.

Bugünkü nesillerin tanıdığı ve örnek gördüğü kötülerin iyilerden çok daha fazla olduğunu gördükten sonra bu ayetin ağırlığını daha iyi anlarız. Gözler gördükçe, kulaklar duydukça ve görülenler-duyulanlar iyi olmadıkça iş zordur.

– İnsan yaratılışı örnek almaya meyillidir.
– Özellikle de örneğin canlı ve aktif olması onun izini sürmede daha da önemli bir yer tutar.

Büyük Olmada İş Alanları

a- İbadette büyük ol:

Şuna iman ediyoruz: İnsanlar ve cinler olarak ibadet edelim diye yaratıldık. İbadette başarılı oldukça yaratılış gayemiz gerçekleşecektir. İbadetteki eksiklikler ise yaratılış gayemizi yıpratacaktır. Bir mü'min olarak, yaratılış maksadımı gerçekleştirmede eksik kaldıktan sonra hangi eylemim o boşluğu doldurabilir? Bunun için şunu kesin bir ilke olarak tespit ederiz: Mü'min fertler de mü'min toplum da ibadetteki başarısı ve heyecanı kadar mü'mindir.

Özel hayat adı altında azdırılan şehvetler, peşinden sürüklenen zevkler neticede dünya hayatını ahiretin önüne geçirmeyi getirir. Dünya hayatı ahiretin önüne geçtiğinde de kulluk kalitesi düşer. Bu düşüş bir noktadan sonra dünyaya tapınma düzeyine doğru kayar ve kul ahiretini satıp dünyasını alır. Esasen dünyası da elinden gider ahireti de. Bu nedenle ibadeti yani kulluğu, dünyadan da nasibini unutmadan ahiret için yaşamak olarak anlarız. Ne para kazanmak, ne evlenip yatak odası hayatı yaşamak ya da dünyanın güzellikleri arasında seyahat etmek, arkadaşlar edinip zevkli ortamlar oluşturmak ibadete/kulluğa engel değildir. Engel olan Şeriatsız yani kuralsız iş yapmaktır. Kuralsız olduktan sonra insan camide bile ibadetsiz kalır. Kurallı olduktan sonra ise deniz kenarında yüzerken, bir piknik alanında mangal yaparken bile ibadette olmak mümkündür. Dinimizi iyi anlamak ve yaşamak zorundayız. İbadet kavramını camiye sıkıştırıp bırakmak ya da Ramazan ayına mahsus bir ince ayar gibi görmek bizden önceki milletlerin hastalığı idi. Şimdi bu hastalığın bize de bulaşmış olduğunu görüyoruz ne yazık ki!

Bu ince çizgi üzerindeki bir ibadetin insanın düşüncelerinde büyük olma, büyüğe talip olma yönünde katkısı önemlidir. Zira Müslüman 'ben görmüyorsam da o beni görüyor ya' mantığı ile Allah'a ibadet eder. İbadeti de hayatın bütününe yayınca o Müslüman, kendisini sürekli Allah'ın huzurunda bilecektir. Bu onu, bir yandan yanlışa karşı sürekli koruyacak bir yandan da yaptığını en iyisi ve en büyüğü olarak yapmaya sevk edecektir. İşte bizden beklenen Müslümanlık hayatı da budur, böyledir. Bunu biraz

daha ileri götürüp, Müslüman toplum içinde bir yarışa dönüştürmemiz Allah'ın emridir. İbadetlerimiz bir ihsan kalitesi yakalayıncaya kadar gayret etmemizi Maide suresinin kırk sekizinci ayetinde emretmektedir: 'Hayır işlerinde yarışın. Hepinizin dönüşü Allah'adır.'

Bu yarıştaki 'hayır işi' Türkçe'de ilk akla gelen hayır değildir şüphesiz. Kulluk olan, Allah'ın razı olacağı işte hayır vardır. Bu namazdır, oruçtur, anne-baba hizmetidir, sadaka vermektir, evlenme-evlendirmedir, camide itikâftır, cami imar etmektir, su çeşmesi yaptırmaktır, fakire infaktır, çocuk büyütmektir, Allah'ın sevap vereceği her şeydir. Bütün bunlarda yarışan bir mü'min olmamız da Rabbimizin bize emridir. Bu ve benzeri hususlarda yarışmamızı Rabbimiz emrettiğine göre böyle bir yarış içinde olmamız dahi ibadet kavramı içinde kalmaktadır.

Bu zamanda bu ümmetin genci olmayı, mesela kolejlerde okumayıp dinî içeriği olan okullarda okumakla yeterli görmemiz ağır bir yanlıştır. Eğer bu zamanda bu ümmetin genci olmayı Allah takdir buyurdu ise bir kuluna, bu zamanda bu yarışa katılmasını da emrediyor demektir. İlgi ve çalışma alanımızı bu anlayışla belirlememiz gerekir.

Allah Teâlâ Enbiya suresinde önceki kullarının ibadetlerini adeta 'müthiş örnekler' olarak bize gösterdikten sonra yüz altıncı ayetinde şöyle buyurmaktadır: 'Şüphesiz bunda gerçekten Allah'a kulluk edenler için ibretler ve mesajlar vardır.'

Özellikle yoğun olarak peygamberlerin anlatıldığı bu sureyi bitirirken Allah Teâlâ, onların konularını okuyan ve duyanlar olarak bize bir 'ibret ve mesaj' verildiğini buyurmaktadır. Bu bir davettir; yarışa, en ileriye koşmaya davettir. Bu ümmetin genci olmak, Muhammed *aleyhisselamın* ismine bitiştirilmiş bir vasıfla anılmak bir farktır. O fark, o vasıfla anılan herkesin üzerinde görülmelidir. Bilhassa gençler bu farkı tıpkı Abdullah bin Amr'ın dediği gibi göstermelidirler:

'Bırak beni gücümü ve gençliğimi kullanayım.'

Dinimiz asla gençlerin diplomasız olmalarını emretmiyor, okul okumalarına mâni değildir. Genç yaşta iş sahibi olmalarını yasaklamıyor. Gezmelerine, şık giyinmelerine, kuaföre gitmelerine yasak yoktur. Allah'ın bütün nimetleri bu ümmetin gençlerine helaldir. Yesinler içsinler, giyinsinler, hatta meşru olanı ile eğlensinler de. Sıkıntı bunların yapılmasında değildir. Bu ümmetin genci olup da diğer ümmetlerin gençleri gibi olmakta sıkıntı vardır. Namazı ucundan tutar gibi kılmakta, baş tıraşını

kâfirlerin meşhurlarını taklit ederek yapmakta sıkıntı vardır. Kıyafetini tesettür emrini yerine getirmekten çok birilerine benzeterek yapmakta sıkıntı vardır. Allah bu ümmetin gençlerini önceki peygamberlerin ibadetleri ile yarışmaya davet ederken, Müslüman genç kızların tesettürü bile şeytanın sinsi planlarına alet olacak şekilde kullanmaları ahiret geleceğimiz açısından sıkıntıdır. Namazdan oruca, Kur'an tilavetinden zikre kadar her alanda ibadeti bir yarış heyecanı ile sürdürmek bu ümmetin özelliğidir. Bu ümmetin gençlerinin heyecanı bu heyecandır.

Allah ondan razı olsun, Abdullah bir Amr, ne yüksek heyecanla ve içten bir sesle Resûlullah *sallallahu aleyhi ve sellemin* ona şefkatle yaklaşan talimatına o delikanlıca cevabı vermişti:

'Bırak beni gücümü ve gençliğimi kullanayım.'

Bu kullanma ve bizim 'kullanmak' sözcüğü ile kastettiğimiz konular arasında ne denli derin uçurumlar vardır kim bilir! Bu cümlenin sahibi Abdullah, 'çok Kur'an okuyorsun, daha az oku' ekseninde bir konuşmada bu cümleyi kullanmıştı. Cümle konuşma ekseninde toparlandığında şöyle anlaşılıyor:

'Bırak beni ya Resûlellah, gücümü ve gençliğimi Kur'an için daha çok kullanayım!'

Ümmetin ilk gençlerindendi. Hayata böyle bakıyordu. Kur'an'a böyle sahip çıkmak istiyordu. Heyecan dolu idi. Heyecanını belki de yanlış denebilecek bir şekilde sevgili Peygamber'ine karşı bile kullanmak istedi.

Artık uzun sözlere, ara sloganlara ne gerek var; Allah ondan razı olsun, Abdullah bin Amr, asırların eskitemeyeceği güçlü bir mesaj bırakıp gitti. Öyle bir söz söyledi ki, bu ümmetin bütün gençleri onu avuçlarının içine yazıp yaşamaya mecburdurlar:

'Bırak beni gücümü ve gençliğimi kullanayım.'

İbadet ve kulluk konusunda bir eksiklik üzerinde duracaksak şu Ebu Hureyre hadisini tekrar okuyabiliriz:

Peygamberlerden biri savaşa gidecekti. Kavmine dedi ki:

– Bir kadınla evlenmiş ancak henüz zifafa girmemiş ama zifafa girmek isteyen,

– Evler inşa edip de henüz tavanını kapatmamış olan,

– Koyun veya gebe develer satın almış ve onların doğumunu bekleyen kimse benimle gelmesin. (Buharî, 3124; Müslim, 1747)

O peygamberin hangi peygamber olduğu önemli değildir. Konunun da evlilik, evin çatısı, gebe koyun olması gerekmiyor. Ne çatılarımız var şimdi Allah'a kullukta önümüze engel olarak çıkan... Ne sorunlarla yoğrulup kulluğumuzu ihmal ediyoruz. Herkes kendi çatısını ve koyununu bilebilir, bulabilir.

Biz dönüp şu sözü bu ümmetin gençleri olarak avuçlarımıza yazalım:

'Bırak beni gücümü ve gençliğimi kullanayım.'

İbadet Nedir?

Allah için ve onun Şeriat'ına uygun olarak yapılan her şey ibadettir. Bunu şu şekilde de söyleyebiliriz: Mü'min insanın din kurallarına uygun olarak yaptığı her şey bir tür ibadettir. Camide namaz kılmaktan iş yerinde para kazanmaya kadar her şey bu ibadet dairesinde olur.

Allah'a teslim edilmiş bedenler, mallar ve akıllar neticede ibadeti gerçekleştirirler. İman ettiğimiz Rabbimiz bizi camide de, evimizdeki yatak odasında da izlemektedir. Her iki yerde de onun emri ile iş yapıyorsak, haram dediğini terk edip helal dediğini alıyorsak, çizdiği dairede kalıyoruz demektir. İbadet de kul olarak kalmak demekti. Aksi bir tutumla mesela camide namaz kılıyor olsak ama bunu kerahet vaktinde, dinin çizgilerine ters olarak yapıyor olsak bu ibadet olmayacaktı. Dinin çizgilerini koruyarak ticaret yerinde ibadet yapılabilir ama çizgi dışına çıkıldığında camide ibadet yapılmamış olabilir. Bunun için deriz ki mü'min insanın hayatı, olduğu gibi ibadet kavramı içinde olmalıdır. En'am suresinin yüz altmış ikinci ayeti bu çizgiyi çok açık bir şekilde önümüze koymaktadır:

'De ki: 'Bakın benim namazım, bütün ibadetlerim, hayatım ve ölümüm yalnızca âlemlerin Rabbi Allah adınadır. Yani tüm yaptığım şeyleri o emretti diye yapar, yapmadığım şeyleri de o yasakladığı için yapmam.'

b- Nesil yetiştirmede büyük ol, büyük düşün:

Bu ümmet kalitesinde ve azametinde düşünce sahibi bir mü'min, nesil yetiştirme alanında kapasitesini gösterebilir. Biz ümmet olarak insanlar ve cinler diye bir kitleyi ihtiva ediyoruz. İnsan için varız. İnsanı eğitmek, cennete hazırlamak için varız. Kendimiz ve diğer insanlar olarak başarımızda ölçü budur. Yaşadığımız hayatın en ağır imtihanlarından biri de bu imtihandır. İmanını ve dava heyecanını senden sonrakine aktarabilmen başarı için iyi bir ölçüdür. Şüphesiz kalpler Allah'ın elindedir, o dilediği

kulunu dilediği yöne hidayet etmektedir. Biz beşer olarak hükmeden durumda olamıyoruz. Kimseyi şu iyiliğe sevkte veya şu kötülükten kurtarmada kesin sözümüz olamaz. Vazifemiz de bu değildir esasen. Bizim vazifemiz, mesuliyetini taşıdığımız insanların Allah'a kullukta geri kalmamaları için mücadele ediyor olmamızdır. Çocuklarımızın yetiştirilmesini bu pencereden ele almaya mecburuz. Sorumluyuz, mesuliyet alanımızdadırlar ama karar Allah'ın kararıdır. Bizim karar verme yetkimiz yoktur. Başta peygamberler olmak üzere Allah'ın dostlarından nicesi kullukta kendi üzerlerindeki muvaffakiyeti aile içindeki fertlere istedikleri gibi aktaramadılar. Peygamberlerden bile bunun örnekleri vardır ve bu örnekler kitabımız Kur'an'da geçmektedir. İbrahim *aleyhisselamın* babası üzerinde başarısı olmamıştır. Bu başarısızlık onun Allah katındaki değerini de düşürmemiştir. O üzerine düşeni yapmış gerisini de Allah'a bırakmıştır.

Bugün bizim, 'üzerimize düşeni' yaptığımızı söyleyebileceğimiz çalışmalarımızda sorun olabilir. Devletin okullarına sevk etmeyi üzerimize düşeni yapmak olarak göremeyiz. Belli dönemlerde camilere göndermek de 'üzerimize düşen' açısından yeterli olmayabilir. Doğumundan itibaren çocukları Allah'ın elimizdeki emanetleri olarak gören bir mantıkla ömür boyu mücadele etmeyi 'elimizden gelen' görmemiz şarttır. Ondan sonrası için Allah'a havale etme, onun rahmetine sığınma durumumuz olacaktır.

Henüz aile reisi olmamış genç delikanlılar, annelik adayları eğer ilerideki çocukları için şimdiden bu ağırlıkta ve üstünlükte planlar yapabilir ve evliliklerini bu mantık üzerine oluştururlarsa Allah'ın yardımına daha yakın durmuş olurlar. Gençlik hayallerimizin 'iyi biri ile evlilik ve iyi bir hayat' dairesinde çakılı kaldığı sürece 'iyi bir nesil' hayal olarak kalmaya devam eder. Eskilerimizin kahramanlık ve büyüklük menkıbeleri ile ömür bitirir gideriz. Bu da 'zenginin malı fakirin ağzını yorar' gibi bir sonuç getirir.

Bu ümmetin gençleri 'güzel bir evlilik' kısırlığından sıyrılarak 'ümmetinin geleceği olacak nesiller' projeleri yapmak zorundadır. Bu büyük ümmetin gençliği olmak kolay değildir.

Lokman suresinde Allah Teâlâ'nın bize bildirdiği Lokman *aleyhisselamın* oğluna nasihatlerini her baba ve anne adayının yetiştirmeyi hayal ettiği çocukların ana karakteri olarak ezberlemesi gerekiyor. Kur'an'a iman ediyor oluşumuz bize bunu emreder. O kadar ki, evlilik sözleşmeleri yapılırken bu surenin on üç ve on dokuzuncu ayetleri arasındaki mesaj nesil

yetiştirme planı olarak eş adayları arasında sözleşmenin ana maddelerinden biri olarak konuşulmalıdır. Büyüklük ve büyük planlama bunu gerektirir.

Bu ümmetin gençleri şunu bilmelidirler:

Nesillerin temel akide, ahlak, vicdanî hassasiyetler ve İslam toplumuna aidiyet şuurunu aile verecektir. Kurslar, okullar ve benzeri kurumlar bu alanları bilgi olarak genişletir ve yaygın duruma getirir. Asıl yük ailenin yüküdür.

Yarış Pisti

'Gece karanlığı gibi fitneler çıkmadan önce iyi işlerde acele edin. O zamanda kişi sabah mü'min akşam kâfir, akşam mü'min sabah kâfir olabilecek ve dünyalık bir şeye karşı dinini satabilecek.' (Müslim, 186)

Bu hadis gayet açık bir şekilde yarışa çağırıyor. Zaman kötüye doğru giderken yani iyi iş yapmak için gerekli vakit daralırken iş yapması gerekenlerin acele etmesi gerekir. Namazdan en sondaki Allah'ın razı olacağı her işe kadar mü'minlerin daralan bir zamanda yoğun bir yarış heyecanı taşımaları bu hadiste Peygamber aleyhisselamın sözüdür. Şeytan eve kapanmayı, mü'min kitleden kopmayı, yaptığınla yetinmeyi teşvik ediyordur. Allah ise yarışa davet ediyor kullarını.

Bu yarış nitelik ve nicelik olarak aynı anda gerçekleşmelidir. Bir yandan mesela namaz sayısını artırmak bir yandan da namazda kaliteyi/huşuyu artırmak bu yarışın gereğidir. Yarışacağımız konu Kur'an okumak ise hem okuma oranını hem de okumada kaliteyi artırırız. Konumuz Müslümanca siyaset yapmak ve bunu ibadet olarak tescil ettirmek ise yapmamız gereken bu olur; daha aktif ve Şeriat inceliklerine uygun siyaset yaparız. Şeytana karşı mücadele böyle yapılır. Yarış böyle olur.

c- Din hepimizin dini ise dinimizi koruyup yaymak da hepimizin görevidir diye bil:

İbadeti camilere daraltmak nasıl bir yanlış ise İslam'ın güçlenmesini, insanların Müslümanca yaşamasını hocalara havale etmek de öyle bir yanlıştır. Din hepimizindir, hepimiz de dinimizin hizmetindeyiz. Bir kişinin daha Müslüman olması, bir kişinin daha namaz şuuruna ermesi, bir gencin daha ahlaklı hayata kavuşması hepimizin derdi olmalıdır. Bu ümmetin genci olup da bu ümmetin insanı ile ilgili dert sahibi olmamak tehlikelidir.

Bizi bu alanda hareketli bir noktaya sevk eden iki işaret lambası vardır. Biri Fussilet suresinin otuz üçüncü ayetidir. Diğeri de Müslim'in rivayet

ettiği bir hadistir.

Allah Teâlâ buyuruyor ki:

‘İnsanları Allah yoluna çağıran, salih ameller yapan ve ben Müslümanlardanım diyenden daha iyi sözlü kim olabilir?’

Resûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* de şöyle buyurdu:

‘Bir hayra sebep olan o hayrı yapanın sevabının aynısını alır.’ (Müslim, 1893)

Ümmet olarak içimizdeki en güzel sözlü olanımız Allah’a çağırma işini üstlenenlerdir. Onlar yaptıkları her işte ‘en iyimiz’ olmayı artırmaktadırlar. Diğer yandan yönlendirdikleri kişilerin yaptığı hayır işlerinin oluşan sevabına da ermektedirler. Bir yarış üzerinde olmamız gerektiğine göre, Allah’a davet de bizim yarış alanlarımızdan biri olarak gündemimizde olmalıdır. Yalnız bu Allah’a daveti, özel bir program ve kurulu bir düzen içinde yapılan rutin çalışmalar gibi görmemek gerekir. Evet, öyle bir bölümü de vardır bunun ama asıl olan, kul olarak bulunduğumuz her yerde Allah’a daveti aktif tutmamızdır. Camide namaz kılarken düz ve sık olmayan safları düzeltmeye yönelik bir sözcük bu davetten parçadır. Caminin önünde namaza gelmekten imtina eden gençlere namazı anlatmak buna dâhildir. Düğün yapan arkadaşa düğünü hakkında Allah’tan korkmasını hatırlatmak davettir. Nerede Allah’ın bir emri uygulanacaksa veya bir yasağı işlenme riski varsa bizim orada Allah adına konuşan olmamız gerekir. Allah’a daveti böyle anlarız. İnsanlığın en hayırlı ümmeti olmamızın dayanağı da budur.

Bıkıp usanmadan Allah’a davet görevimizi yürütmemiz tıpkı bıkıp usanmadan namaz kılmamız gibidir. Namaz nasıl Allah’ın bir emri ise ve her ezanla beraber biz o emre yöneliyorsak, gerektiği her yerde Allah’ın hükmünü açıklamak da böyledir. Allah’a iman ve tevhid başta olmak üzere farzlar/haramlar ve diğer din hükümleri ağırlıklarına ve konumun gerektirdiği ince ayara göre gündemimiz olmalıdır ki en iyilerden olmaya layık olabilelim.

Böyle Değil mi?

Tahrim suresinin altıncı ayeti genelde aile ve çocuk eğitimi konusunda kaynak olarak gösterilir. Ayet şöyledir:

‘Ey iman edenler!

Kendinizi ve çoluk çocuğunuzu cehennem ateşinden koruyun ki, onun yakıtı insanlar ve taşlardır.’

Bu ayet bize: ‘Çocuklarınızı hafız yapın. Din eğitimi veren okula gönderin’ demiyor. Başka bir ifade var ayette. Ayet: ‘Cehennem ateşinden koruyun’ buyuruyor. Aile reisi veya insanların hidayetinden mesul bir durumdaki mü’min, nesil yetiştirme konusunda ‘eğitmeye’ muhatap değildir. Onun muhatap olduğu değer ‘cehennemden koruma’ değeridir. Eğitmek ya da okutmak ‘cehennemden koruma’ sürecinin çok az bir bölümünü oluşturabilir.

Nesil yetiştirmede çıtayı, kursa veya filan din eğitimi veren okula gönderme düzeyinden yükseltip ‘cehennemden koruma’ düzeyine çıkarmamız bu ayetin muhatapları olarak görevimizdir. Asrımızda her işin birine havale edilmesi şeklini alan iş bitirme anlayışını bu alanda genel bir açılım olarak kullanamayız. Çocuklarımız bizim sorumluluğumuzdadırlar. Birilerinden destek ve hizmet alabiliriz, alalım da ama sorumluluğumuzu devredebileceğimiz bir yer yoktur.

d- Bütün çeşitleri ile cihat yarışını sürdüreceksin:

Allah Teâlâ bu dünya için şöyle bir düzen kurmuştur:

Razı olduğu din olarak İslam sürecektir. İslam var oldukça da onu yok etmek isteyen ve batıl olarak özetlenebilecek şer güçler muhakkak bulunacaktır. Kendisine iman eden kulları onun adının ve dininin en üstün olması için mücadele edeceklerdir. Bu mücadeleye göre de ahirette mevkileri olacaktır. Kimin ne kadar iyi mü’min olduğu veya olmadığı bu cihatta belli olacaktır. Çünkü cihat, keyfin bozulması, çetine talip olma anlamına gelmektedir. Bir yandan cennetin en üstün meziyetlerine sahip olma iddiası bir yandan da keyfine dokunulmamış bir dünya hayatı, çelişkili bir idraktir. İslam zirvedir. İslam için gayret etmek olan cihat da İslam’ın zirvesidir. Evet, Allah Teâlâ, kimsenin dininin yücelmesine engel olamayacağı bir düzen de murat etmiş olabilirdi ama murat ettiği düzen böyle bir düzendir; hakkın adamları ve batılın adamları bu dünya zeminini ortak kullanacaktır. Allah da kimin ne yaptığını görecektir. Kanun böyle geldi, böyle de gidecek.

Yücelmek isteyen mü’min, Allah’ın yücelmek için önümüze koyduğu programın adı cihattır. Cihatla yücelmek vardır. Cihadı yok kabul etmek veya ayak sürtmek yer düzeyinde kalmaktır.

Aslında cihadın içindeyiz, içinde olmamız imanımızın gereğidir.

Cihat İslam'ı yüceltmektir. İslam hayatın bütünü için vardır. Cihat da hayatın bütün alanlarındadır. Hayat eğer aile ile sürüyorsa aile cihat için bir alandır. Aileye İslam ile yürüsün diye yapılan yatırım cihattır. Aileyi ayakta tutan ve bu tutuşunu Allah için, karşılığını ondan bekleyerek yapan da cihat etmektedir ve mücahittir. Erkek veya kadın olmak, ihtiyar veya genç olmak bu hakikati değiştirmez.

Hayat ticaret veya sanayi ile yürüyorsa ticaretini ve sanayiciliğini Allah için ve onun Şeriat'ına göre yapan ve bu uğurda eziyet gören de cihat etmektedir. Çünkü ticaret ve sanayi hayatın olmazsa olmazıdır. Öyle bir olmazsa olmazı Allah'a ve dinine hizmet maksadı ile yürütmek cihattır.

Aynı şey ziraat için de söylenebilir. Belki de ziraat yaparak yapılacak cihadı bir önceki çeşitlerinden daha üstün de tutabiliriz. Çünkü ziraatin insan hayatı için kattığı değer sanayiinin kattığından fazladır. Cihat olma değeri de o oranda yüksektir.

Siyaset eğer hayatın yönlendirilmesini sağlayan sistemin adı ise hayatı ancak siyasetle Allah'ın razı olacağı yöne çekip tutabiliriz demektir. Bu da siyaseti iyi bir cihat meydanı olarak görmemize vesile olur.

Şüphesiz en yaygın anlamı ile meydanlarda mü'minlerin toprağı ve varlığı üzerinde gözü olan düşmanlarla yapılan silahlı savaş da cihattır. Yer yer cihadın en üstünüdür. Ama asla cihadın tek çeşidi ve alternatifsizi değildir. Bir başlığın çok üstün ve değerli olması diğer başlıkların yok sayılmasını gerektirmiyor. Namazımızın en üstün ve en sevaplı olması mesela haccı yok saydırmıyor. Cihat çeşitleri arasında da böyle bir benzetme yapabiliriz.

Bir cihat çeşidi olarak sayılması belki de garipsenebilir ama bilhassa İslam Şeriat'ının hükümsüz gibi tutulduğu bir zamanda Allah'ın haram ettiği şeylere karşı nefsin bütün kışkırtmalarına rağmen direnebilmek ve harama batmamak bir cihattır. Gençlerin önlerindeki haram bataklıklarına karşı iffetlerini korumaları güzel bir cihattır. Bu cihat vatan toprağını mı koruyor gibi bir soruyu cahilce kabul ederiz. Vatan toprağını korumayı cihat kabul edip o uğurda ölmeyi şehitlik görenlerin görüşü sadece o alanda daraltılmış bir cihat anlayışından kaynaklanıyorsa onlar cihadı hiç bilmiyorlar demektir. Cihat vatan toprağını korumaktır. Vatan denen şey ümmetin toprağı ise değerlidir, elbette korunacaktır. İffeti yitirilmiş insanların üzerinde yaşadığı toprağın uğruna ölmek nasıl cihat olacak? İnsanlar iffetlerini yitirmesinler diye değil midir bütün o mücadeleler? Asıl olan kuru toprak değil toprağın üzerindeki yaşatılması gereken değerlerdir.

İffet o yaşatılması gereken değerlerden belki de imandan sonraki ilklerdendir. Bunun için de iffeti görünen kâfire karşı korumak cihat ise eğer, aynı iffeti görünmeyen düşman şeytana karşı korumak da bir cihattır.

Eğer bugün insanlık internet adı verilen bir sistemle hayatını sürdürüyor ve artık o vazgeçilemez noktaya geldi ise interneti helal sınırlarının içinde tutma mücadelesi veren cihat etmiyor da ne ediyordur? Her şey niyetlerle ayakta durur ve asıl şeklini alır. İnternetle kim ne için uğraştığına bakarak ondan Allah katında ne kazandığına ve ne kaybettiğine karar verir. İnternet veya filan telefon sistemi üzerinden erkek-kadın, bir nesil helak olmak üzere iken onları helal sınırlarına çekmek için yapılan çalışmalar nasıl cihat olmaz. Ya da o fesada karşı Allah korkusunu sürekli canlı tutmak için çırpınan genç kız, genç delikanlı nasıl mücahit sayılmaz? Bunda hayret edilecek bir durum yoktur. Ortada yaşadığımız hayat ancak bunlarla yaşanabilmektedir. Hayatın içinden buğdayı bile çekip çıkarmak mümkün olabilir ama bu yeni teknolojileri yok saymak artık mümkün olmuyor. Topraklarımızdaki buğday tarlaları için vuruşup ölenleri şehit sayıyoruz, bunda da bir sakınca görmüyoruz; hayatın artık ne ile ve nasıl sürdürüldüğünü yeniden tasavvur etmeliyiz. Kesinlikle iffeti için direnen ve bunu Allah için yapan cihat etmektedir. Bu cihadı ofisinde, evinde hatta sokakta yapmış olabilir. Meydanların isimleri değil açıldıkları caddeler ve sokaklar önemlidir.

İnsanların Allah'ı zikirle buluşmalarını ve kalplerini imar etmelerini temin için ömür tüketenler cihat etmektedirler. Bir camide veya otobüs durağında bir çocuğu Kur'an ile buluşturup ona Fatiha suresini ezberleten de o çapta ve o konumda cihat hâlindedir.

Kadınların tesettürünü sahiplenmeleri için genç kızlara yaşlı teyzelik rolü ile ahireti hatırlatan teyzenin o anda yaptığı şeyin adı ibadet ve cihat değil de nedir? Elbette her şeyi niyet ve niyet kalitesi belirliyor. Ona da Allah Teâlâ hükmedecek; nice kabarık işler onun katında 'yok' hükmünde olacak ve nice bize göre cılız işler de muhteşem bir cennet istikbali olacak. Hükmeden Allah olacak, biz bize emredilenleri yapmaya gayret edeceğiz.

Bu ümmetin gençlerinin bu ümmetin namazına bakışları ve uygulayışları nasıl onların imanî kimliğini ortaya koyuyorsa kabiliyet ve fırsatlar arasında üstlendikleri cihat görevleri de onların kim olduklarını ve yarın Rablerinin huzurunda ne ile karşılaşacaklarını gösterecektir. Kimlik kartlarında yazana göre değil ellerinden, dillerinden, bütün bedenlerinden ortaya çıkan ve cihat sayılan eylemlere göre değerlendirileceklerdir.

1- Allah Teâlâ cihadı ‘kazançlı bir ticaret’ olarak bize sunmaktadır. Saf suresinin on ve on üçüncü ayetleri arasında Allah Teâlâ iman etmiş kullarına, elim bir azaptan kurtarabilecek bir ticaret göstermektedir. Bu ticaret de bütün organlarda hissedilen iman ve organlarla yapılabilecek en büyük salih amel olarak cihat gösterilmektedir. Bütün çeşitleri ile ve Allah için yapıldığında sorun olmayan cihadın dindeki yeri budur. Bu ismin suistimal edilmesi bizi yanıltamaz. Ya da birilerinin cihat üzerinden yanlışlar yapmış olması da bizi başka yöne çeviremez.

2- Kur’an’ımız ve Kur’an’ımızı tefsir eden Peygamber aleyhisselam Efendimiz’in sözleri çok açık bir şekilde cihadı zirve bir ibadet olarak önümüze koymaktadır. O kadar ki cihat esnasında ölen mü’mini Allah ölü olarak anmamızı bile yasaklamaktadır. Kitab’ımızın Tevbe suresi on dokuz-yirmi ikinci ayetleri arası, Âl-i İmran suresi yüz altmış dokuz-yüz yetmiş birinci ayetleri arası, Nisa suresinin yetmiş dördüncü ayeti, Maide suresinin elli dördüncü ayeti cihadın dindeki azametli yerini öğrenmemiz bakımından okunmalıdır.

Gerek meydanda silahla yapılan savaş şeklindeki cihat ve gerekse herhangi bir alanda yapılan cihadın zor olduğunda şüphe yoktur. Dinimiz bize rahat ibadet modelleri teklif etmemiştir. Kulluk zordur, meşakkati ağırdır. Cihadın hangi çeşidi olursa olsun esasen o zor olduğu ve onu herkes yapamadığı için büyük vaatler yapılmıştır. Cennet ucuz mudur ki, cihat kolay olsun. İşte bu noktada İsrailoğullarının ‘sen git Rabbinle orada savaş, biz seni burada bekleriz’ diye Musa aleyhisselamı yalnız bırakan nankör tavırları ile bu ümmetin delikanlılarının eşlerini, çocuklarını evlerinde yalnız bıraktıkları hâlde ‘sür atını denize, arkandayız ya Resûlellah’ diyen tavırları arasındaki fark görülecektir. İş zorlaştıkça sadakati ve vefası artan nesille, sıkışınca ‘sen git hallet’ diyen nesil bugün ve kıyamet günü bariz bir şekilde fark edilecektir biiznillah. Bu ümmetin genci olmak bir farktır. Bu fark Allah’a kulluk olan her işte ortaya çıkar. Cihat da bir kulluk çeşidi olarak gençlerin, enerjilerini cahilce tüketmeden ve tükettirmeden, yararı bütün ümmete olacak şekilde aktif olacağı bir alandır.

3- Resûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* Efendimiz en güzel ve en yüksek örneğimizdir. Kulluk onun yaptığı kulluktur. Cihat onun cihadıdır. Sabır onun sabrıdır. Dün, bugün ve yarın bütün nesillerin önünde o vardır. Onun bütün çeşitleri ile yaptığı muazzam cihadını konuşup yazmaya da gerek yoktur. Yalnız bir ayrıntıyı öne çıkarmak istiyoruz.

Özellikle bu ümmetin gençleri cihattan ve benzeri dine hizmete yönelik faaliyetlerden ileri geri konuşurken hep konuşan ama iş zamanı özürleri bitmeyen tiplerden olmamaları için şu ayrıntıya dikkat etmelidirler. Başlarında duran lider konumundaki ağabeylerini de bu ayrıntıya dikkat ederek değerlendirmek haklarıdır. İmam Buharî'nin ve Müslim'in rivayet ettiği bir hadiste Resûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* cihadın ve şehadetin önemini tekit ettikten sonra sürekli birilerini gönderiyor da kendisi Medine'de kalıyor gibi bir anlaşılmayı önleyecek şu açıklamayı yapıyor:

'Canımı elinde tutan Allah'a yeminim olsun. Müslümanlara sıkıntı oluşturmayacak olsa Allah yolunda cihat eden hiçbir ordudan geri kalmazdım.

Ben onları donatacak imkân bulamıyorum, onlar da imkân bulamıyorlar. Ben çıkınca peşimden gelememek de onlara ağır geliyor.

Canımı elinde tutan Allah'a yemin olsun, istiyorum ki Allah yolunda cihat edeyim ve öldürüleyim. Sonra cihat edeyim ve öldürüleyim. Sonra cihat edeyim ve öldürüleyim.' (Müslim, 1876)

Bu şahsiyetin ümmetiyiz. Gençler bu şahsiyetin gençleridirler biiznillah. Cennetten önce oturmayı kabul etmeyen, onun uğrunda da defalarca şehadete hazır olan şahsiyet.

Bugünkü nesiller olarak cihadı bu geniş çerçevede görmeye ne kadar muhtacız. Bu çerçevede cihat edecek mücahitler bugün ne kadar değerlidir.

4- Bugünkü dünyada kültürün ve bilimin silahtan daha güçlü olduğu ortamlarda bize bilgi ve kültür kaynağı olarak verilmiş bulunan Kur'an'ımız ve onun tefsiri durumundaki Sünnet bir kere daha uğrunda cihatlar yapılması gereken başlık olarak önümüzde durmaktadır. Kur'an'a direkt ve dolaylı hizmetlerin ne kadar gerekli bir cihat olduğunu her zamankinden daha iyi anlamış bulunuyoruz. İnsanlar umreye gittiklerinde Bedir savaşının yapıldığı yeri turist gibi gezecek yerde, zamanın Bedir'i durumunda olan Kur'an medreselerini ihya etmeyi tercih etmelidirler. Sünnet'e hizmet olan ne varsa bu mantıkla görülmelidir. Bir gencin mesela yüz hadis ezberlemesini sadece 'hadis ezberleme' olarak göremeyiz. Bu ezber, esasen Bedir'deki mantığın ta kendisidir; her iki taraf için de böyledir bu. Ne yazık ki küfür cephesi hadislerin ihyasını bugünkü Bedir olarak görürken bazı Müslümanlar bunu bu ciddiyetle görmekten mahrum olmuşlardır.

Bugün ashab-ı kiramın şahsiyetinin korunması İslam adına bir varlık mücadelesi niteliğindedir. İnsanların ulu orta sahabi yorumu yapmaları,

onları yıpratmaları neticede İslam'ın düşmanlarına yarayacak bir hatadır. Hiç kimse bir Riyazu's-Salihin okumayı basit bir okuma olarak göremez. Riyazu's-Salihin bir simgedir. O simge de olduğu gibi İslam'ı işaret etmektedir. Cihadın bu boyutuna dikkat etmedikçe yaptığımız savaşın kör bir savaş olmasını önleyemeyiz.

5- Cihadın terk edilmesi sadece Allah'ın emirlerinden birinin terk edilmesi olarak kalmayan bir terk olur. Mesela oruç terk edildiğinde bu terk, terk edene ağır bir vebal oluşturmaktadır. Daha sonra terk ettiği orucun kazasını veya kefaretini yaptığında da yüzeysel de olsa bu hata kapanır. Ancak cihadın terk edilmesinin sonucu böyle değildir. Cihadın bir dönem terk edilmesi o dönemin Müslümanlarını sıkıntıya düşürdüğü gibi, bir tarih bandı üzerinde yaşayan bütün Müslümanlar açısından hissedilecek bir sorun oluşturmaktadır.

Örnek zikredecek olursak, iki asır önce Balkanlar'da eğitim, tebliğ, silahlı kuvvet oluşturma şeklinde ikame edilmesi gereken bir cihat o gün ihmal edildiği için bugün o topraklarda İslam devlet olamadığı gibi Müslümanların sokaklarda yürüyebilecekleri bir varlıkları da yoktur. Müslüman'ın adı var kendisi yok gibi bir durum oluşmuştur. Şimdi dönüp geriyi ele aldığımızda bu terkin asırlarca devam eden sonuçlarını gözümüzle izleyebiliyorsak bu bizim de cihadı terk ettiğimizde bunun sadece bizimle sınırlı kalmayacak bir hata olacağını belki beş asır sonra bile internetin bataklığa sürüklediği gençlerle ilgilenmeyen ve bunu cihat olarak görmeyen Müslümanların hatası olarak lanetlenebileceğimizi unutmayalım. Evet, örnek olarak zikrettiğimiz Balkanlar'daki olayı kimin üzerine yıkacağımızı bilmiyoruz. Bu hatayı kim ilk defa başlattı bilmiyoruz ama melekler biliyor ve kıyamet günü bunlar ortaya konacak.

Bugün Fatih Mehmet'in Konstantiniye cihadının bereketini izliyor, ezanlarını dinliyor ve iftihar ediyoruz. Hayalî isim bile olsa Ulubatlı Hasan ile iftihar ediyoruz. Hakkımızdır da böyle bir övünç. Aynı şeyi saraylarda cariyelerle gün geçirip şiirler yazan idareciler yüzünden kaybettiğimiz Endülüs için ters taraftan neden düşünmüyoruz? Ne oldu koca Endülüs? Asırlar oldu kaybolalı, yerine geldi mi, gelme ihtimali besliyor muyuz? Kimden sorulacak orasının hesabı? Tarık bin Ziyad fethedip gitmişti, kim fethi bozdu?

Allah kıyamete kadar sürecek bir bandın üzerinde her nesli ve her mü'mini belli bir görevle donatmıştır. Herkes gününün nöbetçisidir.

Nöbetinde uyuyan sadece gününde kalan bir hata işlemiş değildir. O hata asırlar sonra nesiller boyu izlenmekte ve sonuçlarına katlanılmaktadır.

Konuyu sadece Balkanlar ve Endülüs olarak da göremeyiz. Çok daha çarpıcı bir örneği düşünmek zorundayız. Bir çocuk köyündeki bir imamı dinin özü olarak görür. İmamın Mekke-Medine'ye gidip İslam'ın asırlar öncesini tahkik etmesini bekleyemeyiz. Bir köydeki imam, o köydeki bulunduğu yıllar boyunca hatta tek bir gün için bile günlük nöbetçidir. Onun nöbetinin ihmalinin sonuçlarını Allah'tan başka kimsenin takdir etmesi bile düşünülemez. Bir köyde on yıl 'köyün imamı' olarak bulunan bir insan, o köydeki o dönemde buluğ çağına erip yetişenlere din öğretmek ve dine örnek olmak durumunda bir konumdadır. O köydeki imamı, on yıl boyunca mevlüt okuma, ilahi söylemekten ibaret bir dinle görüp buluğ çağını yakalayan yani din aşısı alması gereken dönemde dini temsil edeni ilahi okumaktan ibaret bir süreçte izlediğini düşünelim. Camiyi ve namazı hayatın ruhu olarak öğretmeyle ilgilenmeyen imamın döneminin gençleri daha sonra şehir hayatına geçtiğinde yeniden fırsat bulmak gibi bir şansları düşük olduğuna göre onların, cenaze namazı kılmak, kandil gecelerinde ilahi dinlemek olarak özetleyebilecekleri Müslümanlıklarının hesabını kim verecektir? O insanların etkili olacakları aile fertleri ve onlardan etkilenecek gelecek nesiller kimin sorumluluğunda olacaktır?

Yarım asır önce 'tanrı uludur' diye ses verenlerin ortaya çıkardığı neslin bugün din olarak ne anladığını ve ne yaptığını görüyoruz. Kesinlikle o imam, bedel ödeyecektir. Şimdi emekli olmuş ve emekli maaşı ile hacca umreye de gitmiş olabilir. Çocuklarını iyi yetiştirdiğini de söyleyebilir. Bunlar bireysel savunmalardır. Koca bir ümmeti ve bütün insanlığı hesap ederek konuşmak zorundayız. Biz tek miyiz bu dünyada? Cephesini terk edenler, kabiliyetlerini Allah için kullanmayanlar nöbetlerini ihmal edenlerdir. Onlar Endülüs diye anılan bir kayıp üzerinden anılmasalar da meleklerin hesabının daha derin ve çok daha ayrıntıları dikkate alan bir hesap olduğunu bilmeleri gerekiyor. Cihadı sıradan bir ibadet olarak görmeyiz. Böyle bir görüş afet olur. Eski afetleri unutmayalım.

Biz mesela Özbekistan'da o ilim diyarında şirk ve küfrün şimdi hükümran olmasının kimin hatası ile başladığını bilmiyoruz ama melekler ilk uyuyan nöbetçiyi biliyorlar. Biz de göreceğiz kıyamet günü. Ne büyük dosyalar açılacak o gün, ne büyük!

6- Bugün cihat adına iki şeyi yeniden canlandırmalıyız. Biri, cihadın hayatı kuşatan ve ayakta tutan her alanda yapılır bir ibadet olduğunu

bileceğiz. İkincisi de, cihat Bedir'de başladı ise kıyamete kadar aynı bant üzerinden sürecektir. Bandın bir bölümünde uyuya kalanların üzerlerindeki yük sadece kendi dönemlerine ait yük değildir. Çok hassas bir örnek olarak Uhud'u ele alabiliriz. Uhud'daki hatanın maliyeti devam etmiyor mu? Allah'ın mağfireti ashabı kuşatmasa idi o zaman şimdi İslam adına ne konuşacaktık eğer var olabilse idik? Hiç merak ettik mi bunu? Kabiliyetini ve gücünü kullanmakta hantal kalan gençler bir de bu açıdan baksınlar cihada ve Allah'ın emirlerine.

Bir de Buna Bakalım mı?

Bugün 'sivil dayanışma' olarak anılabilecek bir çalışmayı Kur'an'ımız mümin insan farkı olarak asırlar önce bir emir diye karşımıza çıkarmıştı. Bir mü'min genç, kendi silueti ile izlendiğinde bir kişi olabilir ama bu ümmetin içinde bir parçadır. Dolayısıyla onun dışarıdan bir zarar görmesi veya kendi hatası ile erimeye başlaması, ümmetin bir parçası olduğu için sadece onu ilgilendiren bir gelişme olarak kalamaz. Eğer kendi içinden bir hata ile eriyorsa ona karşı mü'minlerin genel karakteri olan 'emr-i bi'l-maruf ve nehy-i ani'l-münker' yöntemi ile müdahale ederiz. Bu Allah'ın bir emri olarak karşımızda durur. Eğer o mü'mine müdahale dışarıdan geliyorsa o zaman bütün mü'minler olarak onun yanında oluruz. Öyle veya böyle bir mü'mini yalnız bırakmak bizde yoktur. Şûra suresinin otuz dokuzuncu ayetini yeni bir tefekkür alanı olarak önümüze koyalım:

'Bir zulme uğradıkları zaman birbirlerine yardım ederek karşı dururlar.'

Bu bir Kur'an ayetidir.

Bu ayete elbette imanımız var, vardı elhamdülillah. Ancak biz bu yardımlaşmayı, kardeşlerimizin toprakları bombalanırken hatırlıyoruz da beyinleri tarumar edilirken hatırlayamıyoruz. Neticede bir mü'min veya bir nesil öyle ya da böyle eritiliyorsa biz oturamayız. Ayet ortadadır. Kur'an önümüzdedir.

e- İlim mezara kadar hedefin olsun:

Cahil büyük olamaz. Bu büyük ümmetin genci cahil kalamaz. Ama diploma da ilim değildir. Unvanlar hedefimiz değildir. Allah Teâlâ hangi kabiliyetleri ve fırsatları verdi ise onları ilim sahibi ilim için kullanarak insanlığın en hayırlı ümmetinin genci olmak hedeftir. Bu hedef Allah'ın rızasını kazandıracak, dünya onuru getirecek bir hedeftir.

Bugünkü hayatımızda diplomaların ve sembolik denebilecek kazançların ilim ve bilim diye bize sunulması tam anlamı ile bir tuzaktır. Bu tuzağa başta ilahiyat fakültelerinin talebeleri olmak üzere pek çok genç ne yazık ki düşmüştür. İlahiyat fakültelerinin Kur'an'daki 'oku' emrinin gerçekleşeceği bir yer olmasına pek çok engel vardır. Bu engellerin başında da fakültenin kendisi gelmektedir. Fakülte ilim verme yeri değil ilmin yol ve yöntemlerini öğretme yeridir. İlim daha sonra o yöntemlerle sabahlara kadar uykusuz, kütüphanelerde aç kalarak kendini geliştirmenin adıdır.

İkinci olarak da bu fakültelerden beklenen şeyin kitap okumak, makale yazmak, tez hazırlamak olmasında da sakınca yoktur. Allah'ın kendi şahitliğini meleklerin şahitliği ile andığı ulemanın beşiği olarak görülmesi ise anlamsızdır. Kuruluş mantığı, işleyiş tarzı olarak ümmetin ulemasının yetişmesine müsait yerler olmasını bekleyemeyiz. O anlamda gelişmeleri için istekte bulunur, gayret ederiz ama ayrı bir konudur bu. Mevcut durum ise kuru bir avuntudan başka bir şey değildir.

İlim ihtiyacımızı hava ve su gibi bir ihtiyaç olarak gördüğümüz zaman dünyamız ve ahiretimiz için yatırım olan bir ilim peşinde oluruz. Böyle bir ilim anlayışı da 'beşikten mezara kadar' sürer. Bir branşta uzmanlaşır ama insana gerekli ve ulaşılabilir her ilimden de nasibini almaya çalışır.

Bu ümmet, insanlığın şahididir. İnsanlığın şahidi bir ümmetin fertleri bütün anlamları ile cahilliği reddetmek zorundadır. Mesele Allah'tan korkmak ve iyi Müslüman olmak meselesi ise Allah'tan hakkıyla âlimler korkabilirler. Mesele dünya hayatını daha müreffeh yaşamak meselesi ise o da ilimle olacaktır. İlim hayatın ve imanın ruhudur. Şu kadar ki ilimle kastımız gazete sayfalarından kültür edinmek olamaz. Bedeli ödenmesi gerektiğinde ödenen bedellerin getirdiği ilim ilimdir. Bu bedel rahatlık olur, mal olur, sıkıntılara tahammül olur; herkes için farklı olabilir bedeller ama bedel ödemeye rıza gösterir olmak bu ümmetten her gencin kabulü olmalıdır.

Kimse Bize İftira Etmesin!

a- Matematik ve benzeri ilimlere 'müspet ilim' denmesini kabul etmeyiz. Bu ifade tarzı hatalıdır. Müspetin karşısına konan şeye 'menfi' denir. Menfi kelimesini sözlükte incelediğimizde 'olumsuz, ters, negatif' gibi anlamlar çıkacaktır önümüze. Matematiğin müspet olduğu bir yerde mesela tefsir ilmi için bu karşı ismi nasıl kullanacağız? Tefsire negatif veya menfi dersek neyin negatifi olur tefsir?

Bunun yerine ‘Şeriat İlimleri’ ve ‘beşerî ilimler’ diyebiliriz.

b- Müslümanlar olarak bizim, insanın yararına olan hiçbir ilme soğuk bakmamız mümkün değildir. İlim ilimdir. Matematik de bizim için ibadettir, tefsir de. İki şeye itiraz ederiz. Birincisi, Şeriat ilimleri dediğimiz ilimlerin yok kabul edilmesidir ki bunu asla içimize sindiremeyiz. İkincisi de, ilmin bizzat kendisinin put haline getirilmesidir. İlim, Allah’ı bulmaya ve insana hizmet etmeye vesiledir. Kuru bir ilim elde edilmesini, diplomasının hayat hâline getirilmesini kabul etmeyiz. Buna, ilimden geçinip hakkını vermemeyi kabul etmeyiz de diyebiliriz.

f- Rızkının peşinde koşacaksın:

En temel parolamız şudur: Müslüman, alan el değildir.

Mal sahibi olmak fakir olmaktan daha Müslümancadır. Mal Allah’ın nimetidir, o nimette Müslüman daha fazla hak sahibidir. Hayatın dengesinin malla kurulu olduğuna ve Müslüman hayatını Allah’ın dinine teslim etmeyi arzu ettiğine göre Müslüman/mal ilişkisi önemlidir. Mal kazanmakla mala esir olmak arasındaki çizgiyi koruyabildiği sürece Müslüman doğru yoldadır.

Müslüman’ın kendisi ve geçindirmekle yükümlü oldukları için kazanması yer yer ibadet kavramı içinde ele alınır. Hem mal kazanır hem sevap biriktirir Müslüman. Yeter ki kazanırken ve harcarken dininin kurallarını muhafaza etmesini bilsin. Bu ümmetin ilk şerefli nesli olan ashabı kiram İslam’ı istisnasız bütün nesillerden daha iyi yaşamış insanlar olarak Rablerine gittiler. Meleklerle yarışır gibi ibadet ettikleri hâlde hayvan besiciliği yaptılar, ziraatla uğraştılar, ticaret yaptılar, mesleklerini icra ettiler. Bir saat Peygamber *aleyhisselamın* mescidinde öteki saat de işlerinde oldular. Cihada davet edildiklerinde de ona koştular. Onlar öyle yaptı, İslam da öyle kabul etti onları. Ne mesleklerinin düşüklüğünü ayıplayan oldu ne de namaza tarlada çamurlanan elbiseleri ile gelmelerini. Kazandıklarının da bereketini gördüler. Daha da açıkçası, Allah’ın onlara böyle bir dünya hayatı takdir buyurduğunu anladıkları için yaptıklarını zevkle yaptılar.

– Rızkı verenin Allah olduğunu bil.

– Kaderin senden önce yazıldığını, sen çabaladıktan sonra gerisinin Allah’a ait olduğunu unutma.

– Tembelliği ve hantallığı Müslüman için haram gör.

– Helalden başkasını yok say.

– Temiz olmayı, temizi sahiplenmeyi ilke edin.

– İsraftan kaçın.

– Nimet nankörü asla olma, her nimetin gerektirdiği şükrü yap.

– Daha çok kazanıp infak etmeyi arzu et. Eline geçince de kendini yalanlama.

– İşin ve kazancın ibadetlerini aksatmasın, insanî ilişkilerinde seni yıpratmasın.

Bunları yaptığında sen bu ümmetin onurlu gencisin. Melekler seninledir. Dünyan mamur ahiretin kurtuluştur.

Büyük Düşünürsen Büyük Yaşarsın

1- Dünyanı ve ahiretini aynı anda kurtarırsın. Dünya küçük düşünenleri kendine esir eder. Büyük düşünenler ise dünyada ve ahirette Allah'ın inayetine mazhar olurlar.

2- Böyle bir düşünce sana istikrar kazandırır. Çabuk yılan ve yorulan olmazsın.

3- Büyük düşünenler için dünya hayatının sıkıntıları küçük kalacağından, sızlanmazlar ve şikâyet etmezler.

4- Büyük düşünenler büyük işler yapacakları için mü'minlerin hafızalarında ve tarihlerinde güzel izler bırakırlar. Dualar alırlar. Örnek alınırlar ve ecirleri baki kalır.

5- Böyle insanların tembellik sorunu olmaz. Onların işleri vakitlerinden çok olduğu için sürekli aktiftirler. Sürekli aktif oldukları için verimli bir hayat yaşar ve giderler.

6- İnsanlara peygamberlerin hayatlarından örnekler verildiğinde ilk tepkileri 'onlar peygamberdi' şeklinde olur genellikle. Evet, onlar peygamberdiler ama insandılar. Bizimle aynı yapıyı paylaştılar. Eğer peygamberler bizim için örnek olmasaydı Allah Teâlâ Kur'an'ında onları ibret olarak incelememizi emreder miydi? Neredeyse Kur'an'ın tamamına yayılmış bir şekilde yirmi beş peygamberin hayatından ayrıntılar önümüze konuyor, bunun hikmetini incelememiz gerekir. En azından büyük ve dayanıklı olmanın ipuçlarını onlardan almalıyız.

7- Bu hususta daha da düşündürücü olan, bazı peygamberlere ait kıssaların 'çocuk kıssası' olarak görülmesindeki zafiyettir. Yusuf *aleyhisselamın* kuyuda kalması bir çocuk konusu değil mü'min insan konusudur. Çocuklar Kur'an'ın ahkâmına bile muhatap değillerken bazı kıssaları onlar için indirilmiş gibi nasıl görürüz?

8- Kur'an'ımız bize öncekiler arasından örnek alacağımız, büyük düşünen iman sahiplerini de anlatmaktadır. Peygamberlerin bizim örnek almamızda ağır olacağını bize inandırmaya çalışan şeytana karşı diğer peygamberlerden olmayanlara ne diyeceğiz. Bunlar arasından İsrailoğulları içinde imanını gizleyen adam örnek olarak anlatılmaktadır. Ğafir suresinin

yirmi sekiz ile kırk beşinci ayetleri arasında bu imanını gizlemiş adam bize tanıtılıyor. Bugünkü olaylarda bile dersler oluşturacak nitelikteki kıssası oldukça ibret vericidir:

Firavun zamanında yaşamıştır. Bu da onun zulmü ve tuğyanı iliklerine kadar hisseden biri olduğunu gösteriyor.

Musa aleyhisselamı öldürmeyi tasarladıklarında karşılarına dikilmiş ve bunun doğru olmayacağını söylemiştir. Bu da onun, zalimin önünde susmadığını gösteriyor. Bir de onlara Allah'ın azabını hatırlattı. Bundan da anlaşılıyor ki, hak ile batıl arasındaki mücadele de hakkın adamlarının karakteri ile batılın adamlarının karakteri de değişmiyor.

Bu örneklerden bir diğeri de firavunun karısı Âsiye'dir.

Bir başka örnek de kitlesel olarak hak davayı sahiplenen ve Burûc suresinde uzunca anlatılan Ashab-ı Uhdud kıssasıdır.

9- Büyük düşünenlerin yanında küçüklüğü benimseyenlerin anılması gerekiyorsa Kur'an'ımızın önümüze koyduğu İsrailoğulları tipini de unutamayız. Korkak, cimri, vefasız, yalan konuşan, dinini verip dünyalık alan bir tip olarak önümüzde durmaktadırlar.

Genç Mü'min,
Bugüne Çare Sensin

Bu ümmetin merhum bir ümmet olduğu muhakkaktır. Merhumdur; yüklendiği yükü ancak Allah'ın rahmeti ile taşınabilecek kadar ağırdır. İlk insandan beri birikmiş insanlık sorunlarını omuzlamış bir ümmettir. İnsanlık için çıkarılmış en hayırlı ümmettir. İnsanlık için çıkarılmış olmak insanlığa umut olmak, çare üretmek demektir. Binlerce yıllık birikimle yığılmış sorunlar bu ümmetin bağrında çözülecektir. İnsanlık bu ümmetle huzur bulacaktır.

Mevcut olumsuzluklara bakarak ümmetimizin yetersiz kalmasından söz etmek, bugünü-dünü olmadan düşünmek ve yarınların bugünün devamı olacağını anlayamamaktır. Bugün ne oluyorsa dünkü olanların devamı olarak oluyordur. İnsan binlerce senedir aynı insandır. İnsanın düşmanı şeytan da aynı şeytandır. Ambalajlar ve görsellikler değişmiş olsa da her şey olduğu gibi devam etmektedir. Irkçılıktan alkole, ekonomik tamahtan cinsel şehvete kadar bugün insanı etkisi altında tutan her şey ilk günden beri vardı. Dünyanın her geçen günü insanın dertleri biraz daha derine gömülmüş olarak ilerlemektedir. Dünyada hayatın zamanın sonuna doğru ilerlediği bir döneminde bu ümmet geldi. Eski dünyanın yeni ümmeti olarak geldi. Heyecan yeni, umutlar taze ama dertler kadim dertlerdir. Bu ümmetin farkı yani bütün insanlık için çıkarılmış en hayırlı/en çok umut bağlanılan ümmet olması da burada ortaya çıkmaktadır.

Muhammed *aleyhisselamın* ümmeti ilk çıktığında da dünya böyle karmaşık günlerindeydi. O zaman da huzur bulunamaz bir değerdi. O zaman da umutlar sahiplerinden önce gömülmüş gibiydi. Kız çocuklarının diri diri gömüldüğünü örnekler dururuz ama erkeklerin ne kadar hayat teminatı vardı merak etmez miyiz? Toprağın üzerinde altını özleten bir hayat vardı. Hayatın her zamanki rengi o idi zaten. Bu ümmet çıktı ve kurtulmak isteyenlere kurtuluş programını sundu. Onu alabilenler kurtuldular. Reddedenler ise o sorunlar içinde yok olup gittiler.

Dün hayat böyleydi, insanlar da böyleydi.

Bugün, gözümüzü yanılmaya adeta mecbur eden bütün gelişmelere rağmen hayat yine aynı hayattır. Kız çocukları diri diri gömülmüyor mu

şimdi? Öldürme çeşidi değişmiş olsa da ‘helak olmak’ ise ölüm, kızı ile erkeği ile bütün bir nesil helake sürüklenmektedir. Dün ile bugünde şeytanın şer planlarında değişen çok şey yoktur. Pratikte de değişen yoktur. Dünkü cahiliye ambalajını yenileyerek varlığını sürdürmektedir.

Dün, kız çocuklarını Muhammed *aleyhisselamın* ümmeti kurtardı. Çare ‘âlemlere rahmet’ olanda idi. Bugünün çaresi de ondadır. Bu ümmet çare ümmettir. Çareydi hâlâ çaredir. Dünyanın dosyaları dürülene kadar da çare bu ümmettir. Olayların yoğunluğu, çare olması gerekenlerin aciz görüntüsü gerçeği değiştiremez. Allah Teâlâ insanlık için bu ümmeti göndermiştir bir kere. Bu ümmet de vardır artık. Yeni bir nebi, yeni bir kitap gelmeyeceğine göre bu ümmetin gençleri silkinip ayağa kalkacaklar ve diri diri gömülen kızları da erkekleri de kurtaracaklardır.

Bu ümmetin dünkü vazifesi bu idi. İlk gençleri bu görevi üstlenmişlerdi. Bugünün gençleri de aynı görevle görevlidirler.

Dün çare olan ümmet bugün çaresizliğin adı olabilir mi? İslam’dan söz edenler, pasifliği kabullenmiş iseler İslam’dan söz etme haklarını da yitirmişlerdir. İnsanlık hiçbir zaman işi yerinde, keyfi başında olmadı. İnsanlığın böyle bir kaderi yoktur. İnsan sıkıntılar içinde yaratıldı. Kaderi kederle yoğurmuştur insanı. Dün böyle oldu, ebediyete kadar da böyle olacak. İnsanlık bu ise, insanlık için çıkarılmış bu ümmet de böyle olacaktır. Ümmet olmak budur. Çare olmak böyledir.

Dünkü kızları diri diri gömülmekten kurtaranlar da bombardıman altında idiler. Zamanlarının en güçlü baskıları ile işlerini gördüler. Yegâne silahları Rablerine itimatları ve dertlerinden büyük yaşayan idrakleriydi. Çaresizliği itiraf etmek bir yana, var bile saymadılar. Böylece de çare oldular. Bugünün çaresi de dertlerden büyük olmayı ve her şeyin yaratıcısı olan Allah’a itimadı öğrenmektedir. Bunaldıkça çare üretimi artan mü’min, bu ümmetin ilk neslinin sloganı gibi idi. Bugün de böyledir.

Dertler büyüdükçe, dertlerden daha büyük kalmaya mecburuz. Ümmet olmak bunu mecbur ediyor.